

*Rynek pracy
powiatu jarosławskiego
w 2016 roku*

Spis treści:

1 Charakterystyka powiatu jarosławskiego.....	3
2 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie	7
2.1 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław	10
2.2 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	14
2.3 Struktura osób bezrobotnych.....	15
2.3.1 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wiek	15
2.3.2 Osoby bezrobotne, podział ze względu na staż pracy	17
2.3.3 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wykształcenie	18
2.3.4 Osoby bezrobotne, podział ze względu na czas pozostawania bez pracy.....	19
2.4 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	20
2.4.1 Bezrobotni do 30 roku życia.....	23
2.4.2 Bezrobotni długotrwale	28
2.4.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia.....	35
2.4.4 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	40
2.4.5 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	45
2.4.6 Bezrobotni niepełnosprawni	53
2.5 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych.....	59
2.5.1 Profil pomocy I.....	60
2.5.2 Profil pomocy II	62
2.5.3 Profil pomocy III	64
2.6 Osoby wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych	67
2.7 Poszukujący pracy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy	70
3 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (oferty pracy).....	72
3.1 Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone w powiecie jarosławskim	77
4 Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych ..	82
5 Podsumowanie.....	85

1 Charakterystyka powiatu jarosławskiego

Powiat jarosławski położony jest w południowo-wschodniej Polsce, w województwie podkarpackim. Wschodnia granica powiatu pokrywa się na długości około 7 km z granicą polsko-ukraińską, na tym odcinku znajduje się drogowe przejście graniczne Korczowa-Krakowiec. Przez powiat jarosławski przebiega autostrada A4 łącząca dwie granice – z Niemcami i Ukrainą. W sąsiedztwie powiatu jarosławskiego znajdują się: powiat przeworski, powiat przemyski ziemski i powiat lubaczowski. Obszar powiatu obejmuje 1 029 km² i stanowi 5,8% powierzchni województwa podkarpackiego (17 846 km²) oraz 0,3% powierzchni Polski (312 679 km²). Terytorialnie powiat jarosławski podzielony jest na 11 jednostek, w tym dwie gminy miejskie: Jarosław i Radymno, jedną gminę miejsko-wiejską Pruchnik oraz osiem gmin wiejskich: Chłopice, Jarosław, Laszki, Pawłosiów, Radymno, Rokietnica, Roźwienica i Wiązownica.

Według danych GUS na koniec grudnia 2015 r. (brak danych na koniec 2016 r.) powiat zamieszkiwało 121 508 osób, tj. o 287 osób mniej niż na koniec 2014 r. (121 795 osób). Liczba ludności powiatu jarosławskiego od 2010 roku przyjęła tendencję malejącą, która wg prognoz GUS będzie się utrzymywać w kolejnych latach. Z danych prognostycznych wynika, że w powiecie jarosławskim w 2020 roku będzie mieszkać 120 115 osób, w 2025 roku 118 198 osób, a w 2030 roku tylko 115 757 osób. Postępujące zmiany w strukturze demograficznej powiatu jarosławskiego są wynikiem:

- ✓ procesu starzenia się społeczeństwa – zwiększa się odsetek osób starszych (pow. 65 r. ż.), a maleje odsetek dzieci (0-14 lat) oraz
- ✓ migracji – wewnętrznych i zagranicznych.

Starzenie się mieszkańców powiatu jarosławskiego ma swoje odzwierciedlenie w strukturze aktywności zawodowej, tj. podziału wg wieku przedprodukcyjnego, produkcyjnego i poprodukcyjnego. Na przestrzeni lat 2010-2015 procentowy udział osób w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w ogóle mieszkańców powiatu zmniejszył się o 1.9 punktu procentowego, z 20,6% do 18,7%. Analogicznie sytuacja wygląda w grupie osób w wieku produkcyjnym (18-59 lat kobiety, 18-64 lat mężczyźni), w której na przestrzeni lat 2010-2015 nastąpił spadek o 0.6 punktu procentowego, z 63,8% do 63,2%. Wzrost o 2.4 punktu procentowego, z 15,7% na 18,1% nastąpił natomiast w latach 2010-2015 w grupie osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60 lat kobiety, powyżej 65 lat mężczyźni), co potwierdza zmiany w strukturze demograficznej powiatu jarosławskiego w kierunku starzenia się mieszkańców.

Ludność powiatu jarosławskiego wg aktywności zawodowej na przestrzeni lat 2010-2015 oraz prognozy na lata 2020, 2025 i 2030 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1 Struktura mieszkańców powiatu jarosławskiego w latach 2010-2015, prognoza na lata 2020, 2025, 2030

Rok		Liczba mieszkańców powiatu jarosławskiego	% udział osób w wieku przedprodukcyjnym	% udział osób w wieku produkcyjnym	% udział osób w wieku poprodukcyjnym
2010	ogółem	122 894	20,6%	63,8%	15,7%
	kobiety	63 055	19,6%	59,3%	21,1%
2011	ogółem	122 677	20,1%	63,8%	16,0%
	kobiety	62 933	19,2%	59,2%	21,6%
2012	ogółem	122 414	19,7%	63,8%	16,5%
	kobiety	62 750	18,8%	59,0%	22,3%
2013	ogółem	122 130	19,3%	63,6%	17,0%
	kobiety	62 588	18,5%	58,6%	22,9%
2014	ogółem	121 795	19,0%	63,4%	17,6%
	kobiety	62 383	18,1%	58,3%	23,6%
2015	ogółem	121 508	18,7%	63,2%	18,1%
	kobiety	62 243	17,9%	57,9%	24,2%
2020*	ogółem	120 115	17,4%	63,9%	18,6%
	kobiety	61 419	16,6%	58,6%	24,8%
2025*	ogółem	118 198	16,8%	62,5%	20,7%
	kobiety	60 383	15,9%	58,0%	26,1%
2030*	ogółem	115 757	15,6%	62,2%	22,3%
	kobiety	59 133	14,7%	58,5%	26,8%

*Prognozy ludności wg płci i funkcjonalnych grup wieku (opracowanie na bazie NSP 2011) – GUS, Bank Danych Lokalnych
 Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, Ludność, Stan ludności, Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci oraz Ludność, Prognozy, Prognozy ludności wg płci i funkcjonalnych grup wieku (opracowane na bazie NSP 2011)

Na koniec grudnia 2015 roku 74 010 osób, tj. o 191 osób więcej niż na koniec 2014 roku mieszkało na obszarach wiejskich powiatu jarosławskiego. Udział mieszkańców gmin wiejskich w ludności powiatu na koniec 2015 roku wyniósł 60,9%, co oznacza wzrost o 0.3 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2014 roku. Na terenach miejskich powiatu jarosławskiego na koniec 2015 roku mieszkało 47 498 osób, tj. o 478 mniej niż na koniec 2014 roku. Mieszkańcy obszarów miejskich powiatu jarosławskiego stanowili na koniec 2015 roku 39,1% ogółu ludności powiatu, tj. o 0.3 punktu procentowego mniej niż na koniec 2014 roku.

Powiat jarosławski to powiat rolniczo-przemysłowy, z przemysłem skoncentrowanym w Jarosławiu. Liczba podmiotów gospodarczych działających w powiecie jarosławskim na koniec grudnia 2016 roku wyniosła 8 715, co stanowi 5,2% wszystkich firm zarejestrowanych w województwie podkarpackim (167 749) i 0,2% wszystkich firm zarejestrowanych w Polsce (4 237 691). W porównaniu do grudnia 2015 roku liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu jarosławskiego na koniec 2016 roku była wyższa o 103. W gospodarce powiatu dominuje sektor prywatny. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiecie jarosławskim w grudniu 2016 roku wyniosła 6 324, tj. o 24 więcej niż w analogicznym okresie roku 2015 (6 300). Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły w grudniu 2016 roku 72,6% ogółu zarejestrowanych w powiecie podmiotów gospodarczych (8 715). Łącznie w 2016 roku zarejestrowano na

terenie powiatu 718 podmiotów, tj. o 7 mniej niż w roku 2015, natomiast wyrejestrowano 579 podmiotów gospodarczych, tj. o 47 mniej niż w roku 2015.

Na koniec grudnia 2016 roku najwięcej podmiotów na terenie powiatu działało w sektorze: handlu (2 668), budownictwa (1 172), przetwórstwa przemysłowego (687) i usług (653). Największy wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej w powiecie jarosławskim na koniec grudnia 2016 w porównaniu do grudnia 2015 roku zanotowano w sektorach: budownictwo – przybyły 34 podmioty; opieka zdrowotna i pomoc społeczna – przybyły 22 podmioty, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – przybyło 20 podmiotów, pozostała działalność usługowa – przybyło 20 podmiotów, przetwórstwo przemysłowe – przybyło 16 podmiotów; edukacja – przybyło 13 podmiotów; informacja i komunikacja – przybyło 11 podmiotów; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – przybyło 10 podmiotów. Największy spadek ilości podmiotów gospodarczych na koniec grudnia 2016 roku w porównaniu do grudnia 2015 roku zanotowano w powiecie w sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – ubyły 43 podmioty. Największe zakłady działające na terenie powiatu to: O-I Produkcja Polska S.A., Zakłady Mięsne „Sokołów” S.A. Oddział Jarosław, Lear Corporation Polska, Mondelēz International Fabryka Ciastek (dawny „San”). Podmioty gospodarki narodowej w powiecie jarosławskim w latach 2015-2016 prezentuje Tabela 2.

Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne) według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz województw, podregionów, powiatów i gmin (grudzień 2015, grudzień 2016)

SEKCJA PKD	grudzień 2015			grudzień 2016			2015/2016	2015/2016
	podmioty gospodarki narodowej	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	% udział osób fizycznych prowadzących działalność w ogóle zarejestrowanych podmiotów	podmioty gospodarki narodowej	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	% udział osób fizycznych prowadzących działalność w ogóle zarejestrowanych podmiotów	wzrost↑/ spadek↓ liczby podmiotów gospodarki narodowej	wzrost↑/ spadek↓ działalności gospodarczych osób fizycznych
A. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	143	100	1,2%	138	96	1,1%	-5↓	-4↓
B. GÓRNICCTWO I WYDOBYWANIE	22	13	0,2%	23	14	0,2%	1↑	1↑
C. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	671	533	6,2%	687	545	6,3%	16↑	12↑
D. WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	5	1	0,0%	15	1	0,0%	10↑	0
E. DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	20	10	0,1%	21	10	0,1%	1↑	0
F. BUDOWNICTWO	1 138	1 015	11,8%	1 172	1 044	12,0%	34↑	29↑
G. HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	2 711	2 162	25,1%	2 668	2 106	24,2%	-43↓	-56↓
H. TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	577	505	5,9%	574	502	5,8%	-3↓	-3↓
I. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	175	146	1,7%	180	150	1,7%	5↑	4↑
J. INFORMACJA I KOMUNIKACJA	157	138	1,6%	168	145	1,7%	11↑	7↑
K. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	224	197	2,3%	220	193	2,2%	-4↓	-4↓
L. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	265	37	0,4%	265	37	0,4%	0	0
M. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	608	537	6,2%	628	549	6,3%	20↑	12↑
N. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	184	165	1,9%	188	162	1,9%	4↑	-3↓
O. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	112	0	0,0%	113	0	0,0%	1↑	0
P. EDUKACJA	350	95	1,1%	363	102	1,2%	13↑	7↑
Q. OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	395	328	3,8%	417	347	4,0%	22↑	19↑
R. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	214	53	0,6%	214	52	0,6%	0	-1↓
S. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	633	265	3,1%	653	269	3,1%	20↑	4↑
T. GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW; GOSPODARSTWA DOMOWE PRODUKUJĄCE WYROBY I ŚWIADCZĄCE USŁUGI NA WŁASNE POTRZEBY	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0
U. ORGANIZACJE I ZESPOŁY EKSTERYTORIALNE	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0
OGÓŁEM*	8 612	6 300	73,2%	8 715	6 324	72,6%	103↑	24↑

Źródło: GUS, Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON, opracowanie własne

*różnica w sumowaniu kolumny ogółem może wynikać ze zmiany przepisów prawnych od dnia 1 grudnia 2014 roku dotyczących zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do KRS (nie wszystkie informacje do rejestru REGON są wypełniane)

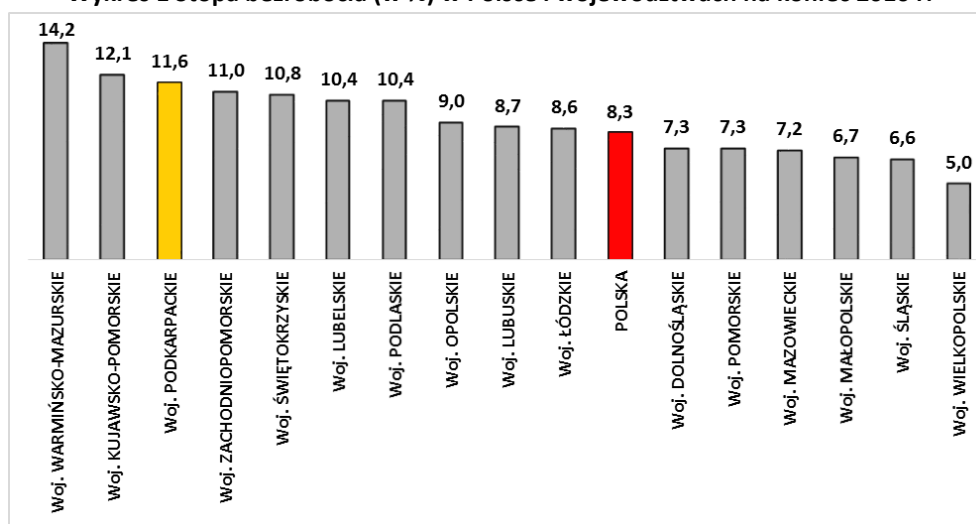
2 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie

Stopa bezrobocia to jeden z głównych mierników pomocnych w ocenie wielkości zjawiska bezrobocia i kondycji rynku pracy. Wskaźnik publikowany jest dla kraju, województw, podregionów i powiatów przez Główny Urząd Statystyczny w ujęciu miesięcznym.

Stopa bezrobocia w Polsce na koniec grudnia 2016 roku wyniosła 8,3% i była najniższa od lat 90-tych. Zjawisko bezrobocia na obszarze kraju przyjmuje różny stopień natężenia o czym świadczą wartości wskaźnika stopy bezrobocia ustalone dla województw i powiatów.

Na koniec 2016 roku najwyższą stopę bezrobocia – 14,2% zanotowało województwo warmińsko-mazurskie, najniższy wskaźnik – 5% osiągnęło województwo wielkopolskie. W 6 województwach na koniec 2016 roku stopa bezrobocia była niższa od poziomu bezrobocia w kraju (8,3%), natomiast w 10 województwach stopa bezrobocia przekroczyła wartość 8,3%. Województwo podkarpackie na koniec 2016 roku zanotowało stopę bezrobocia na poziomie 11,6%, tym samym plasując się na 3 pozycji wśród 16 województw pod względem wysokości osiągniętego wskaźnika.

Wykres 1 Stopa bezrobocia (w %) w Polsce i województwach na koniec 2016 r.

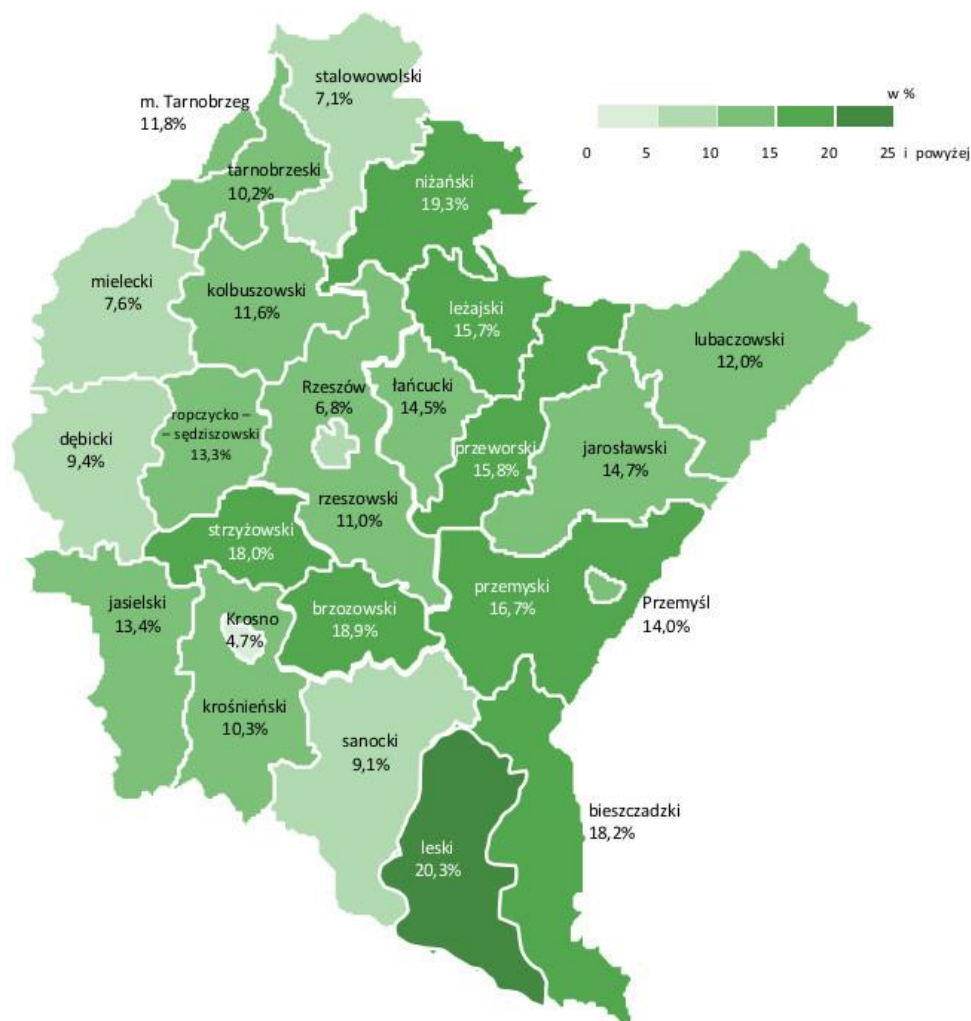
Źródło: GUS, Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów. Stan w końcu grudnia 2016 roku.

Wśród powiatów najwyższy wskaźnik bezrobocia w Polsce – 28,8% zanotował na koniec 2016 roku powiat szydłowiecki (woj. mazowieckie), natomiast najniższy wskaźnik – 1,9% odnotował powiat m. Poznań. Wśród 360 powiatów, dla których ustalana jest stopa bezrobocia, 144 osiągnęły wartość wskaźnika na poziomie równym lub niższym od krajowego (8,3%), natomiast 236 powiatów odnotowało stopę bezrobocia wyższą niż 8,3%. Powiat jarosławski na koniec 2016 roku zanotował bezrobocie na poziomie 14,7% i uplasował się na wysokiej, 79 pozycji (wśród 360 powiatów) pod względem wysokości stopy bezrobocia.

Zjawisko wysokiego bezrobocia dominuje w województwie podkarpackim. Na obszarze 21 powiatów na koniec 2016 roku stopa bezrobocia przekraczała wskaźnik dla kraju (8,3%), w 6 powiatach nawet dwukrotnie, natomiast tylko 4 powiaty w województwie podkarpackim miały bezrobocie poniżej 8,3%. Wśród 25 powiatów województwa

podkarpackiego, powiat jarosławski ze stopą bezrobocia 14,7% uplasował się na 9 pozycji, tj. o 1 pozycję wyżej niż na koniec 2015 roku.

Wykres 2 Stopa bezrobocia w powiatach województwa podkarpackiego (grudzień 2016 r.)

Źródło: WUP Rzeszów, Podkarpacki rynek pracy w liczbach 12.2016 r.

Najwyższą wartość stopy bezrobocia w województwie podkarpackim na koniec 2016 roku odnotowano w powiatach: leskim (20,3%), nizańskim (19,3%), brzozowskim (18,9%), bieszczadzkim (18,2%), strzyżowskim (18%), przemyskim (16,7%), przeworskim (15,8%), leżajskim (15,7%), jarosławskim (14,7%). Najniższą wartość tego wskaźnika osiągnęły na koniec 2016 roku miasta na prawach powiatu Krosno (4,7%) i Rzeszów (6,8%) oraz powiaty: stalowowski (7,1%), mielecki (7,6%), sanocki (9,1%), dębicki (9,4%). Pozostałe powiaty województwa podkarpackiego odnotowały stopę bezrobocia na poziomie pomiędzy 10,2%, a 14,5%.

Analizując poziom stopy bezrobocia na przestrzeni 2016 roku, należy zwrócić uwagę na utrzymującą się tendencję spadkową względem roku poprzedniego.

Stopa bezrobocia w Polsce w okresie styczeń-grudzień 2016 roku kształtowała się na poziomie od 10,2% do 8,2%. Najwyższy poziom bezrobocia w kraju zanotowano w miesiącach styczeń i luty 2016 roku – 10,2%, natomiast najniższy w miesiącach październik

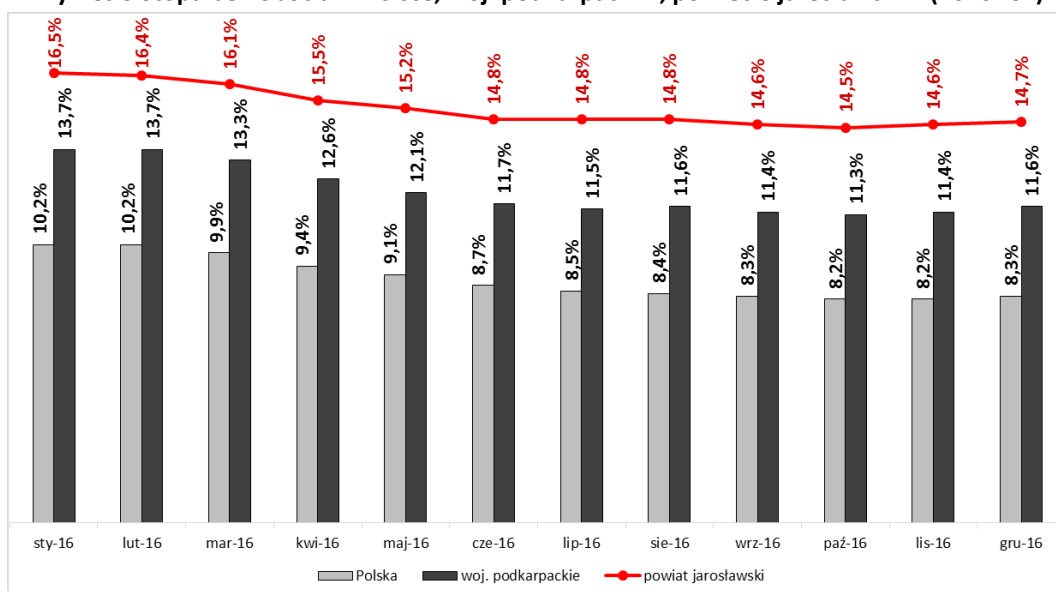
i listopad 2016 roku – 8,2%. Wskaźnik stopy bezrobocia w Polsce na koniec roku 2016 – 8,3% był niższy o 1.4 punktu procentowego w porównaniu do końca 2015 roku (9,7%).

Na obszarze województwa podkarpackiego stopa bezrobocia w okresie styczeń-grudzień 2016 roku przyjmowała wartości od 13,7% do 11,3%. Najwyższy wskaźnik bezrobocia w województwie podkarpackim zanotowano w miesiącach styczeń i luty 2016 roku – 13,7%, natomiast najniższy w miesiącu październik 2016 roku – 11,3%. Na koniec grudnia 2016 roku stopa bezrobocia w województwie podkarpackim wyniosła 11,6% i była niższa o 1.6 punktu procentowego w porównaniu do końca 2015 roku (13,2%).

W powiecie jarosławskim wskaźnik stopy bezrobocia w okresie styczeń-grudzień 2016 roku przyjmował wartości od 16,5% do 14,5%. Najwyższy wskaźnik bezrobocia w powiecie jarosławskim zanotowano w miesiącu styczeń 2016 roku – 16,5%, natomiast najniższy w miesiącu październik 2016 roku – 14,5%. Na koniec grudnia 2016 roku stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim była niższa o 1 punkt procentowy w porównaniu do końca 2015 roku (15,7%).

W poszczególnych miesiącach 2016 roku wskaźnik bezrobocia ustalany dla powiatu jarosławskiego przewyższał stopę bezrobocia dla Polski o ok. 6 punktów procentowych, co świadczy o dużym nasileniu zjawiska bezrobocia na obszarze powiatu. Na koniec grudnia 2016 roku stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim wynosząca 14,7% była wyższa o 3.1 punktu procentowego od stopy bezrobocia w województwie podkarpackim (11,6%) i o 6.4 punktu procentowego od stopy bezrobocia w Polsce (8,3%). Kształtowanie się stopy bezrobocia w Polsce, województwie podkarpackim i powiecie jarosławskim w 2016 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3 Stopa bezrobocia w Polsce, woj. podkarpackim, powiecie jarosławskim (2016 rok)

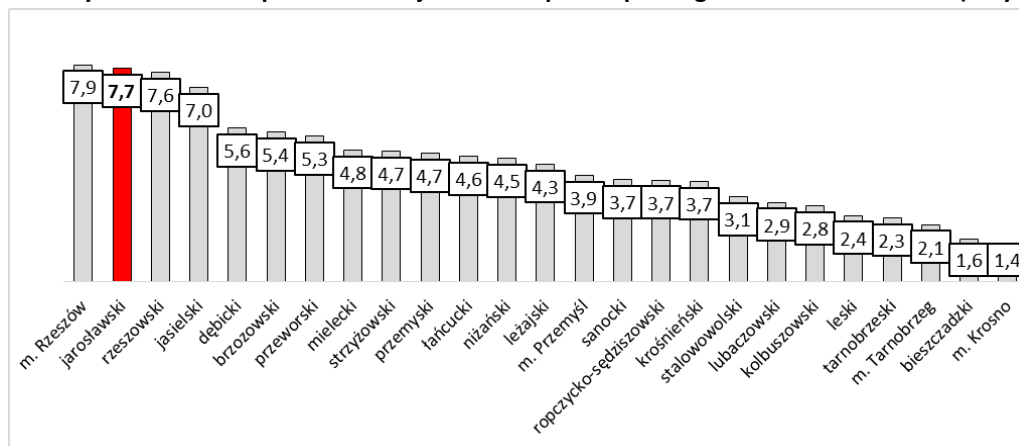
Źródło: GUS, Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów.

Nasilenie zjawiska bezrobocia jest cykliczne, stopa bezrobocia na każdym szczeblu, tj. kraju, województwa i powiatu wzrasta w pierwszych (styczeń, luty) i ostatnich (październik, listopad, grudzień) miesiącach roku, natomiast w pozostałych miesiącach przyjmuje tendencję spadkową.

2.1 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław

W województwie podkarpackim na koniec 2016 roku zarejestrowanych było 107 567 osób bezrobotnych, w tym 7,2% to osoby figurujące w ewidencji bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Powiat jarosławski był drugim w województwie podkarpackim powiatem pod względem ilości zarejestrowanych na koniec 2016 roku osób bezrobotnych.

Wykres 4 Osoby bezrobotne w powiatach województwa podkarpackiego na koniec 2016 roku (w tys.)

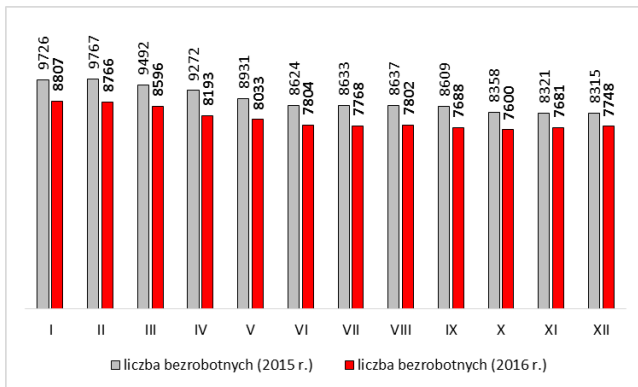
Źródło: GUS, Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu rejestrują się osoby bezrobotne z terenu miast Jarosław i Radymno, gminy miejsko-wiejskiej Pruchnik oraz gmin: Jarosław, Radymno, Chłopice, Laszki, Pawłosiów, Roźwienica, Rokietnica, Wiązownica.

Na koniec grudnia 2016 roku na terenie powiatu jarosławskiego zarejestrowanych było 7 748 osób bezrobotnych, tj. o 567 osób mniej niż w grudniu 2015 roku (8 315). Liczba kobiet w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec 2016 roku wyniosła 3 911 i była niższa o 163 osoby względem 2015 roku (4 074). Kobiety na koniec 2016 roku stanowiły 50,5% ogółu zarejestrowanych (7 748), a ich udział w grupie osób bezrobotnych wzrósł o 1,5 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2015 roku (49%).

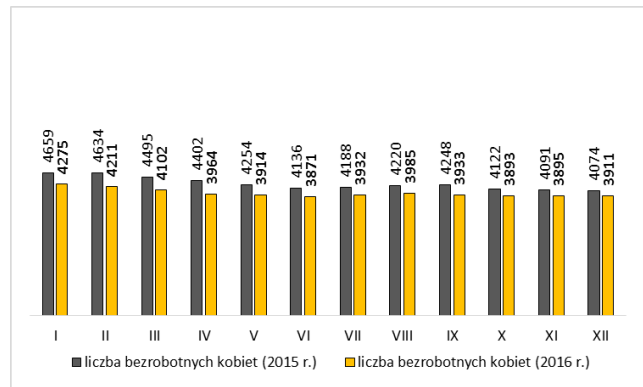
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec danego miesiąca 2016 roku była znacznie niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W 2016 roku najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec stycznia – 8 807, natomiast najmniej na koniec października – 7 600. Największy spadek liczby bezrobotnych w 2016 roku w porównaniu do roku poprzedniego, tj. o 1 079 osób zanotowano w miesiącu kwietniu, kiedy w ewidencji tutaj Urzędu figurowały 8 193 osoby bezrobotne. Najwięcej kobiet w 2016 roku zarejestrowanych było na koniec stycznia – 4 275, natomiast najmniej na koniec czerwca – 3 871. Największy spadek liczby bezrobotnych kobiet w 2016 roku w porównaniu do roku poprzedniego, tj. o 438 kobiet nastąpił w miesiącu kwietniu, kiedy w ewidencji tutaj Urzędu figurowały 3 964 kobiety.

Wykres 5 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław w 2015 i 2016 roku

Źródło: MPiPS-01 za styczeń-grudzień 2015 r. i 2016 r., opracowanie własne

Wykres 6 Bezrobotne kobiety zarejestrowane w PUP Jarosław w 2015 i 2016 roku

Źródło: MPiPS-01 za styczeń-grudzień 2015 r. i 2016 r., opracowanie własne

Spadek liczby osób bezrobotnych na koniec grudnia 2016 roku w stosunku do analogicznego okresu roku 2015 zanotowano na całym obszarze powiatu jarosławskiego. Największy spadek liczby osób bezrobotnych w omawianym okresie zanotowało Miasto Jarosław (150 osób), gmina miejsko-wiejska Pruchnik (71 osób) oraz gmina Radymno (64 osoby). W grupie bezrobotnych kobiet spadek na koniec 2016 roku względem 2015 roku odnotowano na całym obszarze powiatu jarosławskiego z wyjątkiem Gminy Wiązownica (wzrost o 3 osoby) i Gminy Roźwienica (bez zmian). Mniejsza niż w latach ubiegłych liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu oraz utrzymujący się spadek liczby bezrobotnych jest pozytywnym przesłaniem z jarosławskiego rynku pracy.

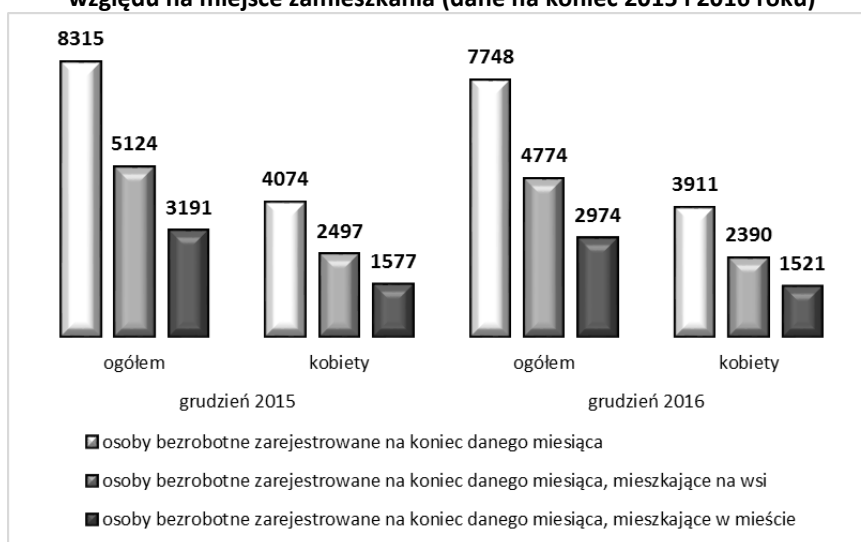
Tabela 3 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu (rok 2015, 2016)

Miejscowość	Liczba bezrobotnych				wzrost↑/spadek↓ w ogółem bezrobotnych w stosunku do 2015	wzrost↑/spadek↓ w grupie bezrobotnych kobiet w stosunku do 2015
	XII 2015		XII 2016			
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
Miasto Jarosław	2444	1 204	2294	1172	-150↓	-32↓
Miasto Radymno	428	210	388	187	-40↓	-23↓
Gmina Chłopice	344	160	306	141	-38↓	-19↓
Gmina Jarosław	843	422	798	404	-45↓	-18↓
Gmina Laszki	570	285	557	280	-13↓	-5↓
Gmina Pawłosiów	573	277	520	251	-53↓	-26↓
Gmina miejsko-wiejska Pruchnik	820	425	749	396	-71↓	-29↓
Gmina Radymno	835	412	771	400	-64↓	-12↓
Gmina Rokietnica	279	128	240	126	-39↓	-2↓
Gmina Roźwienica	467	223	446	223	-21↓	0
Gmina Wiązownica	712	328	679	331	-33↓	3↑
powiat jarosławski	8315	4 074	7748	3911	-567↓	-163↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Wśród 7 748 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 4 774 osoby zamieszkiwały tereny wiejskie, w liczbie tej 2 390 osób to kobiety. W grudniu 2016 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku 2015 liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie zmalała o 350 osób (grudzień 2015 – 5 124), natomiast w porównaniu do listopada 2016 roku liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie wzrosła o 58 osób (listopad 2016 – 4 716). Na koniec grudnia 2016 roku osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowiły 61,6% ogółu zarejestrowanych. Liczbę bezrobotnych pod względem miejsca zamieszkania (miasto/wieś) prezentuje poniższy wykres.

Wykres 7 Liczba zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania (dane na koniec 2015 i 2016 roku)

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Ważnym elementem analizy stanu bezrobocia w powiecie jest informacja o napływie osób bezrobotnych do rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Liczbę rejestracji osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach oraz liczbę bezrobotnych na koniec danego miesiąca 2015 i 2016 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4 Napływ osób bezrobotnych w 2015 i 2016 roku

miesiąc	bezrobotni rejestrujący się w miesiącu				wzrost↑/spadek↓ w napływie ogółem bezrobotnych w 2016 r. względem poprzedniego miesiąca	bezrobotni zarejestrowani na koniec miesiąca			
	2015 roku		2016 roku			2015 roku		2016 roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
styczeń	1 121	482	964	398	119↑	9 726	4 659	8 807	4 275
luty	812	341	750	299	-214↓	9 767	4 634	8 766	4 211
marzec	700	296	875	371	125↑	9 492	4 495	8 596	4 102
kwiecień	692	258	975	479	100↑	9 272	4 402	8 193	3 964
maj	606	225	752	348	-223↓	8 931	4 254	8 033	3 914
czerwiec	590	245	679	320	-73↓	8 624	4 136	7 804	3 871
lipiec	846	384	761	373	82↑	8 633	4 188	7 768	3 932
sierpień	731	334	743	340	-18↓	8 637	4 220	7 802	3 985
wrzesień	1 020	510	841	383	98↑	8 609	4 248	7 688	3 933
październik	843	379	788	349	-53↓	8 358	4 122	7 600	3 893
listopad	878	364	744	289	-44↓	8 321	4 091	7 681	3 895
grudzień	845	363	754	305	10↑	8 315	4 074	7 748	3 911
razem	9 684	4 181	9 626	4 254					

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że miesiącami największego napływu osób bezrobotnych w 2016 roku były:

- kwiecień – zarejestrowano 975 osób, w tym 479 kobiet (napływ wynikał w dużej mierze z powrotu bezrobotnych do ewidencji po zakończeniu realizacji stażu);
- styczeń – zarejestrowano 964 osoby, w tym 398 kobiet (napływ bezrobotnych wynikał głównie z upływu czasokresu umów).

Napływ osób bezrobotnych do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w poszczególnych miesiącach 2016 roku nie przybrał długookresowych tendencji spadkowych czy wzrostowych, ale ulegał dużym wahanom w porównaniu z rokiem 2015. W miesiącu styczeń 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 964 bezrobotnych, tj. o 157 osób mniej niż w analogicznym okresie 2015 roku (1 121), jednocześnie styczeń 2016 roku nie był miesiącem największego napływu bezrobotnych, tak jak to było w latach poprzednich. W lutym status bezrobotnego nabyło 750 osób, aż o 214 mniej niż w styczniu, natomiast w marcu i kwietniu liczba osób rejestrujących się wyniosła odpowiednio 875 i 975, czyli wzrastała względem poprzednich miesięcy. Maj i czerwiec 2016 roku to ponowny spadek napływu osób bezrobotnych, głównie spowodowany podjęciami pracy (subsydiowanej i niesubsydiowanej) oraz rezygnacją ze statusu bezrobotnego (głównie ze względu na wyjazdy do pracy sezonowej za granicę). W stosunku do maja i czerwca, w lipcu po raz kolejny zanotowano wzrost w napływie bezrobotnych, zarejestrowano 761 osób. W miesiącu sierpień liczba rejestracji ponownie zmalała, wówczas zanotowano napływ bezrobotnych w liczbie 743 osób, jednak już w następnym miesiącu nastąpił kolejny znaczny wzrost rejestracji. W miesiącu wrzesień zarejestrowało się 841 osób bezrobotnych. Powodami tak wysokiej liczby rejestracji we wrześniu był napływ absolwentów, osób po pracach sezonowych oraz osób powracających z zagranicy. W kolejnych miesiącach, tj. październik i listopad napływ osób bezrobotnych do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu ulegał spadkowi. W grudniu 2016 roku zarejestrowały się 754 osoby bezrobotne, zaledwie o 10 więcej w porównaniu z miesiącem listopad (744). Napływ bezrobotnych w grudniu 2016 roku był niższy o 91 w porównaniu z liczbą rejestrujących się bezrobotnych w grudniu 2015 roku (845 osób).

Łącznie, w 2016 roku zarejestrowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 9 626 osób bezrobotnych, w tym 4 254 kobiety. Napływ osób bezrobotnych w 2016 roku był niższy o 58 osób w porównaniu z rokiem poprzednim, natomiast w grupie kobiet zarejestrowały się o 73 osoby więcej niż w 2015 roku (4 181).

Wśród bezrobotnych rejestrujących się w 2016 roku wyróżnić można osoby, które rejestrowały się po raz pierwszy – 1 596, w tym 768 kobiet oraz osoby, które rejestrowały się po raz kolejny – 8 030, w tym 3 486 kobiet. W strukturze napływu bezrobotnych zdecydowanie przeważają osoby rejestrowane po raz kolejny, stanowiąc w 2016 roku 83,4% ogółu rejestrujących się, tj. o 1 punkt procentowy więcej niż w 2015 roku.

2.2 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku

Wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu, część bezrobotnych posiada prawo do pobierania zasiłku. W 2016 roku na terenie powiatu jarosławskiego okres pobierania zasiłku wynosił 365 dni, dla bezrobotnych spełniających określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy kryteria jego przyznania.

Na przestrzeni 2015 roku liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku ulegała spadkowi, natomiast przez większość miesięcy 2016 roku w grupie bezrobotnych, którym przysługiwał zasiłek dominował wzrost. Najwięcej osób, które posiadały prawo do zasiłku, tj. 1 088 oraz 986 było zarejestrowanych odpowiednio na koniec grudnia 2016 r. i listopada 2016 r., najmniej, tj. 695 osób figurowało w ewidencji tut. Urzędu na koniec kwietnia 2016 r. Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku figurujące w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku

miesiąc 2016 r.	liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych		liczba osób z prawem do zasiłku		%udział osób z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych	%udział kobiet z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych kobiet
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
styczeń	8 807	4 275	713	307	9,2%	7,8%
luty	8 766	4 211	732	307	9,4%	7,8%
marzec	8 596	4 102	698	291	9,0%	7,4%
kwiecień	8 193	3 964	695	314	9,0%	8,0%
maj	8 033	3 914	728	337	9,4%	8,6%
czerwiec	7 804	3 871	759	369	9,8%	9,4%
lipiec	7 768	3 932	808	394	10,4%	10,1%
sierpień	7 802	3 985	840	416	10,8%	10,6%
wrzesień	7 688	3 933	842	434	10,9%	11,1%
październik	7 600	3 893	897	472	11,6%	12,1%
listopad	7 681	3 895	986	505	12,7%	12,9%
grudzień	7 748	3 911	1 088	534	14,0%	13,7%

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Na koniec grudnia 2016 roku liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych w tut. Urzędzie wynosiła 1 088 i była dwukrotnie wyższa niż na koniec 2015 roku (544). W grupie kobiet zasiłek na koniec 2016 roku miały przyznane 534 osoby, tj. o 296 więcej niż na koniec 2015 roku (238). Udział osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych na koniec 2016 roku wyniósł 14% i był wyższy o 7.5 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2015. W 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 1 740 osób z prawem do zasiłku, w tym 758 kobiet. Dla porównania w 2015 roku do ewidencji tut. Urzędu napłynęły 1 693 osoby, w tym 699 kobiet, którym przyznano zasiłek dla bezrobotnych.

Osoby z prawem do zasiłku wg miejsca zamieszkania prezentuje poniższa tabela.

Tabela 6 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku (grudzień 2016)

Miejscowość	bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2016 roku				%udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych z prawem do zasiłku	%udział bezrobotnych z prawem do zasiłku wg miejsca zamieszkania
	ogółem	kobiety	z prawem do zasiłku			
			ogółem	kobiety		
Miasto Jarosław	2 294	1 172	324	174	29,8%	14,1%
Miasto Radymno	388	187	54	22	5,0%	13,9%
Gmina Chłopice	306	141	44	16	4,0%	14,4%
Gmina Jarosław	798	404	113	62	10,4%	14,2%
Gmina Laszki	557	280	61	28	5,6%	11,0%
Gmina Pawłosiów	520	251	69	38	6,3%	13,3%
Gmina miejsko-wiejska Pruchnik	749	396	110	45	10,1%	14,7%
Gmina Radymno	771	400	85	40	7,8%	11,0%
Gmina Rokietnica	240	126	38	16	3,5%	15,8%
Gmina Roźwienica	446	223	65	34	6,0%	14,6%
Gmina Wiązownica	679	331	125	59	11,5%	18,4%
powiat jarosławski	7 748	3 911	1 088	534	100,0%	14,0%

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01, opracowanie własne

Na całym obszarze powiatu jarosławskiego nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych na koniec 2016 roku w tut. Urzędzie w porównaniu z końcem 2015 roku. Najwięcej osób posiadających prawo do zasiłku na koniec grudnia 2016 roku zamieszkiwało obszar: Miasta Jarosław – 324 osoby, wzrost w porównaniu z 2015 r. o 158 osób, Gminy Wiązownica – 125 osób, wzrost w porównaniu z 2015 r. o 70 osób, Gminy Jarosław – 113 osób, wzrost w porównaniu z 2015 r. o 54 osoby, Gminy miejsko-wiejskiej Pruchnik – 110 osób, wzrost w porównaniu z 2015 r. o 58 osób, Gminy Radymno – 85 osób, wzrost w porównaniu z 2015 r. o 37 osób.

2.3 Struktura osób bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, wieku oraz stażu pracy. Analiza struktury osób bezrobotnych wg podanych kryteriów pozwala dostrzec problemy poszczególnych grup osób bezrobotnych i kierować najbardziej adekwatne do danej sytuacji bezrobotnego usługi i instrumenty, w celu zmiany jego sytuacji i zwiększenia szans na trwałe wejście na rynek pracy. Poniżej dokonano analizy osób bezrobotnych ze względu na wiek, staż pracy, czas pozostawania bez pracy oraz wykształcenie.

2.3.1 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wiek

Podział bezrobotnych wg „wieku” charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem liczebności osób w poszczególnych grupach wiekowych. W kolejnych kwartałach 2016 roku największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, tj. ponad 30% miały osoby w wieku 25 – 34 lata. Najwięcej osób w wieku 25 – 34 lata, tj. 2 707, w tym 1 502 kobiety zarejestrowanych

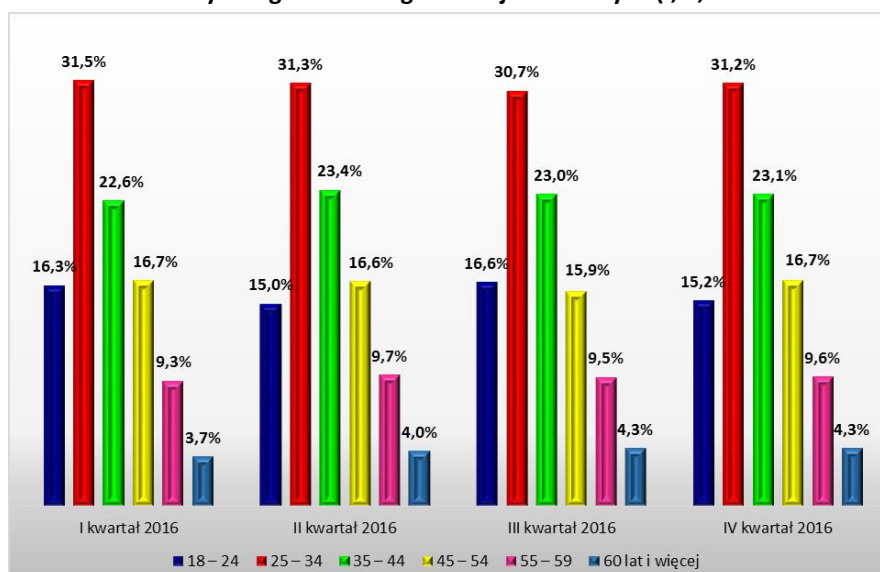
było w I kwartale 2016 roku. Natomiast na koniec IV kwartału 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 2 421 osób, w tym 1 427 kobiet w wieku 25 – 34 lata, tj. o 168 osób mniej niż na koniec 2015 roku (2 589). Osoby w wieku 25 – 34 lata stanowiły na koniec 2016 roku 31,2% ogółem zarejestrowanych bezrobotnych. Drugą pod względem liczebności grupę w 2016 roku stanowiły osoby w wieku 35 – 44 lata. Na koniec roku 2016 w rejestrach tut. Urzędu było 1 788 osób z ww. grupy wiekowej tj. o 24 osoby mniej niż na koniec 2015 roku (1 812). Najmniej w 2016 roku zarejestrowanych było bezrobotnych w przedziałach wiekowych 55 – 59 lat i powyżej 60 roku życia. Na koniec 2016 roku w rejestrach tut. Urzędu figurowało 740 osób w wieku 55 – 59 lat, tj. 9,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych i 332 osoby w wieku powyżej 60 lat, tj. 4,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Tylko w grupie osób powyżej 60 roku życia na koniec 2016 roku zanotowano wzrost liczby bezrobotnych w porównaniu z 2015 rokiem, w pozostałych grupach notowano spadki liczby bezrobotnych. Należy podkreślić, że od kilku lat utrzymuje się tendencja spadkowa w liczbie osób młodych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu, natomiast liczba osób starszych (powyżej 55 r. ż.) i ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych osób od kilku lat wzrasta.

Tabela 7 Podział bezrobotnych ze względu na wiek (IV kwartał 2015 r., 2016 r.)

Kwartały	Wiek					
	18 – 24	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 59	60 lat i więcej
IV kwartał 2015	1 474	2 589	1 812	1 374	768	298
I kwartał 2016	1 402	2 707	1 940	1 434	796	317
II kwartał 2016	1 167	2 442	1 824	1 298	757	316
III kwartał 2016	1 273	2 360	1 772	1 223	733	327
IV kwartał 2016	1 176	2 421	1 788	1 291	740	332

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 8 Udział osób bezrobotnych wg wieku w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2016 roku)

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.3.2 Osoby bezrobotne, podział ze względu na staż pracy

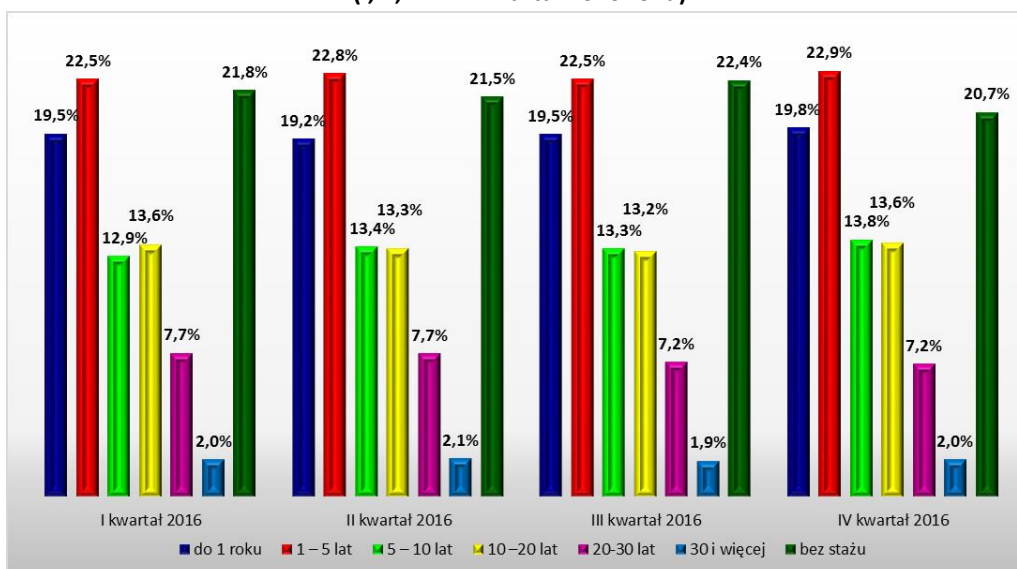
W kategorii „staż pracy” w 2016 roku nastąpiła zmiana w strukturze osób bezrobotnych w porównaniu z rokiem 2015. Najliczniej reprezentowani w 2016 roku byli bezrobotni posiadający staż pracy od 1 roku do 5 lat, natomiast w 2015 roku dominowały osoby nie posiadające żadnego stażu pracy. W kolejnych kwartałach 2016 roku osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat stanowiły ok. 23% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, natomiast osoby nie posiadające doświadczenia zawodowego stanowiły ok. 22% ogółu zarejestrowanych. Na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowały 1 773 osoby bezrobotne pracujące dłużej niż 1 rok i krócej niż 5 lat, tj. 22,9% ogółu zarejestrowanych. Udział osób z doświadczeniem zawodowym od 1 do 5 lat na koniec 2016 roku był wyższy o 0.4 punktu procentowego w porównaniu do końca 2015 roku (22,5%). Bezrobotni bez stażu pracy w liczbie 1 601 stanowili na koniec 2016 roku 20,7% ogółu zarejestrowanych, tj. o 2.8 punktu procentowego mniej niż na koniec 2015 roku (23,5%). W kategorii staż pracy dużą grupę zarejestrowanych, tj. 1 537 osób stanowili na koniec 2016 roku bezrobotni, którzy pracowali krócej niż rok. Najmniej liczną grupą bezrobotnych w kategorii staż pracy były osoby, które posiadają doświadczenie zawodowe dłuższe niż 30 lat. Na koniec 2016 roku w tut. Urzędzie było zarejestrowanych 156 osób, które przepracowały więcej niż 30 lat, stanowiły one 2% ogółu zarejestrowanych (7 748).

Tabela 8 Podział bezrobotnych ze względu na staż pracy (IV kwartał 2015 r., 2016 r.)

Kwartały	Staż pracy						
	do 1 roku	1 – 5 lat	5 – 10 lat	10 – 20 lat	20-30 lat	30 i więcej	bez stażu
IV kwartał 2015	1 592	1 868	1 026	1 076	628	173	1 952
I kwartał 2016	1 677	1 930	1 111	1 165	663	173	1 877
II kwartał 2016	1 501	1 776	1 049	1 040	601	161	1 676
III kwartał 2016	1 497	1 727	1 025	1 014	557	148	1 720
IV kwartał 2016	1 537	1 773	1 070	1 057	554	156	1 601

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 9 Udział osób bezrobotnych wg stażu pracy w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2016 roku)

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.3.3 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wykształcenie

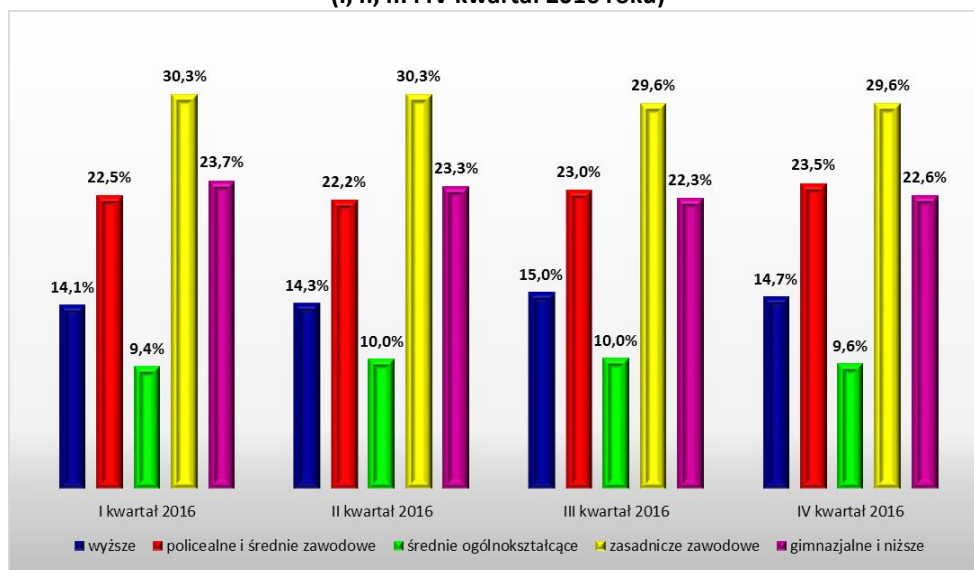
Zdecydowana większość bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w 2016 roku, to osoby z wykształceniem „zasadniczym zawodowym”. W kolejnych kwartałach 2016 roku osoby z ww. poziomem wykształcenia stanowiły ok. 30% zarejestrowanych bezrobotnych. Najmniejszy w 2016 roku procentowy udział w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych, tj. ok. 10% miały osoby posiadające wykształcenie „średnie ogólnokształcące”. Na koniec 2016 roku w rejestrach tut. Urzędu figurowało 2 295 osób z wykształceniem „zasadniczym zawodowym”, tj. 29,6% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do 2015 roku udział osób bezrobotnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych spadł na koniec 2016 roku o 0.8 punktu procentowego. Drugą pod względem liczebności bezrobotnych na koniec 2016 roku była grupa osób z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym”. Na koniec 2016 roku w rejestrach tut. Urzędu figurowało 1 820 osób z ww. poziomem wykształcenia, co stanowi 23,5% ogółu zarejestrowanych. Dużą grupę bezrobotnych stanowią również osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej”, na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 748 osób z ww. poziomem wykształcenia, co stanowiło 22,6% ogółu zarejestrowanych. Procentowy udział osób bezrobotnych z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym” w ogóle bezrobotnych wzrósł w 2016 roku w porównaniu do 2015 roku odpowiednio o 0.3 punktu procentowego, natomiast udział osób z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” spadł o 0.3 punktu procentowego w omawianym okresie. Najmniej na koniec 2016 roku było zarejestrowanych osób z „wykształceniem wyższym” i „średnim ogólnokształcącym”, ich liczba wyniosła odpowiednio 1 141 oraz 744. Procentowy udział osób bezrobotnych z wykształceniem „wyższym” na koniec 2016 roku wzrósł o 0.9 punktu procentowego w porównaniu z 2015 rokiem. Natomiast udział osób bezrobotnych z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym” w ogóle zarejestrowanych na koniec 2016 roku w porównaniu z końcem 2015 roku zmalał zaledwie o 0.1 punktu procentowego.

Tabela 9 Podział bezrobotnych ze względu na wykształcenie (IV kwartał 2015 r., 2016 r.)

Kwartały	Wykształcenie				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i niższe
IV kwartał 2015	1 150	1 926	803	2 532	1 904
I kwartał 2016	1 210	1 938	805	2 606	2 037
II kwartał 2016	1 113	1 733	777	2 366	1 815
III kwartał 2016	1 157	1 766	769	2 278	1 718
IV kwartał 2016	1 141	1 820	744	2 295	1 748

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 10 Udział osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2016 roku)

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.3.4 Osoby bezrobotne, podział ze względu na czas pozostawania bez pracy

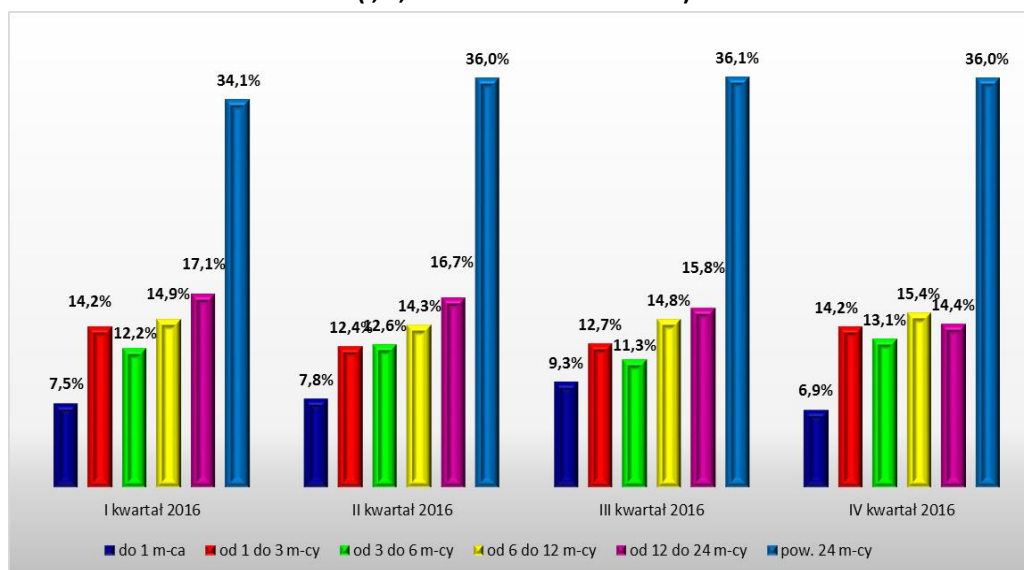
W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec 2016 roku figurowało 3 908 osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. 50,4% ogółu zarejestrowanych. Udział osób bezrobotnych pozostających bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy w ogóle zarejestrowanych na koniec 2016 roku zmniejszył się o 1,5 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2015 roku (51,9%). Liczną grupę bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu stanowiły również osoby, które pozostają bez pracy od 6 do 12 miesięcy, na koniec grudnia 2016 roku zarejestrowane były 1 192 osoby w ww. kategorii, tj. 15,4% ogółu bezrobotnych. Im dłużej osoby bezrobotne pozostają poza rynkiem pracy, tym trudniejsza jest ich aktywizacja, wymagają większego wsparcia, a proces powrotu jest dłuższy.

Tabela 10 Osoby bezrobotne pozostające bez pracy w miesiącach (IV kwartał 2015 r., 2016 r.)

Kwartały	Czas pozostawania bez pracy w m-c					
	do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow.24
IV kwartał 2015	526	1 107	1 106	1 263	1 435	2 878
I kwartał 2016	642	1 221	1 053	1 278	1 467	2 935
II kwartał 2016	612	969	986	1 119	1 305	2 813
III kwartał 2016	714	974	867	1 139	1 218	2 776
IV kwartał 2016	534	1 099	1 015	1 192	1 115	2 793

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 11 Udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy w miesiącach w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2016 roku)

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.4 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016, poz. 645 z późn. zm.) w art. 49 określa grupę osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do ww. kategorii osób należą:

- ✓ bezrobotni do 30 roku życia;
- ✓ bezrobotni długotrwale;
- ✓ bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- ✓ bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej;
- ✓ bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- ✓ bezrobotni niepełnosprawni.

Przynależność osób bezrobotnych do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy związana jest z posiadaniem przez osobę zarejestrowaną cechy odpowiadającej danej kategorii osób bezrobotnych. Sytuacją często występującą jest zakwalifikowanie osoby bezrobotnej do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na nabycie lub posiadanie więcej niż jednej cechy, wówczas bezrobotny zaliczany jest do więcej niż jednej kategorii.

Na koniec grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 6 916 osób bezrobotnych będących wg ustawy o promocji zatrudnienia (...) w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. o 679 mniej niż na koniec 2015 roku (7 595). Wśród ww. kategorii osób 3 576 to kobiety. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec grudnia 2016 roku 89,3% ogółu zarejestrowanych, tj. o 2.1 punktu procentowego mniej niż w 2015 roku. Bezrobotne kobiety zaliczane do kategorii

osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec grudnia 2016 roku 46,2% ogółu zarejestrowanych, tj. o 0.6 punktu procentowego więcej niż w 2015 roku.

Tabela 11 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (XII 2015 r., XII 2016 r.)

Grupa bezrobotnych	XII 2015		XII 2016		wzrost↑/ spadek↓ w porównaniu do 2015 roku	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	7 595	3 791	6 916	3 576	-679↓	-215↓
do 30 roku życia	2 848	1 423	2 389	1 262	-459↓	-161↓
długotrwale bezrobotni	5 530	2 882	4 927	2 664	-603↓	-218↓
powyżej 50 roku życia	1 755	681	1 719	658	-36↓	-23↓
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	390	289	331	254	-59↓	-35↓
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	1 378	1 019	1 362	1 071	-16↓	52↑
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	16	10	13	6	-3↓	-4↓
niepełnosprawni	288	130	218	92	-70↓	-38↓
ogółem zarejestrowani bezrobotni	8 315	4 074	7 748	3 911	-567↓	-163↓
% udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych	91,3%	45,6%	89,3%	46,2%		

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 Załącznik 1, opracowanie własne

W każdej z grup bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2016 roku zanotowano spadek względem roku poprzedniego. Największy spadek, tj. o 603 osoby zanotowano w grupie osób długotrwale bezrobotnych, natomiast najmniejszy spadek, tj. o 3 osoby odnotowano w grupie bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Liczba bezrobotnych kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2016 roku (3 576) była niższa o 163 w porównaniu do końca 2015 roku (4 074). Największy spadek, tj. o 218 osób w 2016 roku w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano w grupie kobiet długotrwale bezrobotnych, najmniejszy w grupie kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Jedynie w grupie kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia zanotowano wzrost liczby bezrobotnych o 52 kobiety.

Struktura zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ujęciu kwartalnym 2016 roku przedstawiała się następująco:

Tabela 12 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2016 rok)

Grupa bezrobotnych	I kwartał 2016		II kwartał 2016		III kwartał 2016		IV kwartał 2016	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	7 739	3 800	7 055	3 574	6 948	3 633	6 916	3 576
do 30 roku życia	2 842	1 389	2 408	1 230	2 425	1 311	2 389	1 262
w tym do 25 roku życia	1 402	618	1 167	534	1 273	624	1 176	559
długotrwale bezrobotni	5 606	2 876	5 153	2 705	4 983	2 684	4 927	2 664

powyżej 50 roku życia	1 835	684	1 734	661	1 669	650	1 719	658
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	257	216	199	162	50	33	331	254
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	1 425	1 066	1 366	1 071	1 380	1 078	1 362	1 071
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	14	9	15	8	13	6	13	6
niepełnosprawni	261	116	234	107	239	108	218	92
ogółem zarejestrowani bezrobotni na koniec danego kwartału 2016 roku	8 596	4 102	7804	3871	7688	3933	7748	3911
% udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych	90,0%	44,2%	90,4%	45,8%	90,4%	47,3%	89,3%	46,2%

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

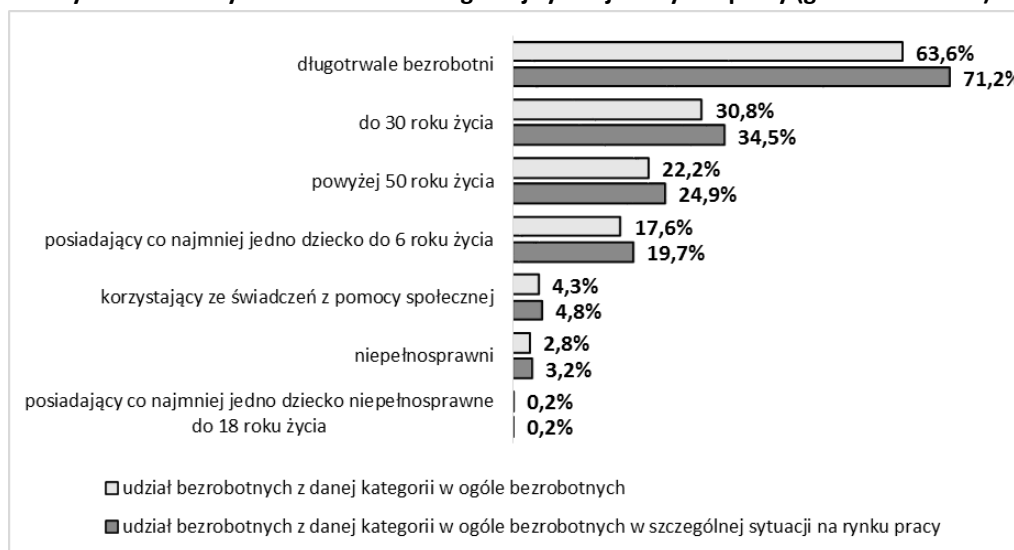
Największą liczbę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ujęciu kwartalnym odnotowano w końcu I kwartału 2016 roku, do ww. kategorii należało 7 739 osób, w tym 3 800 kobiet. Liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec I kwartału 2016 roku była niższa o 850 osób w porównaniu do I kwartału 2015 (8 589). Najniższą liczbę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano w końcu IV kwartału 2016 roku, do ww. kategorii należało 6 916 osób, w tym 3 576 kobiet. Zanotowana na koniec IV kwartału 2016 roku liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy była niższa o 679 w porównaniu z analogicznym okresem 2015 roku. Najniższy udział osób w kategorii bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle bezrobotnych – 89,3% zanotowano na koniec IV kwartału 2016 roku, natomiast najwyższy – 90,4% zanotowano na koniec II i III kwartału 2016 roku.

Najwyższą liczbę kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano w końcu I kwartału 2016 roku, tj. 3 800 osób. Kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły wówczas 92,6% ogólnej liczby zarejestrowanych kobiet (4 102), 44,2% ogólnej liczby bezrobotnych (8 596) i 49,1% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (7 739). Najniższą liczbę kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano w końcu IV kwartału 2016 roku, tj. 3 576 osób. Jednocześnie kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec IV kwartału 91,4% ogólnej liczby zarejestrowanych kobiet (3 911), 46,2% ogólnej liczby bezrobotnych (7 748) i 51,7% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916).

Największą grupę wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy od wielu lat stanowią długotrwale bezrobotni. Na koniec 2016 roku zarejestrowanych było 4 927 osób w ww. kategorii, tj. 71,2% ogółu osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916) i 63,6% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (7 748). Drugą pod względem liczebności grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2016 roku były osoby do 30 roku życia. Bezrobotni w ww. kategorii w liczbie 2 389 osób stanowili 34,5% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916) i 30,8% ogólnej liczby zarejestrowanych (7 748). Kolejną pod względem liczebności grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2016 roku były osoby powyżej 50 roku życia. Bezrobotni w ww. kategorii w liczbie 1 719 osób stanowili 24,9% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916) i 22,2% ogólnej liczby zarejestrowanych (7 748). Najmniej liczną grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2016 roku byli bezrobotni posiadający co najmniej jedno

dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Bezrobotni w ww. kategorii w liczbie 13 osób stanowili 0,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916) i 0,2% ogólnej liczby zarejestrowanych (7 748).

Wykres 12 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (grudzień 2016 r.)

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Bezrobotni należący do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to przeważnie osoby, które z uwagi na brak zatrudnienia oraz nawarstwiający się problemy i trudności zagrożone są wykluczeniem społecznym, wyuczoną bezradnością lub migracją zarobkową. Jest to zatem grupa osób, która powinna zostać otoczona szczególną opieką oraz wsparciem w wejściu lub powrocie na rynek pracy. Jak wskazują przytoczone statystyki w powiecie jarosławskim znaczna większość zarejestrowanych osób bezrobotnych przynależy do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Dokonując analizy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należy zwrócić uwagę na poszczególne kategorie, do których osoby bezrobotne przynależą. Jak już wcześniej wspomniano, osoba bezrobotna może należeć do jednej, dwóch lub nawet kilku kategorii. Liczba kategorii, do których możemy przypisać osobę bezrobotną może wskazywać na złożoność problemów, z jakimi spotyka się bezrobotny w staraniach wejścia lub powrotu na rynek pracy. Im więcej kategorii, do których należy osoba bezrobotna w grupie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy tym prawdopodobnie więcej barier, które może ona napotkać na lokalnym rynku pracy. W zależności od złożoności sytuacji osoby bezrobotnej mogą to być bariery zarówno wewnętrzne (często zależne od niej samej), jak i zewnętrzne (które mogą ale nie muszą zależeć od niej). W dalszej części przedstawiono analizę poszczególnych grup osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2016 roku.

2.4.1 Bezrobotni do 30 roku życia

W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.) osoby do 30 roku życia, zostały ujęte w kategorię bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ze względu na zjawiska zachodzące na rynku pracy, tj.

wydłużający się okres kształcenia młodych ludzi, a tym samym późniejsze wkraczanie na rynek pracy oraz niekorzystną dla młodych osób sytuację na rynku pracy m. in. dużą konkurencyjność, panujące wśród pracodawców stereotypy, osoby do 30 roku życia są traktowane, jako grupa bezrobotnych, którym szczególnie trudno jest umiejscowić się na rynku pracy.

Na koniec grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 748 osób bezrobotnych, w tym 3 911 kobiet. Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowało 2 389 osób w wieku do 30 roku życia, tj. o 459 mniej niż na koniec 2015 roku (2 848). Liczba kobiet do 30 roku życia na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu wyniosła 1 262 i była niższa o 161 w porównaniu z końcem 2015 roku (1 423). Bezrobotni do 30 roku życia (2 389 osób) stanowili na koniec grudnia 2016 roku 30,8% ogółem zarejestrowanych osób (7 748) i 34,5% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916). Udział osób do 30 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2016 roku (30,8%) był niższy o 3.5 punktu procentowego względem końca 2015 roku (34,3%).

Wśród 2 389 osób do 30 roku życia figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2016 roku 228 osób, w tym 134 kobiety posiadało prawo do pobierania zasiłku. Osoby do 30 roku życia z prawem do zasiłku stanowiły 9,5% ogółu zarejestrowanych osób do 30 roku życia (2 389) oraz 21% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (1 088).

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób do 30 roku życia w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2015 i 2016 roku (dane porównawcze).

Tabela 13 Bezrobotni do 30 r. ż. (2015 i 2016 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni do 30 r. ż. na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych do 30 r. ż. w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych do 30 r. ż. w porównaniu do 2015 r.	
	2015		2016		2015		2016		2015	2016	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	9 726	4 659	8 807	4 275	3 612	1 774	3 026	1 500	37,1%	34,4%	-586↓	-274↓
II	9 767	4 634	8 766	4 211	3 559	1 733	2 957	1 443	36,4%	33,7%	-602↓	-290↓
III	9 492	4 495	8 596	4 102	3 406	1 662	2 842	1 389	35,9%	33,1%	-564↓	-273↓
IV	9 272	4 402	8 193	3 964	3 256	1 599	2 631	1 298	35,1%	32,1%	-625↓	-301↓
V	8 931	4 254	8 033	3 914	3 054	1 492	2 557	1 268	34,2%	31,8%	-497↓	-224↓
VI	8 624	4 136	7 804	3 871	2 826	1 393	2 408	1 230	32,8%	30,9%	-418↓	-163↓
VII	8 633	4 188	7 768	3 932	2 870	1 434	2 436	1 298	33,2%	31,4%	-434↓	-136↓
VIII	8 637	4 220	7 802	3 985	2 922	1 464	2 469	1 344	33,8%	31,6%	-453↓	-120↓
IX	8 609	4 248	7 688	3 933	2 972	1 504	2 425	1 311	34,5%	31,5%	-547↓	-193↓
X	8 358	4 122	7 600	3 893	2 889	1 456	2 376	1 274	34,6%	31,3%	-513↓	-182↓
XI	8 321	4 091	7 681	3 895	2 870	1 440	2 395	1 259	34,5%	31,2%	-475↓	-181↓
XII	8 315	4 074	7 748	3 911	2 848	1 423	2 389	1 262	34,3%	30,8%	-459↓	-161↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01, opracowanie własne

Liczba osób bezrobotnych do 30 r. ż. na przestrzeni 2016 roku częściej ulegała spadkowi niż wzrostowi. Najwięcej osób z omawianej grupy figurowało w ewidencji tut. Urzędu na koniec stycznia 2016 roku – 3 026 osób, w tym 1 500 kobiet, najmniej osób do 30 r. ż. zanotowano w październiku 2016 roku – 2 376 osób, w tym 1 274 kobiety. Liczba osób bezrobotnych do 30 r. ż. w poszczególnych miesiącach 2016 roku była niższa niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Największy w 2016 roku spadek liczby bezrobotnych do 30 r. ż., tj. o 625 osób (301 kobiet) względem 2015 roku nastąpił w kwietniu.

Udział osób bezrobotnych do 30 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2016 roku przyjmował wartości od 34,4% (styczeń) do 30,8% (grudzień) i był znacznie niższy niż w roku 2015.

Struktura osób bezrobotnych do 30 r. ż.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono, krótką analizę osób bezrobotnych do 30 roku życia wg podanych powyżej kategorii.

Tabela 14 Bezrobotni do 30 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2016 rok)

bezrobotni do 30 roku życia ze względu na:								
czas pozostawania bez pracy w m-c	wykształcenie				staż pracy			
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
do 1	244	94	wyższe	440	301	do 1 roku	840	417
1-3	550	236	policealne i średnie zawodowe	646	343	1-5	567	320
3-6	473	217	średnie ogólnokształcące	411	255	5-10	53	25
6-12	371	221	zasadnicze zawodowe	492	199	10-20	1	1
12-24	343	211	gimnazjalne i poniżej	400	164	20-30	x	x
pow. 24	408	283	x	x	x	30 lat i więcej	x	x
razem	2 389	1 262	x	x	x	bez stażu	928	499

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 Załącznik 1

Jak już wcześniej wspomniano liczba bezrobotnych do 30 roku życia w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2016 roku wyniosła 2 389, w tym 1 262 kobiety. Wśród bezrobotnych do 30 roku życia, dominuje wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”, które posiada 646 osób, w tym 343 kobiety. Osoby do 30 roku życia z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym” stanowiły na koniec 2016 roku 27% ogółu zarejestrowanych osób do 30 r. ż. (2 389) oraz 35,5% ogółu osób zarejestrowanych na koniec 2016 roku z ww. poziomem wykształcenia (1 820). Duża grupa bezrobotnych do 30 roku życia posiada wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowały 492 osoby, w tym 199 kobiet z ww. poziomem wykształcenia. Osoby do 30 r. ż. posiadające wykształcenie „zasadnicze zawodowe” stanowiły na koniec 2016 roku 20,6% ogółu zarejestrowanych osób do 30 r. ż. (2 389) oraz 21,4% ogółu osób z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” (2 295).

Wykształcenie „wyższe”, które jest wyznacznikiem długiego okresu kształcenia posiadało na koniec 2016 roku 440 osób bezrobotnych do 30 roku życia, w tym 301 kobiet. Osoby z wykształceniem „wyższym” stanowiły 18,4% ogółu zarejestrowanych na koniec 2016 roku osób do 30 roku życia (2 389) oraz 38,6% ogółu osób z wykształceniem „wyższym” zarejestrowanych na koniec 2016 roku (1 141). Najmniej bezrobotnych do 30 roku życia posiada wykształcenie „średnie ogólnokształcące” oraz „gimnazjalne i poniżej”. Na koniec grudnia 2016 roku zarejestrowanych było 411 osób, w tym 255 kobiet z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym” oraz 400 osób, w tym 164 kobiety z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej”. Dane dotyczące wykształcenia osób bezrobotnych do 30 roku życia wskazują na lepszy poziom wykształcenia kobiet niż mężczyzn, jednak poziom wykształcenia wśród osób młodych wzrasta. Jest to głównie spowodowane sytuacją na rynku pracy i wymaganiami stawianymi przez pracodawców. Osoby młode nie mogąc znaleźć zatrudnienia często podejmują decyzję o podwyższeniu kwalifikacji i dalszym kształceniu.

Wśród bezrobotnych do 30 roku życia 928 osób, tj. 38,8% nie posiada stażu pracy, co oznacza, że osoby te nie miały jeszcze zetknięcia z rynkiem pracy. 840 osób bezrobotnych, w tym 417 kobiet pracowało krócej niż rok, a 567 osób, w tym 320 kobiet pracowało dłużej niż rok ale krócej niż 5 lat. Brak doświadczenia zawodowego nadal jest jedną z barier utrudniającą wejście na rynek pracy bezrobotnym w wieku do 30 roku życia.

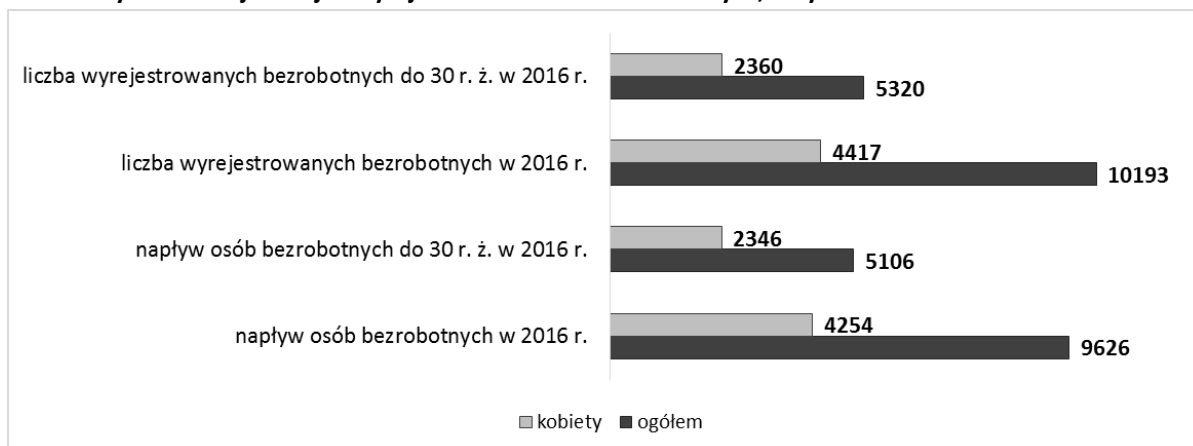
Wśród osób do 30 roku życia zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 751 osób pozostawało bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy, a zatem osoby te należały również do grupy długotrwale bezrobotnych.

Bilans osób do 30 r. ż. (napływ i odpływ)

Ogółem w 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 9 626 osób bezrobotnych, w tym 4 254 kobiety. Wśród rejestrujących się 5 106 osób, w tym 2 346 kobiet to bezrobotni do 30 roku życia. Napływ osób do 30 roku życia do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku był niższy o 303 osoby w porównaniu do 2015 roku, kiedy zarejestrowało się 5 409 osób w wieku do 30 lat. W napływie bezrobotnych (9 626) osoby do 30 roku życia stanowiły w 2016 roku 53%, tj. o 2.9 punktu procentowego mniej niż w 2015 roku (55,9%).

Liczba osób wyrejestrowanych w 2016 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 10 193, w tym 4 417 kobiet. Wśród wyrejestrowanych 5 320 osób, w tym 2 360 kobiet to bezrobotni do 30 roku życia. Odpływ osób bezrobotnych do 30 roku życia z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku był niższy o 353 osoby w porównaniu do 2015 roku, kiedy wyrejestrowano 5 673 osoby w wieku do 30 lat. W odpływie ogółu bezrobotnych (10 193) w 2016 roku, osoby do 30 roku życia stanowiły 52,2%, tj. o 1.4 punktu procentowego mniej niż w 2015 roku (53,6%).

Wykres 13 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób do 30 r. ż. w 2016 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2015 roku (10 193), 5 615 osób podjęto zatrudnienie, co stanowi 55,1% ogółem wyrejestrowanych osób. W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 615 osób), 2 694 osoby to bezrobotni w wieku do 30 roku życia, tj. 48% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia. Wśród bezrobotnych do 30 roku życia 1 968 osób podjęto zatrudnienie niesubsydiowane, a 726 osób zostało skierowanych do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. Najwięcej osób do 30 roku życia w 2016 roku zostało skierowanych do zatrudnienia w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r. ż. – 283 bezrobotnych, w tym 138 kobiet. Popularną formą aktywizacji wśród osób do 30 roku życia jest możliwość pozyskania środków na samozatrudnienie, w 2016 roku jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej otrzymało 135 osób do 30 r. ż., w tym 51 kobiet (łącznie środki otrzymało 258 osób bezrobotnych). Ponadto w 2016 roku 106 osób, w tym 69 kobiet do 30 roku życia skierowano do pracy w ramach robót publicznych (łącznie skierowano 442 osoby), a 90 osób do 30 r. ż., w tym 39 kobiet podjęło pracę w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy za skierowanego bezrobotnego (łącznie skierowano 319 osób bezrobotnych). Wśród osób do 30 roku życia 67 bezrobotnych podjęło zatrudnienie w ramach otrzymanego bonu na zasiedlenie. Osoby do 30 roku życia ze względu na trudny start na lokalnym rynku pracy wspierane są również poprzez organizację stażu, w 2016 roku na ww. formę skierowano 601 osób bezrobotnych, w tym 365 kobiet z omawianej grupy wiekowej (ogółem skierowano 830 bezrobotnych). Osoby bezrobotne zarejestrowane w tut. Urzędzie chętnie podnoszą swoje kwalifikacje, w 2016 roku na szkolenie skierowano 60 osób, w tym 6 kobiet w wieku do 30 roku życia (łącznie na szkolenie skierowano 78 osób bezrobotnych).

Profilowanie usług w grupie osób do 30 r. ż.

Na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 737 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 7 osób bezrobotnych, dla których został ustalony I profil pomocy, 3 201 osób bezrobotnych, dla których ustalono

profil II oraz 4 529 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2016 roku profile pomocy były również osoby do 30 roku życia. Ogółem na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowały 2 384 osoby do 30 r. ż. z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,8% ogółu bezrobotnych do 30 roku życia zarejestrowanych na koniec 2016 roku w tut. Urzędzie (2 389). W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób do 30 roku życia.

Tabela 15 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób do 30 r. ż. (grudzień 2016 r.)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2016 r.		liczba osób w wieku do 30 r. ż. z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2016 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	7	1	2	0
profil II	3 201	1 594	1 132	564
profil III	4 529	2 308	1 250	694
ogółem	7 737	3 903	2 384	1 258

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 737 zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 2 384 osoby, w tym 1 258 kobiet to bezrobotni w wieku do 30 roku życia. Na koniec 2016 roku liczba osób do 30 r. ż. z wyznaczonym profilem pomocy (2 384) stanowiła 30,8% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 737).

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2016 roku figurowało:

- ✓ z profilem I – 2 bezrobotnych do 30 r. ż., którzy stanowili 0,1% ogółu osób do 30 roku życia z ustalonym profilem pomocy (2 384) i 28,6% ogółu osób z ustalonym I profilem pomocy (7);
- ✓ z profilem II – 1 132 bezrobotnych do 30 r. ż., którzy stanowili 47,5% ogółu osób do 30 roku życia z ustalonym profilem (2 384) i 35,4% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (3 201);
- ✓ z profilem III – 1 250 bezrobotnych do 30 r. ż., którzy stanowili 52,4% ogółu osób do 30 roku życia z ustalonym profilem (2 384) i 27,6% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 529).

Dane dotyczące profilowania osób bezrobotnych do 30 roku życia wskazują, że osoby młode pomimo aktywności na rynku pracy mają trudności w znalezieniu zatrudnienia i oczekują wsparcia tut. Urzędu w aktywizacji zawodowej. Znaczna część osób do 30 roku życia wykazuje postawę bierną w zakresie poszukiwania zatrudnienia.

2.4.2 Bezrobotni długotrwale

Wg ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.) bezrobotny długotrwale to osoba bezrobotna pozostająca w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Osoby długotrwale bezrobotne wg ustawy o promocji zatrudnienia

i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.) zaliczane są do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy i w rejestrach tut. Urzędu od wielu lat stanowią najliczniejszą kategorię wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Na koniec grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 748 osób bezrobotnych, w tym 3 911 kobiet. Wśród bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowały osoby długotrwale bezrobotne, których liczba wyniosła 4 927, w tym 2 664 kobiety.

Liczba osób długotrwale bezrobotnych na koniec 2016 roku (4 927) była niższa o 603 w porównaniu z końcem 2015 roku, kiedy w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 5 530 osób długotrwale bezrobotnych. Liczba długotrwale bezrobotnych kobiet na koniec 2016 roku (2 664) była niższa o 218 w porównaniu do liczby długotrwale bezrobotnych kobiet z końca 2015 roku (2 882). Bezrobotni długotrwale (4 927 osób) stanowili na koniec 2016 roku 63,6% ogółu zarejestrowanych (7 748 osób) i 71,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916 osób). Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2016 roku (63,6%) był niższy o 2,9 punktu procentowego względem końca 2015 roku (66,5%).

Wśród 4 927 osób długotrwale bezrobotnych figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2016 roku 23 osoby, w tym 15 kobiet posiadały prawo do pobierania zasiłku. Osoby długotrwale bezrobotne z prawem do zasiłku stanowiły 0,5% ogółu zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (4 927) oraz 2,1% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (1 088).

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób długotrwale bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2015 i 2016 roku (dane porównawcze).

Tabela 16 Bezrobotni długotrwale (2016 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Długotrwale bezrobotni na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych długotrwale w porównaniu do 2015 r.	
	2015		2016		2015		2016		2015	2016	ogółem	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety			ogółem	kobiety
I	9 726	4 659	8 807	4 275	6 245	3 159	5 665	2 940	64,2%	64,3%	-580↓	-219↓
II	9 767	4 634	8 766	4 211	6 213	3 142	5 623	2 923	63,6%	64,1%	-590↓	-219↓
III	9 492	4 495	8 596	4 102	6 081	3 066	5 606	2 876	64,1%	65,2%	-475↓	-190↓
IV	9 272	4 402	8 193	3 964	5 986	3 023	5 447	2 808	64,6%	66,5%	-539↓	-215↓
V	8 931	4 254	8 033	3 914	5 864	2 967	5 295	2 741	65,7%	65,9%	-569↓	-226↓
VI	8 624	4 136	7 804	3 871	5 714	2 909	5 153	2 705	66,3%	66,0%	-561↓	-204↓
VII	8 633	4 188	7 768	3 932	5 626	2 880	5 116	2 720	65,2%	65,9%	-510↓	-160↓
VIII	8 637	4 220	7 802	3 985	5 633	2 900	5 058	2 718	65,2%	64,8%	-575↓	-182↓
IX	8 609	4 248	7 688	3 933	5 593	2 901	4 983	2 684	65,0%	64,8%	-610↓	-217↓
X	8 358	4 122	7 600	3 893	5 526	2 867	4 935	2 666	66,1%	64,9%	-591↓	-201↓
XI	8 321	4 091	7 681	3 895	5 488	2 872	4 920	2 654	66,0%	64,1%	-568↓	-218↓
XII	8 315	4 074	7 748	3 911	5 530	2 882	4 927	2 664	66,5%	63,6%	-603↓	-218↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01, opracowanie własne

Liczba osób długotrwale bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do listopada 2016 roku malała, niewielki wzrost, tj. o 7 osób nastąpił w grudniu. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec stycznia 2016 r. – 5 665 osób, w tym 2 940 kobiet, najmniej osób długotrwale bezrobotnych zanotowano na koniec listopada 2016 roku – 4 920 osób, w tym 2 654 kobiety. W poszczególnych miesiącach 2016 roku liczba osób długotrwale bezrobotnych była niższa niż w analogicznych miesiącach 2015 roku. Największy w 2016 roku spadek liczby bezrobotnych długotrwale, tj. o 610 osób względem 2015 roku nastąpił we wrześniu, natomiast w grupie długotrwale bezrobotnych kobiet największy spadek, tj. o 226 osób zanotowano w maju.

Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2016 roku przyjmował wartości od 66,5% (kwiecień) do 63,6% (grudzień), co świadczy o pozostawaniu bez pracy dłużej niż 12 miesięcy ponad połowy zarejestrowanych osób bezrobotnych. Sytuacja osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy jest niewątpliwie trudna ze względu na istnienie szeregu czynników zarówno wewnętrznych (zależne bezpośrednio od osoby bezrobotnej), jak i zewnętrznych (zależne w bardzo małym stopniu lub niezależne od osoby bezrobotnej), które utrudniają trwałe wejście lub powrót na rynek pracy. Niestety osoby długotrwale bezrobotne mają często skomplikowaną sytuację osobistą i zawodową przez co stanowią grupę najbardziej narażoną na wykluczenie społeczne, a długi okres pozostawania bez pracy dodatkowo pogłębia i nawarstwia problemy, z którymi te osoby się stykają, utrudniając ich aktywizację zawodową.

Struktura osób długotrwale bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, wieku oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono, krótką analizę osób długotrwale bezrobotnych wg podanych powyżej kategorii.

Tabela 17 Bezrobotni długotrwale wg wieku, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2016 rok)

bezrobotni długotrwale ze względu na:								
wiek	ogółem		wykształcenie	ogółem		staż pracy	ogółem	
		kobiety			kobiety			kobiety
18-24	441	234	wyższe	552	414	do 1 roku	959	568
25-34	1 436	934	policealne i średnie zawodowe	1 113	696	1-5	1 076	584
35-44	1 272	708	średnie ogólnokształcące	417	298	5-10	654	320
45-54	953	497	zasadnicze zawodowe	1 559	712	10-20	706	365
55-59	565	252	gimnazjalne i poniżej	1 286	544	20-30	372	156
60 lat i więcej	260	39	x	x	x	30 lat i więcej	91	12
razem	4 927	2 664	x	x	x	bez stażu	1 069	659

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01 Załącznik 1

Wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważają osoby bezrobotne w wieku 25-34 lata. Na koniec grudnia 2016 roku w tej kategorii wiekowej zarejestrowanych było 1 436 osób długotrwale bezrobotnych, w tym 934 kobiety. Osoby długotrwale bezrobotne w wieku

25-34 lata stanowiły na koniec 2016 roku 29,1% ogółu zarejestrowanych w tej kategorii (4 927) i 18,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (7 748).

Długotrwale bezrobotne kobiety w wieku 25-34 lata stanowiły na koniec 2016 roku 35,1% ogółu zarejestrowanych kobiet w tej kategorii (2 664) i 23,9% ogółu zarejestrowanych kobiet (3 911). Dane te wskazują na problem długotrwałego bezrobocia wśród osób młodych, które po ukończeniu nauki nie zostały wchłonięte przez rynek pracy i zarejestrowały się w tut. Urzędzie oczekując wsparcia przy wejściu lub powrocie na rynek pracy. Długotrwały okres pozostawania bez pracy jest częstokroć przyczyną migracji, wyludniania się obszarów powiatu, a co za tym idzie postępującym procesem starzenia się społeczeństwa. Dane te wskazują również, że wśród osób młodych (25-34 lata) długotrwałe bezrobocie częściej dotyka kobiet.

W końcu grudnia 2016 roku, wśród długotrwale bezrobotnych dominowały osoby z wykształceniem „zasadniczym zawodowym”, łącznie 1 559 osób, w tym 712 kobiet oraz z wykształceniem „gimnazjalnym i niższym”, łącznie 1 286 osób, w tym 544 kobiety. Osoby długotrwale bezrobotne z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” stanowiły na koniec 2016 roku 31,6% ogółu osób długotrwale bezrobotnych (4 927) oraz 67,9% osób bezrobotnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” (2 295), natomiast osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” stanowiły na koniec 2016 roku 26,1% ogółu zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (4 927) i 73,6% osób z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” (1 748). Przedstawione dane dotyczące wykształcenia osób długotrwale bezrobotnych wskazują jednoznacznie na niskie wykształcenie tej grupy osób. Jednocześnie wykształcenie „zasadnicze zawodowe” oraz „gimnazjalne i poniżej” występuje częściej w grupie długotrwale bezrobotnych mężczyzn niż kobiet. Niski poziom wykształcenia negatywnie wpływa na wizerunek osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy, jednocześnie ogranicza dostęp do wykonywania wielu zawodów i stwarza barierę w poszukiwaniu zatrudnienia. Niezbędnym narzędziem w ograniczaniu długotrwałego bezrobocia jest zatem rozpowszechnianie dostępu do edukacji, podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji oraz stwarzania warunków do ponownego przyuczenia do wykonywania czynności zawodowych między innymi poprzez stosowanie odpowiednich usług i instrumentów rynku pracy. Liczną grupę bezrobotnych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu stanowiły osoby długotrwale bezrobotne posiadające wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”. Na koniec 2016 roku zarejestrowanych było 1 113 osób, w tym 696 kobiet z ww. poziomem wykształcenia. Najmniej bezrobotnych długotrwale posiada wykształcenie „wyższe” oraz „średnie ogólnokształcące”. Na koniec grudnia 2016 roku zarejestrowane były 552 osoby, w tym 414 kobiet z wykształceniem „wyższym” oraz 417 osób, w tym 298 kobiet z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym”. W grupie osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem „wyższym”, „średnim ogólnokształcącym” oraz „policealnym i średnim zawodowym” dominują kobiety, co oznacza, że pomimo wyższego poziomu wykształcenia kobietom trudniej jest wejść na lokalny rynek pracy i dłużej pozostają w ewidencji tut. Urzędu.

Analizując dane dotyczące osób długotrwale bezrobotnych wg stażu pracy, zauważyć należy, że w grupie tej dominują osoby posiadające doświadczenie zawodowe dłuższe niż

rok, a krótsze niż 5 lat oraz osoby nie posiadające doświadczenia zawodowego (stażu pracy). Na koniec 2016 roku było zarejestrowanych 1 076 osób, w tym 584 kobiety ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat oraz 1 069 osób, w tym 659 kobiet, które nie miały jeszcze styczności z rynkiem pracy. Liczba osób długotrwale bezrobotnych z doświadczeniem zawodowym od 1 roku do 5 lat (1 076) stanowiła 21,8% ogółu długotrwale bezrobotnych (4 927) i 60,7% ogółu osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 roku (1 773). Liczba osób długotrwale bezrobotnych bez stażu pracy stanowiła na koniec 2016 roku 21,7% ogółu długotrwale bezrobotnych (4 927) oraz 66,8% ogółu osób nie posiadających doświadczenia zawodowego (1 601). Liczną grupę długotrwale bezrobotnych stanowiły również osoby, które posiadają doświadczenie zawodowe krótsze niż 1 rok. Na koniec 2016 roku zarejestrowanych było 959 osób, w tym 568 kobiet ze stażem pracy do 1 roku. Przedstawione dane wskazują na brak lub niskie doświadczenie zawodowe osób długotrwale bezrobotnych, co również stwarza barierę w poszukiwaniu zatrudnienia.

Wysoka skala długotrwałego bezrobocia stanowi poważny problem dla lokalnego rynku pracy i mieszkańców powiatu. Długotrwałe bezrobocie przynosi wiele negatywnych skutków nie tylko dla samych bezrobotnych, ale również ich rodzin, prowadząc między innymi do ubożenia. Wśród osób długotrwale bezrobotnych można zaobserwować dwie grupy: pierwsza to osoby bezrobotne, którym brak pracy i bezczynność przeszkadza, a więc podejmują działania w celu zmiany swojej sytuacji pomimo napotykaných przeszkód i niepowodzeń oraz druga grupa, to osoby, które przyzwyczyły się do swojej sytuacji, stają się bierne i roszczeniowe, znalazły sposób na codzienne funkcjonowanie poprzez korzystanie ze wsparcia pomocy społecznej. Niepokojącym zjawiskiem obserwowanym wśród osób długotrwale bezrobotnych jest tzw. bezrobocie pokoleniowe, dziedziczne. W Powiatowym Urzędzie Pracy rejestrują się osoby będące członkami jednej rodziny, a reprezentujące różne pokolenia. Dzieci w sposób naturalny uczą się od swoich rodziców, jak sobie radzić w życiu będąc osobami bezrobotnymi. Ze względu na długotrwałe pozostawanie poza rynkiem pracy, osoby bezrobotne stają się sfrustrowane, roszczeniowe, czasami wręcz agresywne, co prowadzi do powstawania patologii, problemów rodzinnych, zatem bardzo ważne jest zapobieganie takim zjawiskom między innymi poprzez wspieranie aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych. Wśród osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2016 roku ponad połowę – 54,1% stanowią kobiety, co oznacza wzrost udziału kobiet długotrwale bezrobotnych w ogóle osób w tej kategorii o 2 punkty procentowe w porównaniu do końca 2015 roku (52,1%). Przyczyną tej sytuacji jest pełnienie przez kobiety przypisywanych im ról społecznych, w szczególności opieki nad domem, rodziną, wychowaniem dzieci. Często świadoma rezygnacja kobiety z życia zawodowego na rzecz założenia rodziny, przez długie lata uniemożliwia jej powrót na rynek pracy. Decyzja kobiety o ponownym wejściu na rynek pracy po długiej nieobecności wiąże się natomiast z koniecznością pokonania powstałych w tym czasie barier, tj. dezaktualizacja wiedzy i umiejętności zawodowych, należy ją w tym zakresie wspomagać stosując odpowiednie formy aktywizacji. Kobiety mają też większy niż mężczyźni problem ze znalezieniem zatrudnienia, większość ofert pracy na lokalnym rynku dotyczy zawodów wykonywanych głównie przez mężczyzn. Zdarza się także, że osoby długotrwale bezrobotne świadomie

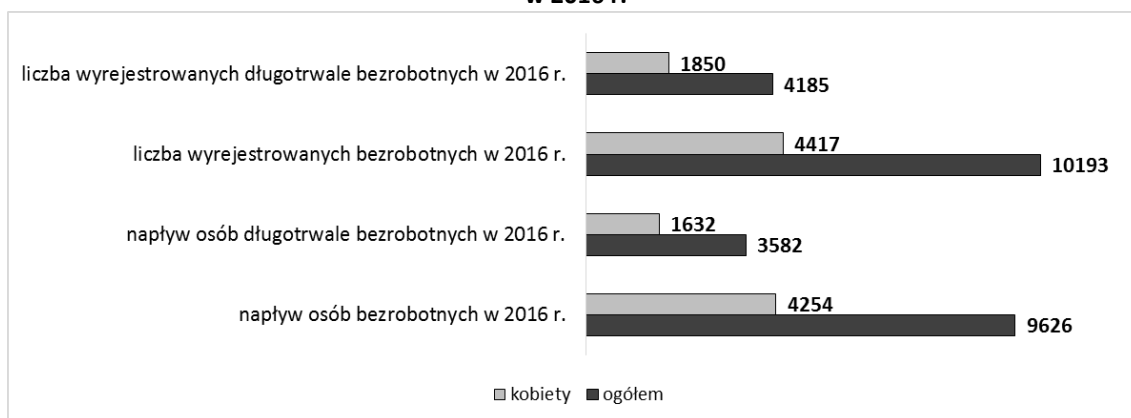
decydują się na pozostawanie w rejestrach Urzędu ze względu na zbyt wysokie wymagania dot. oczekiwanego wynagrodzenia lub korzystanie ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej.

Bilans osób długotrwale bezrobotnych (napływ i odpływ)

Ogółem w 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 9 626 osób bezrobotnych, w tym 4 254 kobiety. Wśród rejestrujących się 3 582 osoby, w tym 1 632 kobiety to bezrobotni długotrwale. Napływ osób długotrwale bezrobotnych w 2016 roku był niższy o 510 osób w porównaniu do 2015 roku, kiedy zarejestrowały się 4 092 osoby, w tym 1 908 kobiet długotrwale bezrobotnych. W 2016 roku w napływie bezrobotnych (9 626) osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 37,2%, tj. o 5.1 punktu procentowego mniej niż w 2015 roku (42,3%).

Liczba osób wyrejestrowanych w 2016 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 10 193, w tym 4 417 kobiet. Wśród wyrejestrowanych 4 185 osób, w tym 1 850 kobiet to bezrobotni długotrwale. Odpływ osób długotrwale bezrobotnych w 2016 roku był niższy o 403 osoby w porównaniu do 2015 roku, kiedy wyrejestrowano 4 588 osób, w tym 2 093 kobiet długotrwale bezrobotnych. W odpływie bezrobotnych w 2016 roku (10 193) osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 41,1%, tj. o 2.2 punktu procentowego mniej niż w 2015 roku (43,3%).

Wykres 14 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych w 2016 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku (10 193), 5 615 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,1% ogółem wyrejestrowanych osób. W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 615 osób), 1 998 osób to długotrwale bezrobotni, tj. 35,6% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia. Wśród ww. grupy długotrwale bezrobotnych 1 424 osoby podjęły zatrudnienie niesubsydiowane, a 574 osoby zostały skierowane do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych w 2016 roku zostało skierowanych na roboty publiczne – 161 bezrobotnych, w tym 72 kobiety (łącznie skierowano 442 osoby) oraz na zatrudnienie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy za skierowanego bezrobotnego – 141 bezrobotnych, w tym 56 kobiet (łącznie skierowano 319 bezrobotnych). 76 osób, w tym 33 kobiet długotrwale bezrobotnych

w 2016 roku podjęto zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych (łącznie skierowano 169 osób), natomiast 73 osoby, w tym 27 kobiet długotrwale bezrobotne w 2016 roku otrzymały jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej (łącznie środki przyznano dla 258 osób). Długotrwale bezrobotni podejmowali również w 2016 roku zatrudnienie w ramach bonu na zasiedlenie – 10 osób (łącznie pracę podjęło 67 bezrobotnych) i w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r. ż. – 69 osób (łącznie skierowano 283 osoby). Osoby długotrwale bezrobotne ze względu na długi okres pozostawania poza rynkiem pracy, często przygotowywane są do powrotu do aktywności zawodowej poprzez skierowania na staż i tym samym ponowne przyuczenie do wykonywania czynności zawodowych. W 2016 roku ww. formą wsparcia objęto 304 osoby długotrwale bezrobotne, w tym 183 kobiety (łącznie skierowano 830 bezrobotnych). Osoby długotrwale bezrobotne w 2016 roku poszerzały także swoje kwalifikacje poprzez szkolenia, na które skierowano 15 osób z omawianej kategorii, w tym 1 kobietę.

Profilowanie usług w grupie osób długotrwale bezrobotnych

Na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 737 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 7 osób bezrobotnych, dla których został ustalony I profil pomocy, 3 201 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 529 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2016 roku profile pomocy były również osoby długotrwale bezrobotne. Ogółem na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 4 920 osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,9% ogółu osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2016 roku w tut. Urzędzie (4 927). W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale pozostających bez pracy.

**Tabela 18 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób długotrwale bezrobotnych
(grudzień 2016 r.)**

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2016 r.		liczba osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2016 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	7	1	2	0
profil II	3 201	1 594	1 832	978
profil III	4 529	2 308	3 086	1 681
ogółem	7 737	3 903	4 920	2 659

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 737 zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 4 920 osób, w tym 2 659 kobiet to bezrobotni długotrwale. Na koniec 2016 roku liczba osób długotrwale bezrobotnych z wyznaczonym profilem pomocy (4 920) stanowiła 63,6% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 737).

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2016 roku figurowało:

- ✓ z profilem I – 2 bezrobotnych długotrwale, którzy stanowili niewielki odsetek (0,04%) osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem (4 920) i 28,6% ogółu osób z ustalonym I profilem pomocy (7);
- ✓ z profilem II – 1 832 bezrobotnych długotrwale, którzy stanowili 37,2% ogółu osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem (4 920) i 57,2% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (3 201);
- ✓ z profilem III – 3 086 bezrobotnych długotrwale, którzy stanowili 62,7% ogółu osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem (4 920) i 68,1% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 529).

Analizując ustalone profile dla osób długotrwale bezrobotnych można wnioskować, że potwierdzają one postawę obniżonej aktywności osób długotrwale bezrobotnych. 68,1% ogółu osób, dla których wyznaczono III profil pomocy (4 529) należy do grupy osób długotrwale bezrobotnych. III profil wskazuje na oddalenie od rynku pracy, a u osób dla których został wyznaczony III profil pomocy mogą występować sytuacje, które utrudniają umiejscowienie na rynku pracy, jedną z przyczyn może być długotrwale pozostawanie bez zatrudnienia.

2.4.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Według ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.) bezrobotny powyżej 50 roku życia to bezrobotny, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia. Na koniec grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 748 osób bezrobotnych, w tym 3 911 kobiet. Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 719 osób w wieku powyżej 50 roku życia, w tym 658 kobiet. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na koniec 2016 roku (1 719) była niższa o 36 w porównaniu z końcem 2015 roku, kiedy w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 1 755 osób powyżej 50 roku życia. Liczba kobiet w wieku powyżej 50 lat na koniec 2016 roku (658) była niższa o 23 w porównaniu do liczby kobiet z ww. grupy wiekowej w końcu 2015 roku (681). Bezrobotni powyżej 50 roku życia (1 719 osób) stanowili na koniec grudnia 2016 roku 22,2% ogółem zarejestrowanych osób (7 748) i 24,9% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916). Udział osób powyżej 50 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2016 roku był wyższy o 1.1 punktu procentowego względem końca 2015 roku (21,1%). Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z dwóch kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w której na koniec 2016 roku zanotowano wzrost udziału osób z omawianej kategorii w liczbie osób bezrobotnych w porównaniu do końca 2015 roku.

Wśród 1 719 osób powyżej 50 roku życia figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2016 roku 245 osób, w tym 83 kobiety posiadało prawo do pobierania zasiłku. Osoby powyżej 50 roku życia z prawem do zasiłku

stanowiły 14,3% ogółu zarejestrowanych osób powyżej 50 roku życia (1 719) oraz 22,5% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (1 088).

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób powyżej 50 roku życia w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2015 i 2016 roku (dane porównawcze).

Tabela 19 Bezrobotni powyżej 50 roku życia (2016 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni po. 50 r. ż. na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych powyżej 50 r. ż. w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych pow. 50 r. ż. w porównaniu do 2015 r.	
	2015		2016		2015		2016		2015	2016	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	9 726	4 659	8 807	4 275	1 869	695	1 844	711	19,2%	20,9%	-25↓	16↑
II	9 767	4 634	8 766	4 211	1 897	702	1 841	707	19,4%	21,0%	-56↓	5↑
III	9 492	4 495	8 596	4 102	1 872	694	1 835	684	19,7%	21,3%	-37↓	-10↓
IV	9 272	4 402	8 193	3 964	1 898	690	1 790	669	20,5%	21,8%	-108↓	-21↓
V	8 931	4 254	8 033	3 914	1 871	691	1 779	677	20,9%	22,1%	-92↓	-14↓
VI	8 624	4 136	7 804	3 871	1 847	694	1 734	661	21,4%	22,2%	-113↓	-33↓
VII	8 633	4 188	7 768	3 932	1 835	694	1 709	659	21,3%	22,0%	-126↓	-35↓
VIII	8 637	4 220	7 802	3 985	1 805	689	1 688	648	20,9%	21,6%	-117↓	-41↓
IX	8 609	4 248	7 688	3 933	1 782	681	1 669	650	20,7%	21,7%	-113↓	-31↓
X	8 358	4 122	7 600	3 893	1 757	674	1 664	641	21,0%	21,9%	-93↓	-33↓
XI	8 321	4 091	7 681	3 895	1 739	669	1 701	646	20,9%	22,1%	-38↓	-23↓
XII	8 315	4 074	7 748	3 911	1 755	681	1 719	658	21,1%	22,2%	-36↓	-23↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01, opracowanie własne

Liczba osób powyżej 50 roku życia w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do października 2016 roku malała, wzrost w tej kategorii bezrobotnych zanotowano w listopadzie i grudniu. Najwięcej osób bezrobotnych powyżej 50 r. ż. było zarejestrowanych na koniec stycznia 2016 r. – 1 844 osoby, w tym 711 kobiet, najmniej osób powyżej 50 r. ż. zanotowano na koniec października 2016 roku – 1 664 osoby, w tym 641 kobiet. W poszczególnych miesiącach 2016 roku liczba osób powyżej 50 r. ż. była niższa niż w analogicznych miesiącach 2015 roku. Największy w 2016 roku spadek liczby bezrobotnych powyżej 50 r. ż., tj. o 126 osób względem 2015 roku nastąpił w lipcu. W grupie kobiet powyżej 50 r. ż. w styczniu i lutym 2016 roku zarejestrowanych było więcej bezrobotnych niż w roku poprzednim, w kolejnych miesiącach 2016 roku liczba kobiet powyżej 50 r. ż. była niższa niż w analogicznych miesiącach 2015 roku. Wśród bezrobotnych kobiet powyżej 50 r. ż. największy spadek, tj. o 41 osób zanotowano w sierpniu.

Udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2016 roku przyjmował wartości od 22,2% (czerwiec) do 20,9% (styczeń) i był wyższy niż w roku 2015. Dane te wskazują, że dynamika spadku liczby osób bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu jest większa niż dynamika spadku liczby osób powyżej 50 roku życia, co powoduje wzrost udział osób powyżej 50 roku życia w ogóle bezrobotnych. Osoby powyżej 50 roku życia mają zatem trudności w znalezieniu zatrudnienia na lokalnym rynku.

Struktura osób bezrobotnych powyżej 50 r. ż.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono, krótką analizę osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wg podanych powyżej kategorii.

Tabela 20 Bezrobotni powyżej 50 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2016 rok)

bezrobotni powyżej 50 roku życia ze względu na:								
czas pozostawania bez pracy w m-c			wykształcenie			staż pracy		
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
do 1	77	23	wyższe	50	22	do 1 roku	107	39
1-3	152	41	policealne i średnie zawodowe	368	191	1-5	121	45
3-6	131	51	średnie ogólnokształcące	79	51	5-10	215	86
6-12	206	63	zasadnicze zawodowe	667	211	10-20	514	240
12-24	247	88	gimnazjalne i poniżej	555	183	20-30	457	158
pow.24	906	392	x	x	x	30 lat i więcej	152	35
razem	1 719	658	x	x	x	bez stażu	153	55

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01 Załącznik 1

Osoby powyżej 50 roku życia to grupa bezrobotnych charakteryzująca się posiadaniem doświadczenia zawodowego. Na koniec 2016 roku 1 566 osób po 50 roku życia, tj. 91,1% ogółu zarejestrowanych w tym wieku osób posiadało doświadczenie. W grupie kobiet powyżej 50 roku życia doświadczenie w pracy posiadały 603 osoby, tj. 91,6% ogółu zarejestrowanych na koniec 2016 roku kobiet w tej grupie wiekowej (658). Zaledwie 8,9% osób powyżej 50 roku życia zarejestrowanych na koniec 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu nie posiadało stażu pracy. Najliczniejsze grupy, tj. 514 osób, w tym 240 kobiet oraz 457 osób, w tym 158 kobiet stanowili odpowiednio bezrobotni po 50 r. ż. posiadający staż pracy powyżej 10, a poniżej 20 lat oraz powyżej 20, a poniżej 30 lat pracy. Najmniej na koniec 2016 roku było zarejestrowanych osób ze stażem pracy krótszym niż 1 rok, tj. 107 osób, w tym 39 kobiet.

Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia w porównaniu do bezrobotnych z pozostałych grup wiekowych posiadają niski poziom wykształcenia. Na koniec 2016 roku 555 osób po 50 roku życia, tj. 32,3% bezrobotnych w ww. kategorii wiekowej posiadało wykształcenie „gimnazjalne i niższe”. Dominującym w grupie osób powyżej 50 roku życia jest wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, które posiadało 667 osób z omawianej grupy wiekowej zarejestrowanych na koniec 2016 roku. Najmniejszą grupę wśród osób powyżej 50 roku życia stanowią bezrobotni z wykształceniem „wyższym”. Na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 50 osób po 50 roku życia posiadających wykształcenie „wyższe”, tj. 2,9% ogółu bezrobotnych mających więcej niż 50 lat (1 719).

Należy zwrócić uwagę, że poziom wykształcenia nie odgrywał tak istotnej roli w czasach, kiedy obecnie zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia podejmowali pierwsze zatrudnienie. Jednocześnie wiele osób będących teraz powyżej 50 roku życia nie miało możliwości kontynuacji kształcenia po szkole podstawowej np. ze względów

ekonomicznych rodziny, braku możliwości dojazdu do szkoły, konieczności pracy na gospodarstwie itp. Często osoby, które obecnie są w wieku powyżej 50 lat, wybierały szkoły zawodowe, których ukończenie dawało gwarancję szybkiego znalezienia zatrudnienia w pobliskich zakładach pracy. Obecnie wobec osób powyżej 50 roku życia pracodawcy bardziej niż wykształcenie cenią sobie fachowość, wiedzę i umiejętności wynikające z posiadanego doświadczenia.

Z danych statystycznych gromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu wynika, że bezrobotni powyżej 50 roku życia to w większości osoby długotrwale bezrobotne. Na koniec 2016 roku 1 153 osoby powyżej 50 roku życia, tj. 67,1% osób z ww. kategorii wiekowej (1 719) pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Najmniejszą grupę wśród zarejestrowanych powyżej 50 roku życia, tj. 77 osób stanowili bezrobotni, których czas pozostawania bez zatrudnienia jest krótszy niż 1 miesiąc.

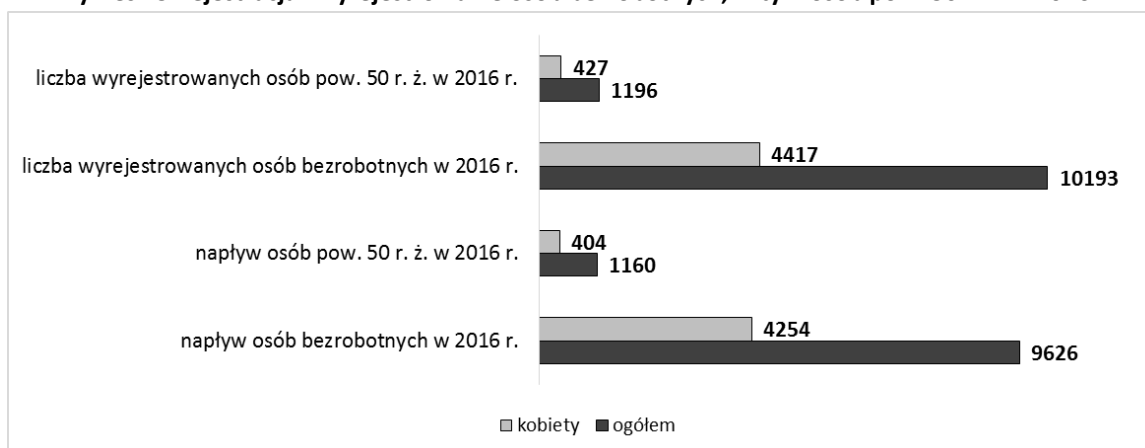
Przedstawione dane wskazują, że grupa osób powyżej 50 roku życia dotknięta jest długotrwałym bezrobociem, co jednocześnie stanowi barierę w ich aktywizacji. Należy pamiętać, że im dłużej osoby bezrobotne pozostają poza rynkiem pracy, tym trudniejsza jest ich aktywizacja, wymagają większego wsparcia, a proces powrotu jest dłuższy.

Bilans osób powyżej 50 r. ż. (napływ i odpływ)

Ogółem w 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 9 626 osób bezrobotnych, w tym 4 254 kobiety. Wśród rejestrujących się 1 160 osób, w tym 404 kobiety to bezrobotni powyżej 50 roku życia. Napływ osób powyżej 50 roku życia do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku był niższy o 12 osób w porównaniu do 2015 roku, kiedy zarejestrowały się 1 172 osoby w wieku powyżej 50 lat. W napływie bezrobotnych (9 626) osoby powyżej 50 roku życia stanowiły w 2016 roku 12,1%, tak jak w 2015 roku.

Liczba osób wyrejestrowanych w 2016 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 10 193, w tym 4 417 kobiet. Wśród wyrejestrowanych 1 196 osób, w tym 427 kobiet to bezrobotni powyżej 50 roku życia. Odpływ osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2016 roku był wyższy o 19 osób w porównaniu do 2015 roku, kiedy wyrejestrowano 1 177 osób, w tym 382 kobiety powyżej 50 roku życia. W odpływie bezrobotnych w 2016 roku (10 193) osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 11,7%, tj. o 0,6 punktu procentowego więcej niż w 2015 roku (11,1%).

Wykres 15 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób pow. 50 r. ż. w 2016 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku (10 193), 5 615 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,1% ogółem wyrejestrowanych osób. W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 615 osób), 617 osób to bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia, tj. 11% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia. Wśród osób powyżej 50 roku życia 404 podjęły zatrudnienie niesubsydiowane, a 213 osób zostało skierowanych do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. Najwięcej w 2016 roku osób powyżej 50 roku życia skierowano na roboty publiczne – 101 osób, w tym 42 kobiety (łącznie skierowano 442 osoby) oraz na zatrudnienie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 40 osób, w tym 8 kobiet (łącznie skierowano 319 bezrobotnych). 35 osób powyżej 50 roku życia, w tym 8 kobiet w 2016 roku podjęło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych (łącznie skierowano 169 osób), natomiast 22 osoby, w tym 7 kobiet z omawianej grupy wiekowej w 2016 roku otrzymały jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej (łącznie środki przyznano dla 258 osób). Grupa bezrobotnych powyżej 50 roku życia licząca 30 osób, w tym 21 kobiet w 2016 roku została skierowana na staż (łącznie skierowano 830 bezrobotnych). Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia 1 osoba została w 2016 roku skierowana na szkolenie.

Profilowanie usług w grupie osób pow. 50 r. ż.

Na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 737 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 7 osób bezrobotnych, dla których został ustalony I profil pomocy, 3 201 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 529 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2016 roku profile pomocy były również osoby powyżej 50 roku życia. Ogółem na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 1 718 osób pow. 50 r. ż. z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,9% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia zarejestrowanych na koniec 2016 roku w tut. Urzędzie (1 719). W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób powyżej 50 roku życia.

Tabela 21 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób pow. 50 r. ż. (grudzień 2016 r.)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2016 r.		liczba osób w wieku pow. 50 r. ż. z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2016 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	7	1	0	0
profil II	3 201	1 594	545	208
profil III	4 529	2 308	1 173	449
ogółem	7 737	3 903	1 718	657

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 737 zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 1 718 osób, w tym 657 kobiet to bezrobotni powyżej 50 roku życia. Na koniec 2016 roku liczba osób powyżej 50 roku życia z wyznaczonym profilem pomocy (1 718) stanowiła 22,2% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 737).

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2016 roku figurowało:

- ✓ z profilem II – 545 bezrobotnych pow. 50 r. ż., którzy stanowili 31,7% ogółu osób powyżej 50 roku życia z ustalonym profilem (1 718) i 53,7% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (3 201);
- ✓ z profilem III – 1 173 bezrobotnych pow. 50 r. ż., którzy stanowili 68,3% ogółu osób powyżej 50 roku życia z ustalonym profilem (1 718) i 25,9% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 529).

Na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu nie figurowała osoba bezrobotna powyżej 50 roku życia z wyznaczonym profilem I.

Dane dotyczące profilowania pokazują, że znaczna część bezrobotnych powyżej 50 roku życia nie chce zmieniać swojej sytuacji zawodowej i pozostaje bierna, co trzeci bezrobotny z ww. kategorii osób w szczególnej sytuacji na runku pracy oczekuje wsparcia Urzędu w aktywizacji zawodowej.

2.4.4 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej

Według ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.) bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej należą do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 748 osób bezrobotnych, w tym 3 911 kobiet. Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowało 331 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, w tym 254 kobiety. Liczba osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec 2016 roku był niższa o 59 osób w porównaniu do końca 2015 roku (390). Liczba bezrobotnych kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej na koniec 2016 roku (254) była niższa o 35 w porównaniu do końca 2015 roku, kiedy zarejestrowanych było 289 kobiet w ww. kategorii. Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (331 osób) stanowili na koniec grudnia 2016 roku 4,3% ogółem zarejestrowanych osób (7 748) i 4,8% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916). Udział osób korzystających ze świadczeń z pomocy

społecznej w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2016 roku był niższy o 0.4 punktu procentowego względem końca 2015 roku (4,7%). W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2015 i 2016 roku (dane porównawcze).

Tabela 22 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (2016 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w porównaniu do 2015 r.	
	2015		2016		2015		2016		2015	2016	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	9 726	4 659	8 807	4 275	1	1	219	202	0,0%	2,5%	218↑	201↑
II	9 767	4 634	8 766	4 211	1	1	229	205	0,0%	2,6%	228↑	204↑
III	9 492	4 495	8 596	4 102	571	402	257	216	6,0%	3,0%	-314↓	-186↓
IV	9 272	4 402	8 193	3 964	502	371	252	220	5,4%	3,1%	-250↓	-151↓
V	8 931	4 254	8 033	3 914	407	321	235	206	4,6%	2,9%	-172↓	-115↓
VI	8 624	4 136	7 804	3 871	235	107	199	162	2,7%	2,5%	-36↓	55↑
VII	8 633	4 188	7 768	3 932	18	11	15	11	0,2%	0,2%	-3↓	0
VIII	8 637	4 220	7 802	3 985	4	3	20	13	0,0%	0,3%	16↑	10↑
IX	8 609	4 248	7 688	3 933	13	8	50	33	0,2%	0,7%	37↑	25↑
X	8 358	4 122	7 600	3 893	7	5	136	100	0,1%	1,8%	129↑	95↑
XI	8 321	4 091	7 681	3 895	26	19	305	228	0,3%	4,0%	279↑	209↑
XII	8 315	4 074	7 748	3 911	390	289	331	254	4,7%	4,3%	-59↓	-35↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01, opracowanie własne

Liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do grudnia 2016 roku częściej notowała wzrost niż spadek. Najwięcej osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej było zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 r. – 331 osób, w tym 254 kobiety, najmniej osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej zanotowano na koniec lipca 2016 roku – 15 osób, w tym 11 kobiet. Analizując liczebność osób w kategorii bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej należy zwrócić uwagę na małą liczbę osób w tej kategorii w miesiącach od lipca do września, co jest związane głównie z upływem terminu przyznanych świadczeń okresowych. W miesiącach: styczeń, luty, sierpień, wrzesień, październik i listopad 2016 roku liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej była wyższa niż w analogicznych miesiącach 2015 roku, natomiast w pozostałych miesiącach, tj. marzec, kwiecień, maj, czerwiec, lipiec i grudzień 2016 roku liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej była niższa niż w analogicznych miesiącach 2015 roku. Największy w 2016 roku spadek liczby bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. o 314 osób względem 2015 roku nastąpił w marcu. Największy w 2016 roku wzrost liczby bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. o 279 osób względem 2015 roku nastąpił w listopadzie. W grupie kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w marcu, kwietniu, maju i grudniu 2016 roku zarejestrowanych było mniej bezrobotnych niż w roku poprzednim, w pozostałych miesiącach 2016 roku liczba kobiet

korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej była wyższa lub taka sama, jak w analogicznych miesiącach 2015 roku.

Udział osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2016 roku przyjmował wartości od 4,3% (grudzień) do 0,2% (lipiec). W grupie osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej dominują kobiety. Udział bezrobotnych kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w tej kategorii w 2016 roku przyjmował wartości od 92,2% (styczeń) do 65% (sierpień). Na koniec 2016 roku kobiety korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowiły 76,7% ogółem zarejestrowanych osób w ww. kategorii (331).

Struktura osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono krótką analizę osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej wg podanych powyżej kategorii.

Tabela 23 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2016 rok)

bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej ze względu na:								
czas pozostawania bez pracy w m-c			wykształcenie			staż pracy		
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
do 1	3	2	wyższe	19	18	do 1 roku	57	45
1-3	14	8	policealne i średnie zawodowe	64	54	1-5	79	61
3-6	26	17	średnie ogólnokształcące	26	21	5-10	46	37
6-12	42	32	zasadnicze zawodowe	122	93	10-20	44	29
12-24	53	41	gimnazjalne i poniżej	100	68	20-30	17	9
pow.24	193	154	x	x	x	30 lat i więcej	2	0
razem	331	254	x	x	x	bez stażu	86	73

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01 Załącznik 1

Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej to grupa bezrobotnych, w której dominuje niski poziom wykształcenia – „zasadnicze zawodowe” oraz „gimnazjalne i poniżej”. Na koniec grudnia 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 331 osób będących beneficjentami pomocy społecznej, 36,9% ogółem zarejestrowanych w tej kategorii posiadało wykształcenie „zasadnicze zawodowe” (122 osoby), 30,2% ogółem zarejestrowanych osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej posiadało wykształcenie „gimnazjalne i poniżej” (100 osób). Zaledwie 5,7% osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej miało wykształcenie „wyższe”. Niskie wykształcenie posiadane przez większość reprezentantów kategorii osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej może stanowić barierę w aktywizacji lub znacząco ograniczać szanse zatrudnieniowe na lokalnym rynku.

Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej to w większości bezrobotni pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy, a zatem w dużej części kwalifikujący się również

do grona osób długotrwale bezrobotnych. Na koniec grudnia 2016 roku 74,3% osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (246 osób, w tym 195 kobiet).

Grupa osób korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej charakteryzuje się również brakiem lub małym doświadczeniem zawodowym. Na koniec 2016 roku 86 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. 26% ogółem zarejestrowanych w tej kategorii nie posiadało stażu pracy, 17,2% osób pracowało krócej niż 1 rok, a 23,9% posiadało doświadczenie w pracy dłuższe niż 1 rok, a krótsze niż 5 lat.

Wśród omawianej kategorii bezrobotnych dominują osoby w wieku 25-34 lata oraz 35-44 lata, które na koniec roku 2016 stanowiły odpowiednio 32,9% (109 osób) i 30,5% (101 osób) ogółu bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (331 osób).

Osoby będące beneficjentami pomocy społecznej to trudna do aktywizacji zawodowej grupa. Dominują w niej kobiety, dla których mniej jest ofert zatrudnienia na lokalnym rynku, bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej mają niskie kwalifikacje i brakuje im doświadczenia zawodowego, często są bezradni, co stanowi bariery w znalezieniu zatrudnienia. Dodatkowo w omawianej kategorii osób znajdują się bezrobotni, dla których korzystanie z pomocy społecznej stało się sposobem na życie i przejawiają małą aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia. W grupie bezrobotnych będących beneficjentami pomocy społecznej są również osoby, które pomimo przeciwności i trudności, chcą zmienić swoją sytuację życiową, oczekując szerokiego wsparcia usługami i instrumentami rynku pracy.

Dane statystyczne dotyczące kategorii bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, którymi dysponuje tutaj. Urząd nie oddają w pełni rzeczywistej liczby osób, które są beneficjentami pomocy społecznej. Informacje te są na bieżąco uzupełniane na podstawie współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej przy użyciu platformy elektronicznej SEPI.

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu na wnioski złożone przez Ośrodki Pomocy Społecznej wydał 12 479 zaświadczeń, co również obrazuje skalę bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy społecznej.

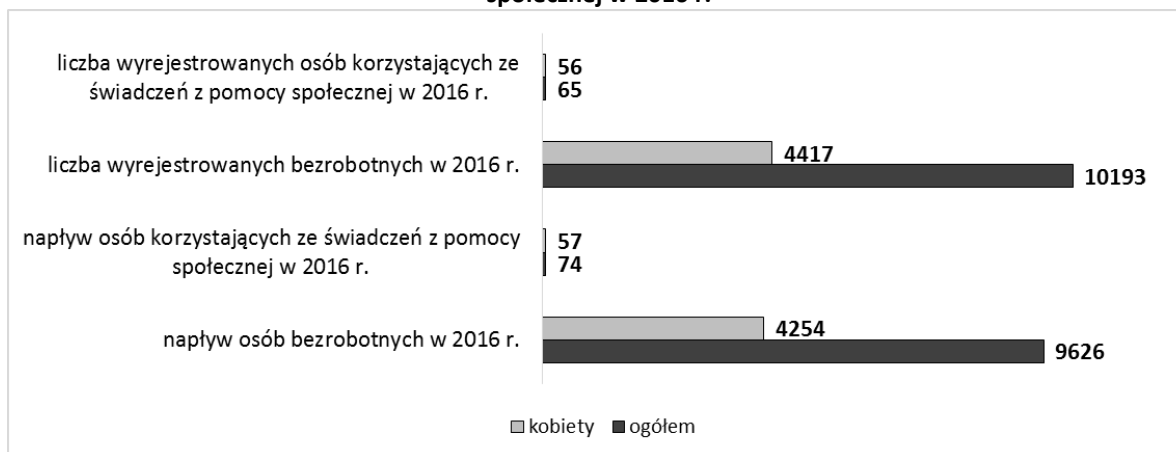
Bilans osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (napływ i odpływ)

Ogółem w 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 9 626 osób bezrobotnych, w tym 4 254 kobiety. Wśród rejestrujących się 74 osoby, w tym 57 kobiet to bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej. Napływ osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku był wyższy o 24 osoby w porównaniu do 2015 roku, kiedy zarejestrowało się 50 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. W napływie bezrobotnych (9 626) osoby korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej stanowiły w 2016 roku 0,8%, tj. o 0.3 punktu procentowego więcej niż w 2015 roku (0,5%).

Liczba osób wyrejestrowanych w 2016 roku z ewidencji tutaj. Urzędu wyniosła 10 193, w tym 4 417 kobiet. Wśród wyrejestrowanych 65 osób, w tym 56 kobiet to bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu

zatrudnienia). Odpływ osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku był wyższy o 33 osoby w porównaniu do 2015 roku, kiedy wyrejestrowano 32 osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia). W odpływie bezrobotnych osoby korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej stanowiły w 2016 roku 0,6%, tj. o 0.3 punktu procentowego więcej niż w 2015 roku (0,3%).

Wykres 16 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w 2016 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku (10 193), 5 615 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,1% ogółem wyrejestrowanych osób. W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 615 osób), 65 osób, w tym 56 kobiet to bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej. Udział osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej wyłączonych z tytułu podjęcia pracy (65) w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia (5 615) w 2016 roku wyniósł 1,2%.

Profilowanie usług w grupie osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej

Na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 737 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 7 osób bezrobotnych, dla których został ustalony I profil pomocy, 3 201 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 529 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2016 roku profile pomocy były również osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej. Ogółem na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 329 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,4% osób bezrobotnych z ww. kategorii zarejestrowanych na koniec 2016 roku w tut. Urzędzie (331). W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

Tabela 24 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (grudzień 2016 r.)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2016 r.		liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2016 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	7	1	0	0
profil II	3 201	1 594	95	77
profil III	4 529	2 308	234	175
ogółem	7 737	3 903	329	252

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 737 zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 329 bezrobotnych, w tym 252 kobiety to osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej. Na koniec 2016 roku liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z wyznaczonym profilem pomocy (329) stanowiła 4,3% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 737).

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2016 roku figurowało:

- ✓ z profilem II – 95 bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, którzy stanowili 28,9% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (329) i 3% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (3 201);
- ✓ z profilem III – 234 bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, którzy stanowili 71,1% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (329) i 5,2% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 529).

Na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu nie figurowała osoba bezrobotna korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej z wyznaczonym profilem I.

Dane dotyczące profilowania w grupie osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej pokazują, że duża część osób z ww. kategorii przyjmuje bierną postawę w poszukiwaniu zatrudnienia. Część osób z omawianej kategorii bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy chciałaby zmienić swoją sytuację zawodową, ale potrzebują wsparcia Urzędu w tym zakresie.

2.4.5 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Osoby bezrobotne, posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia to kategoria osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy ujęta w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.). Osoby bezrobotne wychowujące dzieci narażone są na wiele trudności w wejściu lub powrocie na rynek pracy. Często spotykają się z niechęcią ze strony pracodawców z uwagi na ograniczoną dyspozycyjność. Brak infrastruktury przedszkolnej i możliwości zapewnienia opieki dziecku znacznie utrudnia tej grupie osób znalezienie zatrudnienia. Często zdarza się, że bezrobotni z tej kategorii świadomie rezygnują z możliwości podjęcia pracy ze względu na zbyt niskie wynagrodzenie oferowane przez

pracodawców, które nie spełnia ich oczekiwań, ponieważ nie stanowi rekompensaty za pozostawione pod opieką innych osób lub placówek szkolnych/przedszkolnych dziecko.

Na koniec grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 748 osób bezrobotnych, w tym 3 911 kobiet. Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowały 1 362 osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, w tym 1 071 kobiet oraz 13 osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, w tym 6 kobiet. Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia zarejestrowanych na koniec 2016 roku (1 362) była niższa o 16 osób w porównaniu do końca 2015 roku, kiedy zarejestrowanych było 1 378 osób w ww. kategorii. Natomiast liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia na koniec 2016 roku (13) była niższa o 3 osoby w porównaniu do końca 2015 roku, kiedy zarejestrowanych było 16 osób w ww. kategorii. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (1 362) stanowili na koniec grudnia 2016 roku 17,6% ogółem zarejestrowanych osób (7 748) i 19,7% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916). Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to druga z kategorii osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (obok osób powyżej 50 r. ż.), których udział w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2016 roku (17,6%) był wyższy o 1.0 punkt procentowy w porównaniu z końcem 2015 roku (16,6%). Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia są czwartą co do wielkości grupą w kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (13 osób) stanowili na koniec grudnia 2016 roku 0,2% ogółem zarejestrowanych osób (7 748) i 0,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 916). Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia są najmniej liczną kategorią osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Kształtowanie się liczby osób bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną w 2015 i 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25 Bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną (grudzień 2016 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. na koniec danego miesiąca				Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych z danej kategorii w ogóle zarejestrowanych w 2016 r.		Wzrost/spadek liczby osób bezrobotnych z danej kategorii w porównaniu do 2015 r.			
	2015		2016		2015		2016		2015		2016		posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.		posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K			O	K		
I	9726	4659	8807	4275	1501	1098	1443	1062	20	9	19	12	16,4%	0,2%	-58↓	-36↓	-1↓	3↑
II	9767	4634	8766	4211	1513	1096	1435	1065	22	10	17	12	16,4%	0,2%	-78↓	-31↓	-5↓	2↑
III	9492	4495	8596	4102	1529	1102	1425	1066	21	10	14	9	16,6%	0,2%	-104↓	-36↓	-7↓	-1↓
IV	9272	4402	8193	3964	1485	1086	1408	1080	20	11	14	9	17,2%	0,2%	-77↓	-6↓	-6↓	-2↓
V	8931	4254	8033	3914	1449	1073	1387	1076	20	12	15	9	17,3%	0,2%	-62↓	3↑	-5↓	-3↓
VI	8624	4136	7804	3871	1402	1047	1366	1071	19	11	15	8	17,5%	0,2%	-36↓	24↑	-4↓	-3↓
VII	8633	4188	7768	3932	1408	1057	1381	1084	15	7	13	7	17,8%	0,2%	-27↓	27↑	-2↓	0
VIII	8637	4220	7802	3985	1419	1071	1406	1093	16	7	15	7	18,0%	0,2%	-13↓	22↑	-1↓	0

IX	8609	4248	7688	3933	1408	1070	1380	1078	17	8	13	6	18,0%	0,2%	-28↓	8↑	-4↓	-2↓
X	8358	4122	7600	3893	1359	1043	1373	1084	15	8	15	7	18,1%	0,2%	14↑	41↑	0	-1↓
XI	8321	4091	7681	3895	1379	1033	1358	1076	16	9	13	7	17,7%	0,2%	-21↓	43↑	-3↓	-2↓
XII	8315	4074	7748	3911	1378	1019	1362	1071	16	10	13	6	17,6%	0,2%	-16↓	52↑	-3↓	-4↓

O-ogółem, K-kobiety

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną zdecydowanie dominują kobiety, które na koniec 2016 roku stanowiły 78,3% ogółu osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Dane te potwierdzają zakorzenioną w kulturze rolę kobiety, która częściej niż mężczyzna przyjmuje na siebie obowiązek wychowywania dzieci i prowadzenia domu.

Liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do grudnia 2016 roku częściej notowała spadek niż wzrost. Najwięcej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. było zarejestrowanych na koniec stycznia 2016 r. – 1 443 osoby, w tym 1 062 kobiety, najmniej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. zanotowano na koniec listopada 2016 roku – 1 358 osób, w tym 1 076 kobiet. Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w poszczególnych miesiącach 2016 roku była niższa od liczby osób w ww. kategorii w analogicznych miesiącach 2015 roku, z wyjątkiem października 2016 roku, kiedy zanotowano więcej osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. niż w październiku 2015 roku. Największy w 2016 roku spadek liczby bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż., tj. o 104 osoby względem 2015 roku nastąpił w marcu. W grupie bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w 2016 roku od stycznia do kwietnia 2016 roku notowano spadek osób w tej kategorii względem analogicznych miesięcy 2015 roku, natomiast od maja do grudnia 2016 roku liczba bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. była wyższa niż w analogicznych miesiącach 2015 roku. Największy w 2016 roku wzrost liczby bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż., tj. o 52 osoby względem 2015 roku nastąpił w grudniu.

Udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2016 roku przyjmował wartości od 18,1% (październik) do 16,4% (styczeń i luty). Udział bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2016 roku przyjmował wartości od 14,3% (listopad) do 12,1% (styczeń i luty).

Liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do grudnia 2016 roku notowała zarówno spadek, jak i wzrost. Najwięcej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. było zarejestrowanych na koniec stycznia 2016 r. – 19 osób, w tym 12 kobiet, najmniej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. zanotowano na koniec lipca, września, listopada i grudnia 2016 roku – 13 osób. Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko

niepełnosprawne do 18 r. ż. w poszczególnych miesiącach 2016 roku była niższa od liczby osób w ww. kategorii w analogicznych miesiącach 2015 roku, z wyjątkiem października 2016 roku, kiedy zanotowano taką samą liczbę osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż., jak w październiku 2015 roku. Największy w 2016 roku spadek liczby bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż., tj. o 7 osób względem 2015 roku nastąpił w marcu. W grupie bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w 2016 roku w styczniu i lutym 2016 roku zanotowano wzrost osób w tej kategorii względem analogicznych miesięcy 2015 roku, natomiast od marca do grudnia 2016 roku liczba bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. była niższa lub taka sama, jak w analogicznych miesiącach 2015 roku. Największy w 2016 roku spadek liczby bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż., tj. o 4 osoby względem 2015 roku nastąpił w grudniu.

Udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2016 roku przyjmował wartość 0,2%.

Struktura osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wieku, wykształcenia oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono, krótką analizę osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wg podanych powyżej kategorii.

Tabela 26 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (grudzień 2016 rok)

bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia:								
wiek	ogółem		wykształcenie	ogółem		staż pracy	ogółem	
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
18-24	204	186	wyższe	289	256	do 1 roku	314	260
25-34	809	642	policealne i średnie zawodowe	352	293	1-5	472	347
35-44	324	233	średnie ogólnokształcące	168	148	5-10	184	114
45-54	24	10	zasadnicze zawodowe	304	209	10-20	60	41
55-59	1	0	gimnazjalne i poniżej	249	165	20-30	7	6
60 lat i więcej	0	0	x	x	x	30 lat i więcej	0	0
razem	1 362	1071	x	x	x	bez stażu	325	303

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01 Załącznik 1

Tabela 27 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (grudzień 2016 rok)

bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia:								
wiek	ogółem		wykształcenie	ogółem		staż pracy	ogółem	
		kobiety			kobiety			kobiety
18-24	1	1	wyższe	0	0	do 1 roku	5	3
25-34	5	2	policealne i średnie zawodowe	2	1	1-5	3	1
35-44	5	3	średnie ogólnokształcące	2	2	5-10	3	2
45-54	1	0	zasadnicze zawodowe	7	2	10-20	1	0
55-59	1	0	gimnazjalne i poniżej	2	1	20-30	0	0
60 lat i więcej	0	0	x	x	x	30 lat i więcej	0	0
razem	13	6	x	x	x	bez stażu	1	0

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01 Załącznik 1

Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to w przeważającej części osoby młode. 59,4% bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia zarejestrowanych na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu, to osoby w wieku od 25 do 34 lat (809 osób). 23,8% bezrobotnych w ww. kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy figurujących na koniec 2016 roku, to osoby w wieku od 35 do 44 lat (324 osoby). Analogiczna sytuacja przedstawia się w grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. 38,5% bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2016 roku posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, to osoby w wieku od 25 do 34 lat (5 osób), taki sam procent dotyczy osób w wieku od 35 do 45 lat (5 osób).

Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to w większości osoby, które posiadają niewielkie doświadczenie zawodowe lub nigdy nie pracowały. 34,7% bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia posiadało doświadczenie zawodowe dłuższe niż 1 rok i krótsze niż 5 lat (472 osoby). 23,9% osób z ww. kategorii nie miało jeszcze styczności z rynkiem pracy (325 osób), a 23,1% osób posiadających dziecko do 6 roku życia pracowało krócej niż rok. Wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia 38,5% osób pracowało krócej niż rok (5 osób), 23,1% osób posiadało doświadczenie zawodowe dłuższe niż 1 rok a krótsze niż 5 lat (3 osoby) i 23,1% osób posiadało staż pracy dłuższy niż 5 lat a krótszy niż 10 lat (3 osoby). 1 osoba posiadająca co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. nie miała jeszcze styczności z rynkiem pracy. W grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia dominują osoby młode, dlatego też wielu bezrobotnych nigdy nie było zatrudnionych lub mają krótki staż pracy.

Wśród osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia dominuje wykształcenie „policealne i średnie zawodowe” oraz „zasadnicze zawodowe”, duża grupa osób w ww. kategorii posiada wykształcenie „wyższe”. Na koniec 2016 roku 25,8% osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (352) miało wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”, wykształcenie „zasadnicze zawodowe” miało 22,3% osób z ww. kategorii (304 osoby), natomiast wykształcenie „wyższe” 21,2% osób posiadających co

najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (289 osób). Najmniej osób w tej kategorii, tj. 168 posiada wykształcenie „średnie ogólnokształcące”. W grupie osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia przeważa wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, które na koniec 2016 roku posiadało 53,8% osób (7). Wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”, „średnie ogólnokształcące” oraz „gimnazjalne i poniżej”, posiadało na koniec 2016 roku jednakowo po 2 osoby w kategorii bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Z danych statystycznych gromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu wynika, że bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia to w większości osoby długotrwale bezrobotne. Na koniec 2016 roku wśród 1 362 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, aż 737, tj. 54,1% osób w ww. kategorii pozostawało w ewidencji tut. Urzędu dłużej niż 12 miesięcy. Na koniec 2016 roku na 13 osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia 4, tj. 30,8% osób z ww. kategorii pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Najmniejszą grupę wśród omawianych kategorii stanowią bezrobotni, których czas pozostawania bez zatrudnienia jest krótszy niż 1 miesiąc.

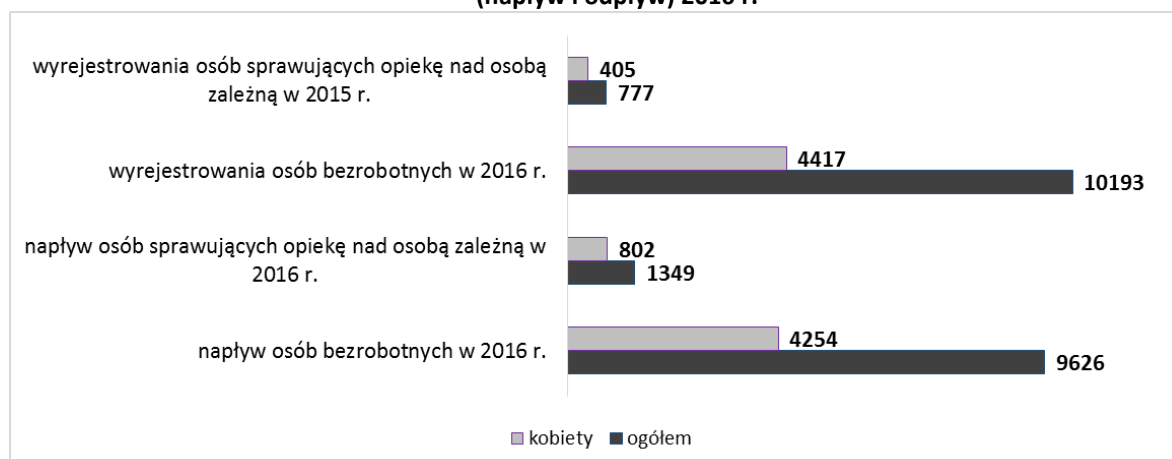
Dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy wskazują, że grupa osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia pozostaje bez zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy, a zatem bezrobotni z ww. kategorii stanowią również grupę osób długotrwale bezrobotnych, co jednocześnie stanowi barierę w ich aktywizacji. Należy pamiętać, że im dłużej osoby bezrobotne pozostają poza rynkiem pracy, tym trudniejsza jest ich aktywizacja, wymagają większego wsparcia, a proces powrotu jest dłuższy.

Bilans osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (napływ i odpływ)

Ogółem w 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 9 626 osób bezrobotnych, w tym 4 254 kobiety. Wśród rejestrujących się 1 329 osób, w tym 791 kobiet to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz 20 osób, w tym 11 kobiet to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Napływ osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (1 329) do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku był niższy o 94 osoby w porównaniu do 2015 roku, kiedy zarejestrowały się 1 423 osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, natomiast napływ osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (20) do ewidencji tut. Urzędu w 2016 roku był wyższy o 5 osób w porównaniu do 2015 roku, kiedy zarejestrowało się 15 osób z ww. kategorii. W napływie bezrobotnych (9 626) w 2016 roku osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną (osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia) stanowiły 14%, tj. o 0.8 punktu procentowego mniej niż w 2015 roku (14,8%).

Liczba osób wyrejestrowanych w 2016 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 10 193, w tym 4 417 kobiet. Wśród wyrejestrowanych 768 osób, w tym 400 kobiet to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz 9 osób, w tym 5 kobiet to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia). Odpływ osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (768) z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku był wyższy o 11 osób w porównaniu do 2015 roku, kiedy wyrejestrowano 757 osób z ww. kategorii (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia). Odpływ osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (9) z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku był wyższy o 1 osobę w porównaniu do 2015 roku, kiedy wyrejestrowano 8 osób z ww. kategorii (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia). W odpływie bezrobotnych (10 193) w 2016 roku osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną (osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia) stanowiły 7,6% tj. o 0.5 punktu procentowego więcej niż w 2015 roku (7,1%).

Wykres 17 Ewidencja osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (napływ i odpływ) 2016 r.

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku (10 193), 5 615 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,1% ogółem wyrejestrowanych osób. W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 615), 777 osób, w tym 405 kobiet to bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną. Udział osób sprawujących opiekę nad osobą zależną wyłączonych z tytułu podjęcia pracy (777) w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia (5 615) w 2016 roku wyniósł 13,8%.

Profilowanie pomocy w grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 737 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 7 osób bezrobotnych, dla których został ustalony I profil pomocy, 3 201 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 529 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. Wśród osób, dla których ustalano profil pomocy w 2016 roku byli również bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną (posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia). Ogółem na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 1 370 osób sprawujących opiekę nad osobą zależną z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,6% ogółu osób z ww. kategorii zarejestrowanych na koniec 2016 roku w tut. Urzędzie (1 375). W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną (osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. lub posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.).

Tabela 28 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (grudzień 2016 rok)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2016 roku		liczba osób sprawujących opiekę nad osobą zależną* z ustalonym profilem na koniec grudnia 2016 roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	7	1	1	1
profil II	3 201	1 594	410	274
profil III	4 529	2 308	959	796
ogółem	7 737	3 903	1 370	1 072

*osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 737 zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 1 370 bezrobotnych, w tym 1 072 kobiety to osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną (bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia). Na koniec 2016 roku liczba osób sprawujących opiekę nad osobą zależną z wyznaczonym profilem (1 370) stanowiła 17,7% ogółu osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy (7 737).

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2016 roku figurował/o:

- ✓ z profilem I – 1 bezrobotny sprawujący opiekę nad osobą zależną (bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia), który stanowił niewielki odsetek ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (1 370) i 14,3% ogółu osób z ustalonym I profilem pomocy (7);

- ✓ z profilem II – 410 bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną (bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia), którzy stanowili 29,9% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (1 370) i 12,8% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (3 201);
- ✓ z profilem III – 959 bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną (bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia), którzy stanowili 70% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (1 370) i 21,2% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 529).

Dane dotyczące profilowania, pokazują, że większość osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia przyjmuje bierną postawę w poszukiwaniu zatrudnienia i wykazuje duże oddalenie od rynku pracy. Część osób z omawianej kategorii bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy oczekuje wsparcia tut. Urzędu w wejściu lub powrocie na rynek pracy.

2.4.6 Bezrobotni niepełnosprawni

Osoby bezrobotne niepełnosprawne w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r, poz. 645 z późn. zm.) uznane zostały za osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 748 osób bezrobotnych, w tym 3 911 kobiet. Wśród figurujących na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu bezrobotnych, 218 osób, w tym 92 kobiety posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec 2016 roku (218) była niższa o 70 osób w porównaniu z końcem roku 2015 (288). Natomiast liczba niepełnosprawnych kobiet zarejestrowanych na koniec 2016 roku zmalała o 38 w porównaniu do 2015 roku (130). Osoby niepełnosprawne stanowiły na koniec grudnia 2016 roku 2,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (7 748), tj. o 0.6 punktu procentowego mniej niż w analogicznym okresie 2015 roku.

Wśród 218 osób niepełnosprawnych figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2016 roku 41 osób, w tym 19 kobiet posiadało prawo do pobierania zasiłku. Osoby niepełnosprawne z prawem do zasiłku stanowiły 18,8% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych (218) oraz 3,7% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (1 088).

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2015 i 2016 roku.

Tabela 29 Bezrobotni niepełnosprawni (2016 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni niepełnosprawni na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych w porównaniu do 2015 r.	
	2015		2016		2015		2016		2015	2016	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	9 726	4 659	8 807	4 275	374	170	280	125	3,8%	3,2%	-94↓	-45↓
II	9 767	4 634	8 766	4 211	359	154	274	125	3,7%	3,1%	-85↓	-29↓
III	9 492	4 495	8 596	4 102	361	157	261	116	3,8%	3,0%	-100↓	-41↓
IV	9 272	4 402	8 193	3 964	349	145	242	103	3,8%	3,0%	-107↓	-42↓
V	8 931	4 254	8 033	3 914	332	136	243	100	3,7%	3,0%	-89↓	-36↓
VI	8 624	4 136	7 804	3 871	333	138	234	107	3,9%	3,0%	-99↓	-31↓
VII	8 633	4 188	7 768	3 932	327	142	236	110	3,8%	3,0%	-91↓	-32↓
VIII	8 637	4 220	7 802	3 985	328	140	232	107	3,8%	3,0%	-96↓	-33↓
IX	8 609	4 248	7 688	3 933	318	139	239	108	3,7%	3,1%	-79↓	-31↓
X	8 358	4 122	7 600	3 893	324	140	226	103	3,9%	3,0%	-98↓	-37↓
XI	8 321	4 091	7 681	3 895	302	132	207	92	3,6%	2,7%	-95↓	-40↓
XII	8 315	4 074	7 748	3 911	288	130	218	92	3,5%	2,8%	-70↓	-38↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01, opracowanie własne

Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych na przestrzeni 2016 roku częściej ulegała spadkowi niż wzrostowi. Najwięcej osób z omawianej grupy figurowało w ewidencji tut. Urzędu na koniec stycznia 2016 roku – 280 osób, w tym 125 kobiet, najmniej osób ze stopniem niepełnosprawności zanotowano w listopadzie 2016 roku – 207 osób, w tym 92 kobiety. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych w poszczególnych miesiącach 2016 roku była niższa niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Największy w 2016 roku spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. o 107 osób względem 2015 roku nastąpił w kwietniu.

Od stycznia do października 2016 roku udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ogóle zarejestrowanych wynosił ponad 3%, w listopadzie i grudniu spadł poniżej tej wartości. W 2016 roku udział osób niepełnosprawnych w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych był znacznie niższy niż w roku 2015.

Struktura osób bezrobotnych niepełnosprawnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, wieku, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy. Analizę danych o osobach bezrobotnych niepełnosprawnych przeprowadzono pod względem ww. kategorii.

Tabela 30 Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy, wykształcenia (grudzień 2016 rok)

bezrobotni niepełnosprawni ze względu na:											
wiek	O		K		czas pozostawania bez pracy w m-c		staż pracy		wykształcenie		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	
18-24	8	2	do 1	10	3	do 1 roku	32	14	wyższe	24	16
25-34	50	24	1-3	23	9	1-5	38	17	policealne i średnie zawodowe	44	20
35-44	50	22	3-6	32	12	5-10	29	13	średnie ogólnokształcące	17	10
45-54	52	26	6-12	44	24	10-20	45	19	zasadnicze zawodowe	81	33
55-59	35	13	12-24	31	16	20-30	35	13	gimnazjalne i poniżej	52	13
60 lat i więcej	23	5	pow. 24	78	28	30 lat i więcej	5	1	x	x	x
razem	218	92	x	218	92	bez stażu	34	15	x	218	92

O – ogółem, K - kobiety

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01 Załącznik 1

Analizując dane pod względem wieku osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2016 roku należy zauważyć, że w tej kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy dominują bezrobotni w wieku 45-54 lata – 52 osoby, w tym 26 kobiet. Kolejnymi najbardziej licznymi grupami niepełnosprawnych są osoby w wieku 25-34 lata – 50 osób, w tym 24 kobiety oraz osoby w wieku 35-44 lata – 50 osób, w tym 22 kobiety. Najmniej osób z orzeczeniem niepełnosprawności na koniec 2016 roku, tj. 8 należało do grupy wiekowej 18-24 lata, stanowiąc 3,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (218). W 2016 roku w porównaniu do końca 2015 roku wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych nastąpiły duże zmiany w liczebności osób w poszczególnych kategoriach wiekowych. Zmieniła się przede wszystkim grupa wiekowa dominująca wśród osób niepełnosprawnych – w 2015 roku byli to bezrobotni w wieku 35-44 lata (71 osób), w 2016 roku byli to bezrobotni w wieku 45-54 lata (52 osoby). Największy spadek liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec 2016 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2015 roku nastąpił w grupach wiekowych: 35-44 lata – spadek o 21 osób, 55-59 lat – spadek o 17 osób, 25-34 lata – spadek o 16 osób.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu, 109 osób pozostawało w ewidencji tut. Urzędu dłużej niż 12 miesięcy, zatem 50% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności było także osobami długotrwale bezrobotnymi. Udział osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w 2016 roku spadł o 3,8 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2015. Największy spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych w 2016 roku, tj. o 37 osób w porównaniu z 2015 rokiem nastąpił w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych pozostających bez zatrudnienia powyżej 12, a poniżej 24 miesięcy.

W grupie osób bezrobotnych niepełnosprawnych dobrze wygląda sytuacja pod względem posiadanego stażu pracy, 84,4% osób bezrobotnych niepełnosprawnych posiada doświadczenie zawodowe (staż pracy), natomiast pozostałe 15,6% osób niepełnosprawnych nie miało kontaktu z rynkiem pracy. Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych posiadających staż pracy w ogóle zarejestrowanych na koniec 2016 roku osób

niepełnosprawnych, wzrósł o 1.1 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2015. W grupie osób niepełnosprawnych posiadających doświadczenie zawodowe będących w ewidencji tut. Urzędu na koniec 2016 roku 152 osoby pracowały dłużej niż rok, natomiast zaledwie 32 osoby niepełnosprawne posiadały staż pracy krótszy niż 1 rok. Największy spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec 2016 roku, tj. o 18 osób w porównaniu z 2015 rokiem nastąpił w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych ze stażem pracy dłuższym niż rok i krótszym niż 5 lat.

W analizowanej grupie bezrobotnych niepełnosprawnych przeważają osoby posiadające wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, pomimo największego spadku liczby osób z ww. wykształceniem na koniec 2016 roku, tj. o 44 osoby w porównaniu z końcem 2015 roku. Liczba osób niepełnosprawnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” na koniec 2016 roku wyniosła 81, w tym 33 kobiety. Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” w ogóle zarejestrowanych osób niepełnosprawnych na koniec 2016 roku (218) wyniósł 37,2% i spadł o 6.2 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2015 roku. W 2016 roku nastąpiły zmiany względem roku 2015 w strukturze wykształcenia osób bezrobotnych niepełnosprawnych będących w ewidencji tut. Urzędu. Drugą pod względem liczebności grupą osób niepełnosprawnych na koniec 2016 roku byli bezrobotni z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej”, natomiast w roku 2015 drugą pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym”. Na koniec 2016 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” liczyła 52 osoby, w tym 13 kobiet i była niższa o 2 osoby w porównaniu z rokiem poprzednim (54). Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” na koniec 2016 roku wyniósł 23,9% i był wyższy o 5.1 punktu procentowego względem roku 2015. Wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2016 roku 24 osoby posiadały wykształcenie „wyższe”, tj. o 5 mniej niż na koniec 2015 roku. Biorąc pod uwagę różne dysfunkcje osób posiadających stopień niepełnosprawności, które mogły wpływać na ograniczenia w dostępie do kształcenia, osoby niepełnosprawne będące w ewidencji tut. Urzędu, w porównaniu z innymi grupami osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy są dobrze wykształconą grupą bezrobotnych.

Ze względu na stopień niepełnosprawności w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec 2016 roku zarejestrowanych było:

- ✓ 115 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności, tj. 52,8% ogółem zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (218);
- ✓ 92 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, tj. 42,2% ogółem zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (218);
- ✓ 11 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, tj. 5% ogółem zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (218).

Najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu było:

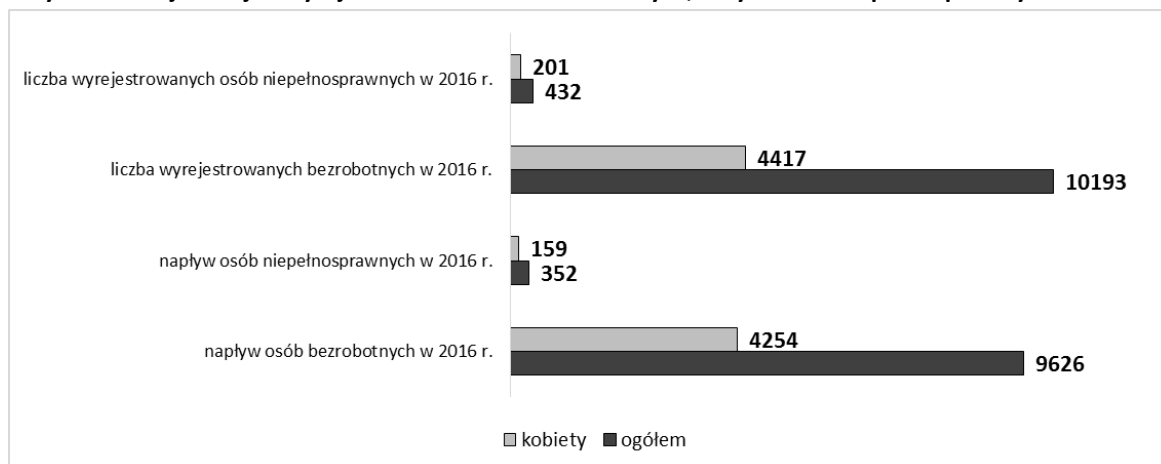
- ✓ upośledzenie narządu ruchu – 47 osób;
- ✓ choroby psychiczne – 43 osoby;
- ✓ choroby neurologiczne – 25 osób;
- ✓ zaburzenie głosu, mowy i choroby słuchu – 23 osoby;
- ✓ choroby układu oddechowego i układu krążenia – 22 osoby.

Bilans osób bezrobotnych niepełnosprawnych (napływ i odpływ)

Ogółem w 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 9 626 osób bezrobotnych, w tym 4 193 kobiety. Wśród rejestrujących się w 2016 roku 352 osoby, w tym 159 kobiet to bezrobotni posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. W 2016 roku zarejestrowało się o 93 osoby niepełnosprawne mniej niż w roku 2015 (445), w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet zarejestrowało się o 51 osób mniej niż w 2015 roku (210). Bezrobotne osoby niepełnosprawne w 2016 roku stanowiły 3,7% ogółu rejestrujących się osób (9 626). Udział osób niepełnosprawnych w napływie bezrobotnych w 2016 roku spadł o 0.9 punktu procentowego w porównaniu z 2015 rokiem, kiedy w napływie bezrobotnych osoby niepełnosprawne stanowiły 4,6%.

Liczba osób wyrejestrowanych w 2016 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 10 193, w tym 4 417 kobiet. Wśród wyrejestrowanych 432 osoby, w tym 201 kobiet to bezrobotni posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. W 2016 roku wyrejestrowano o 75 osób niepełnosprawnych mniej niż w 2015 roku (507), w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet wyrejestrowano o 36 osób mniej niż w 2015 roku (237). W odpływie bezrobotnych (10 193) osoby niepełnosprawne stanowiły 4,2%. Udział osób niepełnosprawnych w odpływie bezrobotnych w 2016 roku był niższy o 0.6 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2015.

Wykres 18 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych w 2016 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku (10 193), 5 615 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 55,1% ogółem wyrejestrowanych osób. W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 615 osób), 198 osób to bezrobotni niepełnosprawni, tj. 3,5% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia. Wśród ww. grupy bezrobotnych posiadających stopień niepełnosprawności 140 osób (71 kobiet) podjęło zatrudnienie niesubsydiowane, a 58 osób (34 kobiety) zostało skierowanych do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. Najwięcej osób niepełnosprawnych w 2016 roku zostało skierowanych na roboty publiczne – 21 bezrobotnych, w tym 14 kobiet (łącznie skierowano 442 osoby), prace interwencyjne – 10 osób, w tym 7 kobiet (łącznie skierowano 169 osób) oraz zatrudnienie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy za skierowanego bezrobotnego – 9 bezrobotnych, w tym 3 kobiety (łącznie skierowano 319 osób ze środków FP). W 2016 roku 7 osób niepełnosprawnych, w tym 2 kobiety otrzymało jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej (łącznie środki FP otrzymało 258 osób). Ponadto w 2016 roku osoby niepełnosprawne skierowano na staż – 31 bezrobotnych, w tym 15 kobiet (łącznie skierowano 830 osób) oraz szkolenie – 1 bezrobotny (łącznie skierowano 78 osób).

Profilowanie usług w grupie osób niepełnosprawnych

Na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 737 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 7 osób bezrobotnych, dla których został ustalony I profil pomocy, 3 201 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 529 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2016 roku profile pomocy byli również bezrobotni niepełnosprawni. Profil pomocy ustalono dla wszystkich osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu (218). W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Tabela 31 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób niepełnosprawnych (grudzień 2016 r.)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2016 r.		liczba osób niepełnosprawnych z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2016 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	7	1	0	0
profil II	3 201	1 594	100	47
profil III	4 529	2 308	118	45
ogółem	7 737	3 903	218	92

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 737 zarejestrowanych na koniec grudnia 2016 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 218 osób, w tym 92 kobiety to bezrobotni niepełnosprawni. Na koniec 2016 roku liczba osób niepełnosprawnych z wyznaczonym profilem pomocy (218) stanowiła 2,8% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 737). W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2016 roku figurowało:

- ✓ z profilem II – 100 bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy stanowili 45,9% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (218) i 3,1% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (3 201);
- ✓ z profilem III – 118 bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy stanowili 54,1% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (218) i 2,6% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 529).

Na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu nie figurowały osoby bezrobotne niepełnosprawne z wyznaczonym profilem I.

Dane dotyczące profilowania wskazują, że większość osób niepełnosprawnych ma bierną postawę w zakresie poszukiwania zatrudnienia, znaczna część osób niepełnosprawnych chciałaby wejść lub powrócić na rynek pracy, ale oczekuje wsparcia tut. Urzędu w aktywizacji zawodowej.

2.5 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z . późn. zm.) pracownik Urzędu pełniący funkcję doradcy klienta przeprowadza z osobą bezrobotną wywiad przy pomocy „Kwestionariusza” i na podstawie zebranych informacji ustala profil pomocy, który określa zakres form pomocy właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego. Od dnia wejścia w życie znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. 27 maja 2014 roku do końca grudnia 2016 roku przeprowadzono 34 125 wywiadów, w tym 11 780 wywiadów przeprowadzono do końca 2014 roku, 9 481 wywiadów przeprowadzono w 2015 roku, natomiast 12 864 wywiady przeprowadzono w 2016 roku. Liczba przeprowadzonych wywiadów w 2016 roku była wyższa o 3 383 od liczby wywiadów przeprowadzonych w 2015 roku (9 481).

Z przeprowadzonych od początku nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia (...) 34 125 wywiadów:

- ✓ 322 wywiady, tj. 0,9% ogólnej liczby wywiadów (34 125) zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy,
- ✓ 23 456 wywiadów, tj. 68,7% ogólnej liczby wywiadów (34 125) zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 10 347 wywiadów, tj. 30,3% ogólnej liczby wywiadów (34 125) zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy.

Z przeprowadzonych w 2016 roku 12 864 wywiadów:

- ✓ 36 wywiadów, tj. 0,3% ogólnej liczby wywiadów (12 864) zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy,
- ✓ 7 418 wywiadów, tj. 57,7% ogólnej liczby wywiadów (12 864) zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 5 410 wywiadów, tj. 42% ogólnej liczby wywiadów (12 864) zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy.

Na koniec grudnia 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 737 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym:

- ✓ 7 osób, dla których wywiady zakończyły się ustaleniem I profilu pomocy,

- ✓ 3 201 osób, dla których wywiady zakończyły się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 4 529 osób, dla których wywiady zakończyły się ustaleniem III profilu pomocy.

Tabela 32 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015 i 2016 rok)

wyszczególnienie	liczba wszystkich wywiadów zakończonych ustaleniem profilu				liczba osób z ustalonym profilem pomocy		
	2014 rok	2015 rok	2016 rok	razem	grudzień 2014 r.	grudzień 2015 r.	grudzień 2016 r.
profil I	231	55	36	322	130	20	7
profil II	8 696	7 342	7 418	23 456	6 217	5 324	3 201
profil III	2 853	2 084	5 410	10 347	2 511	2 948	4 529
ogółem	11 780	9 481	12 864	34 125	8 858	8 292	7 737

Źródło: Sprawozdanie MPIPS-01 Monitoring za 2014 r., Sprawozdanie MPIPS-01 za 2015 r. i 2016 r.

Najwięcej bezrobotnych na koniec grudnia 2016 roku – 4 529 osób, tj. 58,5% ogólnej liczby bezrobotnych z określonym profilem pomocy (7 737) miało wyznaczony III profil pomocy. Na koniec 2014 i 2015 roku w ewidencji tut. Urzędu dominowały osoby bezrobotne z wyznaczonym II profilem pomocy. Przeważająca liczba osób bezrobotnych z III profilem pomocy świadczy o tym, że tut. Urząd ma coraz trudniejszych, wymagających większego zaangażowania i większej uwagi klientów. Aktywizacja tej grupy osób wiąże się głównie z pracą nad zmianą biernej zazwyczaj postawy względem poszukiwania zatrudnienia, wzmocnieniem motywacji i chęci do działania. Na koniec 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 3 201 osób z ustalonym II profilem pomocy. Głównie dla tej grupy bezrobotnych, stanowiących 41,4% ogólnej liczby osób z wyznaczonym profilem pomocy (7 737) tut. Urząd starał się pozyskiwać środki wspierające aktywizację zawodową. Najmniejszą grupę, tj. 7 osób stanowili na koniec 2016 roku bezrobotni z wyznaczonym I profilem pomocy. Są to osoby, które wykazują wysoki poziom aktywności i radzenia sobie na rynku pracy.

Po ustaleniu profilu pomocy doradcy klienta opracowywali wspólnie z bezrobotnym Indywidualny Plan Działania. W 2016 roku doradcy klienta przygotowali 12 085 Indywidualnych Planów Działania. Na koniec grudnia 2016 roku Indywidualne Plany Działania realizowały 7 692 osoby bezrobotne.

2.5.1 Profil pomocy I

W 2016 roku profil I pomocy został ustalony w trakcie 36 wywiadów, co stanowi 0,3% ogólnej liczby wywiadów przeprowadzonych w 2016 roku (12 864). Liczba wywiadów, w których w 2016 roku ustalono I profil pomocy była niższa o 19 w porównaniu z 2015 rokiem (55) oraz o 195 w porównaniu z 2014 rokiem (231). Na koniec grudnia 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 osób bezrobotnych, dla których został ustalony I profil pomocy, tj. o 13 osób mniej niż na koniec 2015 roku (20) i o 123 osoby mniej niż na koniec 2014 roku (130). Osoby bezrobotne zarejestrowane na koniec 2016 roku, dla których ustalono I profil pomocy stanowiły tylko 0,1% ogółu bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy będących w ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2016 roku (7 737).

Tabela 33 Profil I pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015 i 2016 rok)

wyszczególnienie	liczba wszystkich wywiadów zakończonych ustaleniem profilu				liczba osób z ustalonym profilem pomocy		
	2014 r.	2015 r.	2016 r.	razem	XII 2014 r.	XII 2015 r.	XII 2016 r.
profil I	231	55	36	322	130	20	7
ogółem	11 780	9 481	12 864	34 125	8 858	8 292	7 737

Źródło: Sprawozdanie MPIPS-01 Monitoring za 2014 r., Sprawozdanie MPIPS-01 za 2015 r. i 2016 r.

Poniżej dokonano analizy grupy osób bezrobotnych, dla których przeprowadzony wywiad zakończył się ustaleniem profilu I. Dane opierają się na liczbie przeprowadzonych wywiadów, osoba bezrobotna została zaliczona do określonej kategorii (wiek, wykształcenie, doświadczenie) tyle razy, ile wywiadów przeprowadzono dla niej w danym roku.

Tabela 34 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym I profilem pomocy (2014, 2015 i 2016 rok)

bezrobotni, dla których ustalono I profil pomocy ze względu na:											
wiek				doświadczenie w m-c			wykształcenie				
	2014	2015	2016		2014	2015	2016		2014	2015	2016
18-24	41	13	5	brak	36	2	2	wyższe	82	24	21
25-29	59	14	12	do 6	16	8	3	policealne i średnie zawodowe	66	14	9
30-39	97	19	16	6-12	20	4	1	średnie ogólnokształcące	23	4	1
40-49	23	5	3	12-24	38	13	8	zasadnicze zawodowe	44	8	5
50 lat i więcej	11	4	0	pow. 24	121	28	22	gimnazjalne i poniżej	16	5	0
razem	231	55	36	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane na podstawie przeprowadzonych przy pomocy Kwestionariusza wywiadów, opracowanie własne

Osoby, którym na podstawie wywiadu ustalono I profil pomocy charakteryzują się wysoką gotowością do wejścia lub powrotu na rynek pracy oraz aktywnością w zakresie poszukiwania zatrudnienia.

Z analizy danych o osobach bezrobotnych, dla których przeprowadzenie wywiadu w 2016 roku zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy wynika, że bardziej aktywni byli mężczyźni, którzy stanowili 69,4% ogólnej liczby osób z ustalonym I profilem pomocy.

Wśród bezrobotnych, dla których ustalono w 2016 roku I profil pomocy (36) dominowały osoby w wieku 30-39 lat oraz 25-29 lat, stanowiąc odpowiednio 44,4% i 33,3% ogólnej liczby bezrobotnych z ustalonym I profilem pomocy. Doświadczenie zawodowe powyżej 12 miesięcy posiadało 83,3% osób bezrobotnych, dla których ustalono I profil pomocy (36). Przeważającym w grupie osób, dla których wywiad zakończył się ustaleniem I profilu pomocy jest wykształcenie „wyższe”, które posiadało 21 osób, tj. 58,3% bezrobotnych z ustalonym I profilem pomocy. Większość z osób, dla których ustalono I profil pomocy pozostawało bez pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy (29 osób), posiada uprawnienia przydatne na lokalnym rynku pracy (21 osób), a także charakteryzuje się mobilnością (36 osób).

Największe bariery w powrocie do aktywności zawodowej identyfikowane przez osoby, dla których w trakcie wywiadu w 2016 roku ustalono I profil pomocy, to:

- ✓ zbyt mała ilość ofert pracy na lokalnym rynku – 16 osób, w tym 4 kobiety;
- ✓ oferty pracy bez ubezpieczenia – 11 osób, w tym 4 kobiety;
- ✓ duża liczba osób ubiegająca się o pracę – 8 osób, w tym 2 kobiety;
- ✓ pracodawcy oferują głównie zatrudnienie na umowę zlecenie, umowę o dzieło lub współpracę po założeniu własnej działalności gospodarczej – 8 osób, w tym 4 kobiety.

10 osób, dla których w wywiadach ustalono I profil pomocy nie potrafiło zidentyfikować przyczyn utrudniających zatrudnienie.

Osoby bezrobotne, dla których ustalono I profil pomocy wierzą w możliwość znalezienia zatrudnienia, przejawiają dużą samodzielność w działaniach, szukają pracy wykorzystując przy tym różne metody, głównie opierając się na systematycznym przeglądaniu ofert w Internecie i prasie, tworzeniu sieci kontaktów wśród znajomych i rodziny oraz wysyłaniu dokumentów aplikacyjnych. Bezrobotni z ustalonym I profilem pomocy są gotowi podnosić swoje kwalifikacje np. poprzez szkolenia, w celu zwiększenia swojej atrakcyjności na rynku pracy (24 osoby). Charakterystyczna dla osób z ustalonym I profilem pomocy jest wysoka motywacja do bycia aktywnym na rynku pracy.

2.5.2 Profil pomocy II

W 2016 roku profil II pomocy został ustalony w trakcie 7 418 wywiadów, co stanowi 57,7% ogólnej liczby wywiadów przeprowadzonych w 2016 roku (12 864). Liczba wywiadów, dla których w 2016 roku ustalono II profil pomocy była wyższa o 76 w porównaniu z 2015 rokiem (7 342) oraz niższa o 1 278 w porównaniu z rokiem 2014 (8 696). Na koniec grudnia 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 3 201 osób bezrobotnych, dla których został ustalony II profil pomocy, tj. o 2 123 osoby mniej niż na koniec 2015 roku (5 324) oraz o 3 016 osób mniej niż na koniec 2014 roku (6 217). Osoby bezrobotne zarejestrowane na koniec 2016 roku, dla których ustalono II profil pomocy stanowiły 41,4% ogółu bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy będących w ewidencji tutaj. Urzędu na koniec grudnia 2016 roku (7 737).

Tabela 35 Profil II pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015 i 2016 rok)

wyszczególnienie	liczba wszystkich wywiadów zakończonych ustaleniem profilu				liczba osób z ustalonym profilem pomocy		
	2014 r.	2015 r.	2016 r.	razem	XII 2014 r.	XII 2015 r.	XII 2016 r.
profil II	8 696	7 342	7 418	23 456	6 217	5 324	3 201
ogółem	11 780	9 481	12 864	34 125	8 858	8 292	7 737

Źródło: Sprawozdanie MPIPS-01 Monitoring za 2014 r., Sprawozdanie MPIPS-01 za 2015 r. i 2016 r.

Poniżej dokonano analizy grupy osób bezrobotnych, dla których przeprowadzony wywiad zakończył się ustaleniem profilu II. Dane opierają się na liczbie przeprowadzonych wywiadów, osoba bezrobotna została zaliczona do określonej kategorii (wiek, wykształcenie, doświadczenie) tyle razy, ile wywiadów przeprowadzono dla niej w danym roku.

Tabela 36 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym II profilem pomocy (2014, 2015 i 2016 rok)

bezrobotni, dla których ustalono II profil pomocy ze względu na:											
wiek	doświadczenie w m-c			wykształcenie							
	2014	2015	2016		2014	2015	2016		2014	2015	2016
18-24	2 266	2 502	2 138	brak	3 363	1 930	2 249	wyższe	1 722	1 667	1 776
25-29	1 749	1 571	1 513	do 6	1 055	1 156	1 224	policealne i średnie zawodowe	2 175	1 924	1 837
30-39	2 097	1 618	1 784	6-12	653	756	751	średnie ogólnokształcące	960	807	826
40-49	1 412	968	1 162	12-24	1 279	1 102	1 149	zasadnicze zawodowe	2 384	1 828	1 835
50 lat i więcej	1 172	683	821	pow. 24	2 346	2 398	2 045	gimnazjalne i poniżej	1 455	1 116	1 144
razem	8 696	7 342	7 418	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane na podstawie przeprowadzonych przy pomocy kwestionariusza wywiadów, opracowanie własne

Osoby, którym na podstawie wywiadu ustalono II profil pomocy mogą mieć trudności w wejściu lub powrocie na rynek pracy i oczekują pomocy Urzędu w tym zakresie. Z analizy danych o osobach bezrobotnych, dla których przeprowadzenie wywiadu zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy wynika, że w grupie tej przeważają mężczyźni, którzy stanowili 53,1% ogólnej liczby osób z ustalonym II profilem pomocy.

Wśród bezrobotnych, dla których ustalono w 2016 roku II profil pomocy (7 418) dominowały osoby młode w wieku 18-24 lata oraz osoby w wieku 30-39 lat, stanowiąc odpowiednio 28,8% i 24% ogólnej liczby bezrobotnych z ustalonym II profilem pomocy. Natomiast najmniejszą grupę, tj. 821 osób, dla których ustalono II profil pomocy stanowiły osoby powyżej 50 roku życia.

Wśród osób bezrobotnych z ustalonym w 2016 roku II profilem pomocy przeważają osoby bez doświadczenia zawodowego oraz posiadające przynajmniej 2 letnie doświadczenie w pracy, stanowiły one odpowiednio 30,3% oraz 27,6% ogólnej liczby osób, dla których przeprowadzenie wywiadu zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy.

Dominującym wykształceniem w analizowanej grupie osób bezrobotnych było wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”, które posiadało 1 837 osób, tj. 24,8% bezrobotnych z ustalonym II profilem pomocy oraz wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, które posiadało 1 835 osób, tj. 24,7% bezrobotnych z ustalonym II profilem pomocy. Duża liczba osób, tj. 1 776 bezrobotnych, dla których przeprowadzono wywiady z ustalonym II profilem pomocy posiadała wykształcenie „wyższe”.

Większość z osób, dla których ustalono II profil pomocy pozostawała bez pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy – 47,8% ogólnej liczby osób, dla których wywiad zakończył się ustaleniem II profilu pomocy lub pozostawała bez pracy dłużej niż 24 miesiące – 21,1% ogólnej liczby osób z ustalonym II profilem pomocy. Większość osób, tj. 66,8% bezrobotnych, dla których przeprowadzono wywiady z ustaleniem II profilu pomocy nie posiada umiejętności przydatnych na lokalnym rynku pracy. 41,7% osób zadeklarowało natomiast, że posiada uprawnienia, które są dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy i stanowią atut w poszukiwaniu pracy. 61,2% osób z ustalonym II profilem pomocy mieszka na terenach wiejskich, jednak dla bezrobotnych należących do analizowanej grupy dojazd do pracy nie stanowiłby problemu.

Największe bariery w powrocie do aktywności zawodowej identyfikowane przez osoby, dla których w trakcie wywiadu w 2016 roku ustalono II profil pomocy, to:

- ✓ zbyt mała ilość ofert pracy na lokalnym rynku – 3 749 osób, w tym 1 761 kobiet;
- ✓ duża liczba osób ubiegająca się o pracę – 651 osób, w tym 307 kobiet;
- ✓ brak doświadczenia zawodowego – 511 osób, w tym 258 kobiet;
- ✓ nieodpowiednie wykształcenie – 461 osób, w tym 177 kobiet.

25,7% osób, dla których przeprowadzono wywiad z ustaleniem II profilu pomocy nie potrafi zidentyfikować barier utrudniających im podjęcie zatrudnienia. Część osób bezrobotnych, tj. 13,1%, dla których ustalono II profil pomocy wierzy w możliwość samodzielnego znalezienia zatrudnienia. Zdecydowana większość, tj. 69,2% osób, dla których wywiad zakończył się ustaleniem II profilu pomocy wierzy w swoje szanse na znalezienie pracy na lokalnym rynku przy wsparciu Urzędu w aktywizacji, a 9,8% przyjmuje postawę bierną w poszukiwaniu zatrudnienia oczekując tylko aktywności po stronie Urzędu. Większość osób, dla których ustalono II profil pomocy poszukiwały samodzielnie zatrudnienia, najczęściej stosowanymi metodami poszukiwania pracy w tej grupie osób było przeglądanie ofert w Internecie i prasie, tworzenie sieci kontaktów wśród znajomych i rodziny oraz korzystanie z pomocy Urzędu. Bezrobotni z ustalonym II profilem pomocy są gotowi w celu znalezienia pracy: dostosować swoje kwalifikacje np. poprzez szkolenia, pracować na zmiany, w elastycznym czasie pracy lub w niepełnym wymiarze, podjąć pracę poniżej posiadanych kwalifikacji oraz zwiększyć swoje zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy. Osoby, dla których ustalono II profil pomocy chcą pracować, jednak poziom motywacji może w tej grupie ulegać obniżeniu, głównie ze względu na długotrwałe, bezskuteczne poszukiwanie zatrudnienia. W grupie osób, dla których ustalono II profil pomocy występuje wiele nakładających się na siebie czynników, które utrudniają bezrobotnym wejście lub powrót na rynek pracy, dlatego ważnym elementem wspierającym ww. grupę osób są usługi i instrumenty aktywizujące przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy.

2.5.3 Profil pomocy III

W 2016 roku profil III pomocy został ustalony w trakcie 5 410 wywiadów, co stanowi 42% ogólnej liczby wywiadów przeprowadzonych w 2016 roku (12 864). Liczba wywiadów, dla których w 2016 roku ustalono III profil pomocy była wyższa o 3 326 w porównaniu z 2015 rokiem (2 084) oraz o 2 557 w porównaniu z 2014 rokiem (2 853). Na koniec grudnia 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 4 529 osób bezrobotnych, dla których został ustalony III profil pomocy, tj. o 1 581 osób więcej niż na koniec 2015 roku (2 948) oraz o 2 018 osób więcej niż na koniec 2014 roku (2 511). Osoby bezrobotne zarejestrowane na koniec 2016 roku, dla których ustalono III profil pomocy stanowiły 58,5% ogółu bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy będących w ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2016 roku (7 737).

Tabela 37 Profil III pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015 i 2016 rok)

wyszczególnienie	liczba wszystkich wywiadów zakończonych ustaleniem profilu				liczba osób z ustalonym profilem pomocy		
	2014 r.	2015 r.	2016 r.	razem	XII 2014 r.	XII 2015 r.	XII 2016 r.
profil III	2 853	2 084	5 410	10 347	2 511	2 948	4 529
ogółem	11 780	9 481	12 864	34 125	8 858	8 292	7 737

Źródło: Sprawozdanie MPIPS-01 Monitoring za 2014 r., Sprawozdanie MPIPS-01 za 2015 r. i 2016 r.

Poniżej dokonano analizy grupy osób bezrobotnych, dla których przeprowadzony wywiad zakończył się ustaleniem profilu III. Dane opierają się na liczbie przeprowadzonych wywiadów, osoba bezrobotna została zaliczona do określonej kategorii (wiek, wykształcenie, doświadczenie) tyle razy, ile wywiadów przeprowadzono dla niej w danym roku.

Tabela 38 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym III profilem pomocy (2014, 2015 i 2016 rok)

bezrobotni, dla których ustalono III profil pomocy ze względu na:												
wiek				doświadczenie w m-c			wykształcenie					
	2014	2015	2016		2014	2015	2016		2014	2015	2016	
18-24	339	534	979	brak	1 667	717	2 207	wyższe	159	196	570	
25-29	389	373	884	do 6	264	253	616	połowe i średnie zawodowe	555	472	1 251	
30-39	697	463	1397	6-12	153	174	423	średnie ogólnokształcące	226	249	559	
40-49	513	299	921	12-24	261	288	725	zasadnicze zawodowe	958	660	1 766	
50 lat i więcej	915	415	1229	pow. 24	508	625	1 439	gimnazjalne i poniżej	955	507	1 264	
razem	2 853	2 084	5 410	x	x	x	x	x	x	x	x	

Źródło: Dane na podstawie przeprowadzonych przy pomocy kwestionariusza wywiadów, opracowanie własne

Osoby, którym na podstawie wywiadu ustalono III profil pomocy mają duże trudności w wejściu lub powrocie na rynek pracy i prezentują bierną postawę w zakresie poszukiwania zatrudnienia. Z analizy danych o osobach bezrobotnych, dla których przeprowadzenie wywiadu w 2016 roku zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy (5 410) wynika, że w grupie tej przeważają mężczyźni, którzy stanowią 54,6% ogólnej liczby osób z ustalonym III profilem pomocy. Wśród bezrobotnych, dla których ustalono III profil pomocy dominowały osoby w wieku 30-39 lat oraz osoby w wieku powyżej 50 lat, stanowiąc odpowiednio 25,8% i 22,7% ogólnej liczby bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy. Najmniejszą grupę liczyły osoby w wieku 25-29 lat, stanowiąc 16,3% ogólnej liczby bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy.

Wśród osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy przeważały osoby bez doświadczenia zawodowego oraz posiadające przynajmniej 2 letnie doświadczenie w pracy, stanowiły one odpowiednio 40,8% oraz 26,6% ogólnej liczby osób, dla których wywiad zakończył się ustaleniem III profilu pomocy.

Dominującym wykształceniem w analizowanej grupie osób bezrobotnych było wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, które posiadało 1 766 osób, tj. 32,6% bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy oraz wykształcenie „gimnazjalne i poniżej”, które posiadały 1 264 osoby, tj. 23,4% bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy.

Zdecydowana większość osób, dla których ustalono III profil pomocy pozostawała bez pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy – 35,6% ogólnej liczby osób z ustalonym III profilem pomocy lub pozostawała bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy – 34,3% ogólnej liczby osób z ustalonym III profilem pomocy. W przeważającej większości osoby, dla których ustalono III profil pomocy nie posiadają uprawnień (82%) oraz umiejętności (63,1%) przydatnych na lokalnym rynku pracy, co zmniejsza ich atrakcyjność na rynku pracy. 63,8% osób z ustalonym III profilem pomocy mieszka na terenach wiejskich, jednak dla większości bezrobotnych należących do analizowanej grupy dojazd do pracy nie stanowiłby problemu.

Największe bariery w wejściu lub powrocie na rynek pracy identyfikowane przez osoby, dla których w trakcie wywiadu w 2016 roku ustalono III profil pomocy, to:

- ✓ problemy zdrowotne – 1 388 osób, w tym 601 kobiet;
- ✓ ograniczona dyspozycyjność (opieka nad dzieckiem, osobą zależną) – 1 193 osoby, w tym 956 kobiet;
- ✓ zbyt mała ilość ofert pracy na lokalnym rynku – 1 144 osoby, w tym 476 kobiet;
- ✓ zbyt niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawców – 728 osób, w tym 247 kobiet;
- ✓ duża liczba osób ubiegająca się o pracę – 580 osób, w tym 220 kobiet.

17,3% osób, dla których ustalono III profil pomocy nie potrafi zidentyfikować barier utrudniających im podjęcie zatrudnienia. Osoby bezrobotne, dla których ustalono III profil pomocy nie wierzą w możliwość znalezienia zatrudnienia lub oczekują pomocy Urzędu w umiejscowieniu na rynku pracy, większość osób z ww. grupy przyjmuje bierną postawę i nie szuka samodzielnie zatrudnienia. 91,2% osób, dla których ustalono III profil pomocy zarejestrowana jest głównie dla możliwości korzystania z ubezpieczenia zdrowotnego.

Część bezrobotnych, tj. 20% z ustalonym III profilem pomocy podejmowała próby znalezienia zatrudnienia, najczęściej stosowanymi metodami poszukiwania pracy w tej grupie osób jest przeglądanie ofert w Internecie oraz prasie, a także szukanie pomocy u rodziny i znajomych. Osoby, dla których ustalono III profil pomocy mają trudności z opracowaniem dokumentów aplikacyjnych, nie mają motywacji i chęci do podejmowania działań w celu znalezienia pracy, wolą pozostawać poza rynkiem pracy lub „warunkują” podjęcie pracy. Część bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy, tj. 11,3% byłaby gotowa wyjechać za granicę w celach zarobkowych, natomiast około 6% osób byłoby gotowych w celu znalezienia zatrudnienia podwyższyć swoje kwalifikacje np. poprzez szkolenia.

W grupie osób, dla których ustalono III profil pomocy może wystąpić wiele czynników utrudniających ich aktywizację zawodową, jednak poważną przeszkodą jest przede wszystkim bierna postawa tych osób wobec proponowanych działań. Osoby z ustalonym III profilem pomocy z uwagi na długoletnie przebywanie w rejestrach Urzędu mają niską motywację do poszukiwania zatrudnienia, wręcz nie wierzą w możliwość znalezienia pracy, a wsparcie ze strony opieki społecznej dodatkowo zniechęca do podejmowania prób zmiany swojej sytuacji życiowej. Oczywiście w grupie osób, dla których ustalono III profil pomocy są również osoby, które chciałyby wejść lub powrócić na rynek pracy, jednak potrzebują

zintensyfikowanego wsparcia Urzędu w postaci indywidualnie dobranych usług i instrumentów aktywizacji zawodowej.

2.6 Osoby wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych

Od stycznia do grudnia 2016 roku z ewidencji powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wyrejestrowano łącznie 10 193 osoby, w tym 4 417 kobiet. Odpływ bezrobotnych w 2016 roku był niższy o 396 osób, w porównaniu z rokiem 2015, natomiast w grupie kobiet wyrejestrowano o 147 osób mniej niż w 2015 roku.

Liczba wyrejestrowanych w 2016 roku osób zamieszkujących na terenach wiejskich wyniosła 6 439, w tym 2 722 kobiety. Osoby bezrobotne mieszkające na terenach wiejskich wyrejestrowane w 2016 roku stanowiły 63,2% ogółu wyłączonych osób (10 193). Największą liczbę wyłączeń z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku zanotowano w miesiącach: kwiecień – wyrejestrowano 1 378 osób, w tym 617 kobiet; marzec – wyrejestrowano 1 045 osób, w tym 480 kobiet; wrzesień – wyrejestrowano 955 osób, w tym 435 kobiet; maj – wyrejestrowano 912 osób, w tym 398 kobiet; czerwiec – wyrejestrowano 908 osób, w tym 363 kobiety. Z wyrejestrowanych bezrobotnych w 2016 roku 5 615 osób, tj. 55,1% ogółu wyłączonych z ewidencji (10 193) podjęło zatrudnienie. Liczbę osób wyłączonych z ewidencji Urzędu w roku 2016 w ujęciu miesięcznym, z uwzględnieniem wyłączeń osób mieszkających na obszarach wiejskich przedstawia poniższa tabela.

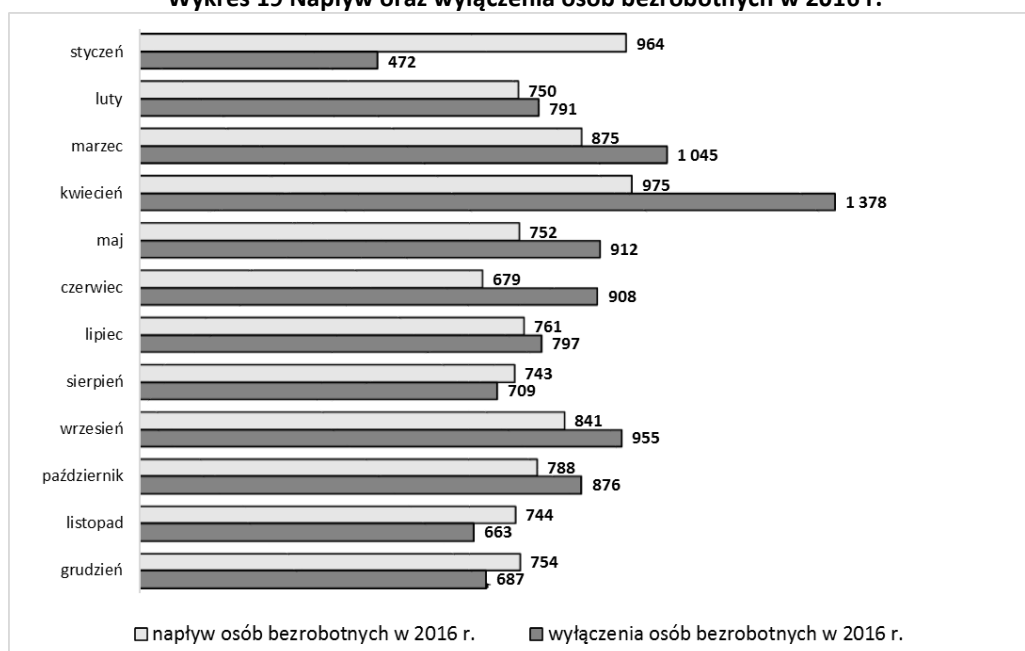
Tabela 39 Osoby bezrobotne wyłączone z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2015 i 2016 roku

miesiąc	2015 rok		2016 rok		zamieszkali na wsi			
					2015 rok		2016 rok	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
styczeń	615	280	472	197	405	172	283	106
luty	771	366	791	363	741	213	486	217
marzec	975	435	1 045	480	636	282	683	308
kwiecień	912	351	1 378	617	611	236	907	397
maj	947	373	912	398	654	255	578	246
czerwiec	897	363	908	363	582	237	564	219
lipiec	837	332	797	312	515	191	479	192
sierpień	727	302	709	287	449	190	449	187
wrzesień	1 048	482	955	435	638	284	600	268
październik	1 094	505	876	389	655	297	556	228
listopad	915	395	663	287	603	262	437	184
grudzień	851	380	687	289	545	229	417	170
ogółem wyłączeni	10 589	4 564	10 193	4 417	6 761	2 848	6 439	2 722

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Miesięczny napływ osób bezrobotnych oraz miesięczne wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 19 Napływ oraz wyłączenia osób bezrobotnych w 2016 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01, opracowanie własne

Powodów wyrejestrowań z ewidencji Urzędu jest wiele, najczęściej są to: podjęcia pracy (niesubsydiowanej, subsydiowanej), niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy, dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego. W tabeli poniżej przedstawiono powody wyłączeń osób bezrobotnych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w roku 2016.

Tabela 40 Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji PUP w 2016 r. wg przyczyn wyłączeń

przyczyna wyrejestrowania	2015 r.	2016 r.		udział osób wyrejestrowanych w ogóle wyłączeń w 2016 r.	wzrost / spadek w porównaniu do 2015 roku
	ogółem	ogółem	kobiety		
podjęcie pracy ogółem	5 226	5 615	2 484	55,1%	389↑
niesubsydiowanej, w tym:	3 961	4 023	1 745	39,5%	62↑
podjęcie działalności gospodarczej	96	74	18	0,7%	-22↓
subsydiowanej, w tym:	1 265	1 592	739	15,6%	327↑
prace interwencyjne	260	169	82	1,7%	-91↓
roboty publiczne	374	442	248	4,3%	68↑
podjęcie działalności gospodarczej	233	258	86	2,5%	25↑
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	325	319	122	3,1%	-6↓
rozpoczęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	36	67	30	0,7%	31↑
podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnionego skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r. ż.	1	0	0	0,0%	-1↓
inne	36	337	171	3,3%	301↑

rozpoczęcia szkolenia*	122	78	8	0,8%	-44↓
w tym w ramach bonu szkoleniowego*	36	38	6	0,4%	2↑
rozpoczęcia stażu*	1 142	830	516	8,1%	-312↓
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych*	10	7	2	0,1%	-3↓
w tym w ramach PAI*	10	2	2	0,0%	-8↓
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	57	176	53	1,7%	119↑
niepotwierdzenie gotowości do pracy	2 544	2 179	694	21,4%	-365↓
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	910	845	421	8,3%	-65↓
podjęcie nauki	60	53	32	0,5%	-7↓
osiągnięcia wieku emerytalnego	37	67	38	0,7%	30↑
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	80	65	23	0,6%	-15↓
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	86	56	34	0,5%	-30↓
inne powody	315	222	112	2,2%	-93↓
ogółem	10 589	10193	4 417	100,0%	-396↓

*wyłączenia statystyczne (bez utraty statusu bezrobotnego)

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01, PUP Jarosław, opracowanie własne

Najczęściej występującą przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu było w 2016 roku podjęcie zatrudnienia. Łączna liczba osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy wyniosła 5 615, co stanowi 55,1% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych. Liczba kobiet wyrejestrowanych w 2016 z powodu podjęcia zatrudnienia wyniosła 2 848, tj. 56,2% liczby wyrejestrowanych kobiet i 24,4% ogólnej liczby wyrejestrowanych osób bezrobotnych. Liczba bezrobotnych wyłączonych z tytułu podjęcia pracy w 2016 roku była wyższa o 389 w porównaniu do 2015 roku, w grupie kobiet liczba wyrejestrowanych była wyższa o 261. Udział osób, które podjęły pracę w ogóle wyrejestrowanych bezrobotnych w 2016 roku (55,1%) wzrósł o 5,7% w porównaniu z rokiem poprzednim (49,4%). Wśród osób bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku, 4 023 osoby (1 745 kobiet) podjęły zatrudnienie niesubsydiowane, co stanowi 71,6% liczby wyrejestrowań z powodu podjęcia pracy (5 615). Poprzez zatrudnienie subsydiowane Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu w 2016 roku zaktywizował 1 592 osoby bezrobotne, w tym 739 kobiet. Liczba osób, która skorzystała z zatrudnienia subsydiowanego w 2016 roku była wyższa o 327 w porównaniu do 2015 roku (1 265).

Drugą co do częstotliwości występowania przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych było w 2016 roku niepotwierdzenie gotowości do pracy. W 2016 roku z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wyłączono 2 179 osób, w tym 694 kobiety. Liczba osób wyrejestrowanych w 2016 roku z tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy była niższa o 365 w porównaniu do 2015 roku. Wyrejestrowania z tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy stanowią 21,4% ogólnej liczby wyrejestrowań w 2016 roku (10 193).

Osoby zarejestrowane mają możliwość dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i rejestracji w Urzędzie Pracy, w 2016 roku z powodu dobrowolnej rezygnacji wyłączono 845 osób, w tym 421 kobiet. Wyrejestrowania z tytułu dobrowolnej rezygnacji

stanowiły w 2016 roku 8,3% ogólnej liczby wyrejestrowań. Liczba osób wyrejestrowanych w 2016 roku z tytułu rezygnacji ze statusu bezrobotnego była niższa o 65 w porównaniu do 2015 roku. Ponadto w 2016 roku wyłączono 176 osób, w tym 53 kobiety z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy. W 2016 roku osoby bezrobotne częściej niż w roku poprzednim odmawiały przyjęcia propozycji pracy. W 2016 roku z powodu odmowy wyłączono o 119 osób więcej niż rok wcześniej (2015 rok – 57 osób). Z pozostałych przyczyn, tj.: „podjęcia nauki”, „osiągnięcia wieku emerytalnego”, „nabycia praw emerytalnych lub rentowych”, „nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego”, „inne powody (np. zgon, podjęcie stażu/szkolenia w innym podmiocie niż PUP, przyznanie zasiłku stałego, niezdolność do pracy)” w 2016 roku wyłączono 463 osoby, w tym 239 kobiet, tj. o 115 mniej niż w 2015 roku (578).

Według danych statystycznych w 2016 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono ponadto 915 osób z powodu rozpoczęcia:

- ✓ prac społecznie użytecznych – 7 osób, w tym 2 kobiety;
- ✓ szkolenia – 78 osób, w tym 8 kobiet;
- ✓ stażu – 830 osób, w tym 516 kobiet.

Osoby kierowane przez Urząd na ww. formy aktywizacji podczas uczestnictwa w szkoleniu, stażu, pracach społecznie użytecznych nadal figurują w Urzędzie jako osoby bezrobotne, jednak w statystykach ujmowane są jako osoby wyłączone z ewidencji (tzw. wyłączenia statystyczne).

2.7 Poszukujący pracy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy

Z pomocy Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oprócz osób posiadających status bezrobotnego korzystają również osoby zarejestrowane jako poszukujący pracy. Na koniec grudnia 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu zarejestrowanych było 191 osób poszukujących pracy, w tym 83 kobiety. Liczba osób poszukujących pracy na koniec 2016 roku była niższa o 12 w porównaniu z końcem 2015 roku (203 osoby), natomiast liczba kobiet poszukujących pracy na koniec 2016 roku była niższa o 15 w porównaniu do końca 2015 roku. Jednocześnie liczba osób poszukujących pracy figurujących na koniec danego miesiąca 2016 roku była niższa niż w analogicznych miesiącach 2015 roku.

W grupie kobiet w miesiącach styczeń i luty 2016 roku liczba poszukujących pracy była wyższa niż w analogicznych miesiącach 2015 roku, natomiast w kolejnych miesiącach 2016 roku liczba poszukujących pracy kobiet była niższa niż w analogicznych miesiącach 2015 roku. Kształtowanie się liczby osób poszukujących pracy w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w roku 2015 i 2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 41 Liczba osób poszukujących pracy w 2015 i 2016 roku

miesiąc	poszukujący pracy zarejestrowani na koniec danego miesiąca				wzrost↑/spadek↓ w stosunku do 2015 roku	
	2015 roku		2016 roku		ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
styczeń	220	99	210	104	-10↓	5↑
luty	236	101	210	102	-26↓	1↑
marzec	226	105	209	100	-17↓	-5↓
kwiecień	217	100	204	99	-13↓	-1↓

maj	221	104	204	97	-17↓	-7↓
czerwiec	220	109	203	94	-17↓	-15↓
lipiec	216	109	193	83	-23↓	-26↓
sierpień	219	108	187	82	-32↓	-26↓
wrzesień	211	102	184	79	-27↓	-23↓
październik	211	101	183	81	-28↓	-20↓
listopad	201	98	189	83	-12↓	-15↓
grudzień	203	98	191	83	-12↓	-15↓

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01, opracowanie własne

W okresie od stycznia do grudnia 2016 roku w tut. Urzędzie zarejestrowało się 135 osób poszukujących pracy, w tym 58 kobiet. Napływ osób poszukujących pracy do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku (135) był niższy o 20 osób w porównaniu do 2015 roku (155). W 2016 roku najwięcej osób poszukujących pracy, tj. 16, w tym 7 kobiet zarejestrowało się w styczniu, najmniej osób poszukujących pracy, tj. 6, w tym 3 kobiety zarejestrowało się w lipcu.

W okresie od stycznia do grudnia 2016 roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wyłączono 147 osób poszukujących pracy, w tym 73 kobiety. Odpływ osób poszukujących pracy z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 roku (147) był niższy o 21 osób w porównaniu do 2015 roku (168). W 2016 roku najwięcej osób poszukujących pracy, tj. 16 wyrejestrowano w miesiącach kwiecień, lipiec i sierpień, najmniej osób poszukujących pracy, tj. 8 wyrejestrowano w listopadzie. Kształtowanie się napływu osób poszukujących pracy oraz wyrejestrowań ww. grupy w 2016 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 42 Napływ i odpływ osób poszukujących pracy w 2015 i 2016 roku

miesiąc	poszukujący pracy rejestrujący się w danym miesiącu				poszukujący pracy wyłączeni w danym miesiącu			
	2015 roku		2016 roku		2015 roku		2016 roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
styczeń	19	4	16	7	15	9	9	1
luty	24	5	14	3	8	3	14	5
marzec	15	10	12	4	25	6	13	6
kwiecień	7	2	11	5	16	7	16	6
maj	15	8	11	5	11	4	11	7
czerwiec	9	7	9	3	10	2	10	6
lipiec	10	5	6	3	14	5	16	14
sierpień	12	5	10	5	9	6	16	6
wrzesień	11	6	7	3	19	12	10	6
październik	11	4	11	8	11	5	12	6
listopad	8	2	14	5	18	5	8	3
grudzień	14	5	14	7	12	5	12	7
razem	155	63	135	58	168	69	147	73

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01, opracowanie własne

Główne przyczyny wyrejestrowań osób poszukujących pracy w 2016 roku, to:

- ✓ dobrowolna rezygnacja z usług tut. Urzędu – wyłączono 58 osób, tj. 39,5% ogółu wyrejestrowanych poszukujących pracy (147);
- ✓ „inne powody”, m.in. utrata zasiłku, podjęcie stażu – wyłączono 55 osób, tj. 37,4 ogółu wyrejestrowanych poszukujących pracy (147);

- ✓ niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie – wyłączono 33 osoby, tj. 22,4% ogółu wyrejestrowanych poszukujących pracy (147).

W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowo przyczyny wyłączeń osób poszukujących pracy.

Tabela 43 Przyczyny wyrejestrowań osób poszukujących pracy w 2015 i 2016 roku

przyczyna wyłączenia	2015 rok		2016 rok	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
podjęcie pracy	1	1	0	0
rozpoczęcie szkolenia	0	0	1	0
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0
niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie	74	29	33	17
niepodjęcie lub przerwanie uczestnictwa w oferowanym działaniu	0	0	0	0
dobrowolna rezygnacja	72	31	58	28
inne powody	21	8	55	32
ogółem	168	69	147	77

Źródło: Załącznik 1 do sprawozdania MPIPS-01, opracowanie własne

Według danych statystycznych w 2016 roku osoby poszukujące pracy skierowano na:

- ✓ doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy w ramach środków PFRON – 2 osoby;
- ✓ staż – 4 osoby;
- ✓ szkolenie – 1 osobę.

Ponadto 2 osoby poszukujące pracy otrzymały środki PFRON na założenie działalności gospodarczej.

3 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (oferty pracy)

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu ma na celu aktywizowanie osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie. Niezbędnym elementem tych działań jest współpraca z pracodawcami, którzy mają możliwość złożenia w Urzędzie Pracy oferty zatrudnienia, mogą również korzystać ze środków Urzędu Pracy wspierających proces włączania na rynek pracy osób bezrobotnych. Pracodawcy chętnie wnioskują o wsparcie oferowane przez Urząd przy zatrudnianiu osób bezrobotnych, powodem są przede wszystkim względy ekonomiczne, ale równie istotna dla pracodawców jest możliwość znalezienia w Urzędach Pracy odpowiednich dla swojej branży pracowników.

W okresie od stycznia do grudnia 2016 roku pracodawcy zgłosili do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu 4 536 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 904 więcej niż w 2015 roku. 47,3% ogólnej liczby ofert zgłoszonych do tut. Urzędu, tj. 2 147 ofert dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego. Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert pracy w 2016 roku zmniejszył się o 14 punktów procentowych w porównaniu z 2015 rokiem. Oznacza to, że w 2016 roku pracodawcy częściej niż rok wcześniej zgłaszali oferty zatrudnienia z własnych środków. W 2016 roku pracodawcy zgłosili również 872 miejsca aktywizacji zawodowej, w tym 865 w ramach organizacji stażu oraz 7 w ramach organizacji prac społecznie użytecznych. Miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2016 roku stanowiły 19,2% wszystkich zgłoszonych ofert, tj. o 13,6% mniej niż w roku 2015 (32,8%). W 2016 roku pracodawcy zgłosili 121 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

przeznaczonych dla osób posiadających stopień niepełnosprawności. Oferty dla osób niepełnosprawnych stanowiły 2,7% ogółem zgłoszonych do realizacji w 2016 roku ofert pracy (4 536).

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu realizował 2 389 ofert ogólnodostępnych oraz 2 147 ofert subsydiowanych i wolnych miejsc aktywizacji zawodowej, w tym:

- ✓ prac interwencyjnych – 180 ofert, o 111 mniej niż w 2015 r. (291),
- ✓ robót publicznych – 457 ofert, o 69 więcej niż w 2015 r. (388),
- ✓ refundacji kosztów wyposażenia/wyposażenia stanowiska pracy – 328 ofert, o 16 mniej niż w 2015 r. (344),
- ✓ refundacji kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia – 310 ofert (forma realizowana od 2016 roku),
- ✓ stażu – 865 miejsc stażu, o 328 mniej niż w 2015 r. (1 193),
- ✓ prac społecznie użytecznych – 7 ofert, tj. o 3 mniej niż w 2015 r. (10).

Analizując zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oferty pracy, należy również zwrócić uwagę na wynagrodzenie proponowane przez pracodawców, które między innymi świadczy o kondycji firm działających na lokalnym rynku. W 2016 roku w 59,3% zgłoszonych ofert pracy proponowane wynagrodzenie nie przekraczało lub wynosiło 1 850 zł, w 31,3% zgłoszonych ofert pracodawcy proponowali wynagrodzenie w przedziale od 1 850 zł do 2 500 zł, w 8% zgłoszonych ofert proponowane wynagrodzenie wynosiło od 2 500 zł do 5 000 zł, natomiast w 1,4% zgłoszonych ofert proponowane wynagrodzenie przekraczało 5 000 zł. Dane te wskazują na korzystniejsze stawki wynagrodzenia proponowane przez pracodawców w 2016 roku niż w roku poprzednim.

Tabela 44 Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej (2015 i 2016 rok)

miesiąc	wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej ogółem		oferty subsydiowane		miejsca aktywizacji zawodowej *		staż		oferty dla osób niepełnosprawnych	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
styczeń	98	139	13	35	6	10	6	10	0	3
luty	341	467	262	241	145	104	145	104	8	2
marzec	305	496	241	388	150	150	150	150	3	10
kwiecień	282	531	183	304	59	109	59	103	6	11
maj	448	403	343	222	247	99	247	98	3	22
czerwiec	338	444	170	220	114	95	114	95	11	22
lipiec	261	477	129	183	53	79	53	79	6	9
sierpień	330	346	113	87	72	29	62	29	2	22
wrzesień	399	389	259	162	119	61	119	61	11	7
październik	385	386	267	166	118	75	118	75	10	9
listopad	332	228	204	97	119	53	119	53	2	3
grudzień	113	230	44	42	0	8	0	8	3	1
ogółem zgłoszone oferty	3 632	4 536	2 228	2 147	1 202	872	1 192	865	65	121
oferty anulowane	8	14	7	14	x	11	x	11	x	x
oferty do realizacji	3 624	4 522	2 221	2 133	1 202	861	1 192	854	65	121

*oferta stażu, przygotowania zawodowego, prac społecznie użytecznych

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01, opracowanie własne

Oferty pracy zgłaszane przez pracodawców w 2016 roku sklasyfikowane wg rodzaju prowadzonej działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 45 Oferty pracy wg sekcji PKD zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w roku 2015 i 2016

sekcja PKD	liczba ofert pracy w 2015 r.	liczba ofert pracy subsydiowanej w 2015 r.	liczba ofert pracy w 2016 r.	liczba ofert pracy subsydiowanej w 2016 r.	wzrost↑/spadek↓ ofert w porównaniu do 2015 roku	wzrost↑/spadek↓ ofert subsydiowanych w porównaniu do 2015 roku
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22	17	43	16	21↑	-1↓
Górnictwo i wydobywanie	3	3	2	0	-1↓	-3↓
Przetwórstwo przemysłowe	500	328	533	281	33↑	-47↓
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	8	1	7	1	-1↓	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	17	12	33	22	16↑	10↑
Budownictwo	540	216	894	234	354↑	18↑
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	859	495	791	470	-68↓	-25↓
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	126	80	160	102	34↑	22↑
Transport i gospodarka magazynowa	225	69	156	54	-69↓	-15↓
Informacja i komunikacja	64	58	48	21	-16↓	-37↓
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	70	23	39	16	-31↓	-7↓
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	13	10	16	15	3↑	5↑
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	74	65	308	66	234↑	1↑
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	174	19	529	22	355↑	3↑
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	344	308	368	343	24↑	35↑
Edukacja	124	112	146	119	22↑	7↑
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	177	154	175	142	-2↓	-12↓
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	49	45	51	41	2↑	-4↓
Pozostała działalność usługowa	235	206	223	168	-12↓	-38↓
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0	0
Ogółem	3 624	2 221	4 522	2133	898↑	-88↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 Załącznik 2, opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że najwięcej ofert pracy w okresie styczeń-grudzień 2016 roku złożyli pracodawcy działający w sektorach:

- „**budownictwo**” – wpłynęły 894 oferty pracy, co stanowi 19,8% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert pracy. Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „budownictwo” wpłynęły 234 oferty pracy subsydiowanej, co stanowi

5,2% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2015 liczba ofert pracy w sektorze „budownictwo” wzrosła w roku 2016 o 354. Jednocześnie w okresie od stycznia do grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 1 561 osób, w tym 259 kobiet pracujących przed rejestracją w Urzędzie w ww. sekcji;

- **„handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”** – wpłynęło łącznie 791 ofert, co stanowi 17,5% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert pracy. Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” wpłynęło 470 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 10,4% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2015 liczba ofert pracy w sektorze „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” spadła w roku 2016 o 68. Jednocześnie w okresie od stycznia do grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 1 520 osób bezrobotnych, w tym 877 kobiet pracujących przed rejestracją w Urzędzie w sektorze „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”;

- **„przetwórstwo przemysłowe”** – wpłynęły 533 oferty pracy, co stanowi 11,8% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert pracy. Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „przetwórstwo przemysłowe” wpłynęło 281 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 6,2% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2015 liczba ofert pracy w sektorze „przetwórstwo przemysłowe” wzrosła w roku 2016 o 33. Jednocześnie w omawianym okresie roku 2016 napłynęło 898 osób, w tym 299 kobiet pracujących przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w sekcji „przetwórstwo przemysłowe”;

- **„działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”** – wpłynęło 529 ofert pracy, co stanowi 11,7% ogólnie zgłoszonych do realizacji ofert pracy. Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” wpłynęły 22 oferty pracy subsydiowanej, co stanowi 0,5% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2015 liczba ofert pracy w sektorze „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” wzrosła w roku 2016 o 355. Jednocześnie w roku 2016 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowały się 502 osoby bezrobotne, w tym 231 kobiet pracujące przed rejestracją w Urzędzie w ww. sekcji;

- **„administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”** – wpłynęło 368 ofert pracy, co stanowi 8,1% ogólnie zgłoszonych do realizacji ofert pracy. Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” wpłynęły 343 oferty pracy subsydiowanej, co stanowi 7,6% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2015 liczba ofert pracy w sektorze „administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” wzrosła w roku 2016 o 24. Jednocześnie w roku 2016 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się

421 osób bezrobotnych, w tym 182 kobiety pracujących przed rejestracją w Urzędzie w ww. sekcji.

Przedstawione dane potwierdzają, że na terenie powiatu jarosławskiego od kilku lat najprężniej działają firmy w branżach: handel, przetwórstwo i budownictwo.

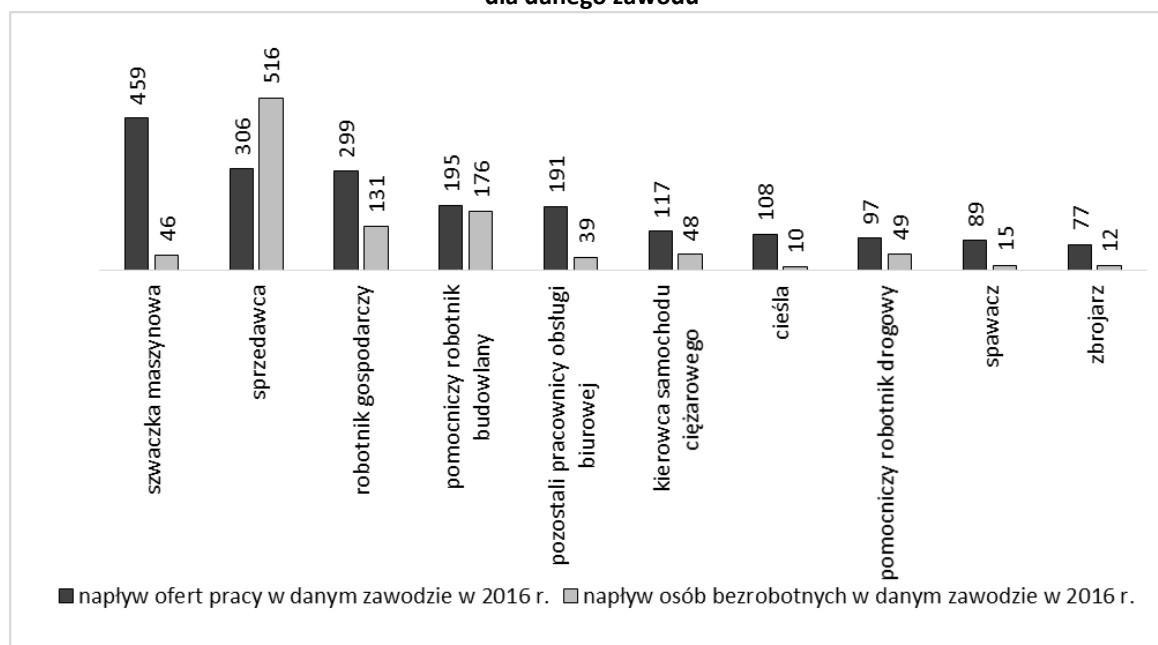
Z danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że najwięcej ofert pracy w roku 2016 wpłynęło w zawodach:

- **szwaczka maszynowa** – zgłoszono 459 ofert pracy, co stanowi 10,2% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 12; w 2016 r. zarejestrowało się 46 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie szwaczka maszynowa;
- **sprzedawca** – zgłoszono 306 ofert pracy, co stanowi 6,8% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 239; w 2016 r. zarejestrowało się 516 osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje do wykonywania zawodu sprzedawca;
- **robotnik gospodarczy** – zgłoszono 299 ofert pracy, co stanowi 6,6% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 253; w 2016 r. zarejestrowało się 131 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie robotnik gospodarczy;
- **pomocniczy robotnik budowlany** – zgłoszono 195 ofert pracy, co stanowi 4,3% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 87; w 2016 r. zarejestrowało się 176 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie pomocniczy robotnik budowlany;
- **pozostali pracownicy obsługi biurowej** – zgłoszono 191 ofert pracy, co stanowi 4,2% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 173; w 2016 r. zarejestrowało się 39 osób, które pracowały w zawodzie pozostali pracownicy obsługi biurowej;
- **kierowca samochodu ciężarowego** – zgłoszono 117 ofert pracy, co stanowi 2,6% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 18; w 2016 r. zarejestrowało się 48 osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje do wykonywania zawodu kierowca samochodu ciężarowego;
- **cieśla** - zgłoszono 108 ofert pracy, co stanowi 2,4% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 11; w 2016 r. zarejestrowało się 10 osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje do wykonywania zawodu cieśla;
- **pomocniczy robotnik drogowy** – zgłoszono 97 ofert pracy, co stanowi 2,1% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 2; w 2016 r. zarejestrowało się 49 osób bezrobotnych pracujących w zawodzie pomocniczy robotnik drogowy;

- **spawacz** – zgłoszono 89 ofert pracy, co stanowi 2% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 6; w 2016 r. zarejestrowało się 15 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie spawacz;

- **zbrojarz** – zgłoszono 77 ofert pracy, co stanowi 1,7% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy, w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 1; w 2016 r. zarejestrowało się 12 osób bezrobotnych pracujących w zawodzie zbrojarz.

Wykres 20 Najliczniej wpływające w 2016 roku oferty pracy dla danego zawodu, napływ osób bezrobotnych dla danego zawodu

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 Załącznik 3, opracowanie własne

3.1 Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone w powiecie jarosławskim

Zgodnie z nową metodologią monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wprowadzoną w 2015 roku Urzędy Pracy mają opracowywać:

- ✓ informację sygnałną za I i II półrocze danego roku;
- ✓ informację roczną za dany rok.

W ww. informacjach należy przedstawić zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone na terenie danego obszaru.

Poniżej przedstawiono „Informację sygnałną za I półrocze 2016 r.”, „Informację sygnałną za II półrocze 2016 r.” oraz „Informację roczną za 2016 r.”, w których wyszczególnione zostały zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone w powiecie jarosławskim wg grup elementarnych. Tabele zawierające dane przygotowane przez MRPiPS są również dostępne na stronie internetowej <http://mz.praca.gov.pl>.

Opracowanie roczne „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jarosławskim w 2016 roku” zawierające informacje szczegółowe w powyższym temacie, zostanie opublikowane na stronie urzędu <http://jaroslaw.praca.gov.pl> do dnia 30 kwietnia 2017 roku.

Tabela 46 Informacja sygnałna za I półrocze 2016 r. dla powiatu jarosławskiego

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Technicy archiwisści i pokrewni
		Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
	zawód deficytowy	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Kierowcy samochodów ciężarowych
		Tynkarze i pokrewni
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Gońcy, bagażowi i pokrewni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy maszyn do szycia
		Mistrzowie produkcji w budownictwie
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
		Blacharze
		Inżynierowie inżynierii środowiska
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
		Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne
		Konsultanci i inni pracownicy biur podróży
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Spawacze i pokrewni
	Formierze odlewniczy i pokrewni	
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy upraw mieszanych
		Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych		
Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni		

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Źródło: mz.praca.gov.pl, udostępnione przez MRPiPS

Tabela 47 Informacja sygnałna za II półrocze 2016 r. dla powiatu jarosławskiego

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Sekretarki (ogólne)
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy technologii żywności
		Technicy rolnictwa i pokrewni
		Ogrodnicy
		Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pomoce domowe i sprzątaczk
		Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
		Kasjerzy bankowi i pokrewni
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Barmani
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
		Zamiatacze i pokrewni
		Dietetycy i żywieniowcy
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów
		Praczk
		Praczk ręczne i prasowacze
		Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych
		Ceramicy i pokrewni
		Kaletnicy, rymarze i pokrewni
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
Robotnicy budowy dróg		
Pośrednicy pracy i zatrudnienia		
Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
Uliczni sprzedawcy żywności		

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Źródło: mz.praca.gov.pl, udostępnione przez MRPiPS

Tabela 48 Informacja sygnałna roczna za 2016 r. dla powiatu jarosławskiego

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Technicy archiwisti i pokrewni
	zawód deficytowy	Sekretarki (ogólne)
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
Kierowcy samochodów ciężarowych		
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Zamiatacze i pokrewni
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pomoce domowe i sprzątaczk
		Pracznki ręczne i prasowacze
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani
		Barmani
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Spawacze i pokrewni
		Pracownicy obsługi biurowej
		Formierze odlewniczy i pokrewni
zawód maksymalnie nadwyżkowy	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	
	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	
	Ładowacze nieczystości	

**Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Źródło: mz.praca.gov.pl, udostępnione przez MRPIPS

W 2016 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotował raport w ramach ogólnopolskiego badania „Barometr zawodów”, który stanowi prognozę zapotrzebowania na pracowników. Wyniki badań dla powiatu jarosławskiego oraz innych obszarów Polski dostępne są na stronie internetowej <https://barometrzwodow.pl>.

W wyniku przeprowadzonego badania na obszarze powiatu jarosławskiego wyodrębniono zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone, w aspekcie zapotrzebowania na pracowników w 2017 roku.

Tabela 49 Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe w powiecie jarosławskim - prognozy na 2017 r.

DEFICYT

betoniarze i zbrojarze; blacharze i lakiernicy samochodowi; brukarze; ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła; cieśle i stolarze budowlani; dekarze i blacharze budowlani; diagności samochodowi; elektromechanicy i elektromonterzy; farmaceuci; fizjoterapeuci i masażyści; fryzjerzy; graficy komputerowi; inspektorzy nadzoru budowlanego; instruktorzy nauki jazdy; inżynierowie budownictwa; inżynierowie elektrycy i energetycy; inżynierowie mechanicy; kierowcy autobusów; kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych; kierownicy budowy; krawcy i pracownicy produkcji odzieży; kucharze; lekarze; masarze i przetwórcy ryb; monterzy instalacji budowlanych; monterzy konstrukcji metalowych; monterzy maszyn i urządzeń; monterzy okien i szklarze; murarze i tynkarze; nauczyciele praktycznej nauki zawodu; nauczyciele przedmiotów zawodowych; obuwnicy; operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; operatorzy obrabiarek skrawających; opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej; piekarze; pielęgniarce i położne; posadzkarze; pracownicy ochrony fizycznej; pracownicy przetwórstwa metali; pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy; przedstawiciele handlowi; psychologowie i psychoterapeuci; samodzielni księgowi; spawacze; szefowie kuchni; ślusarze; technicy elektrycy; wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych

RÓWNOWAGA

administratorzy stron internetowych; agenci ubezpieczeniowi; analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych; animatorzy kultury i organizatorzy imprez; architekci i urbaniści; architekci krajobrazu; archiwiści i muzealnicy; asystenci i technicy dentyści; bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej; biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy; dentyści; dziennikarze i redaktorzy; floryści; fotografowie; gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorcy; instruktorzy rekreacji i sportu; inżynierowie inżynierii środowiska; kamieniarze; kelnerzy i barmani; kierownicy ds. produkcji; kierownicy ds. usług; kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu; kierownicy sprzedaży; kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych; kosmetyczki; lakiernicy; listonosze i kurierzy; magazynierzy; monterzy elektroniki; nauczyciele przedszkoli; nauczyciele szkół specjalnych; operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych; operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych; opiekunki dziecięce; optycy i pracownicy wytwarzający protezy; pomoce kuchenne; pomoce w gospodarstwie domowym; pozostali specjaliści edukacji; pracownicy ds. jakości; pracownicy ds. rachunkowości i księgowości; pracownicy obsługi ruchu szynowego; pracownicy poczty; pracownicy poligraficzni; pracownicy zajmujący się zwierzętami; projektanci i administratorzy baz danych, programiści; projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży; przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek; recepcjoniści i rejestratorzy; robotnicy budowlani; robotnicy leśni; robotnicy obróbki drewna i stolarze; robotnicy obróbki skóry; specjaliści ds. finansowych; specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży; specjaliści ds. rynku nieruchomości; specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki; specjaliści telekomunikacji; spedytorzy i logistycy; tapicerzy; technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie; terapeuci zajęciowi; weterynarze; windykatorzy; zaopatrzeniowcy i dostawcy

NADWYŻKA

cukiernicy; ekonomiści; filolodzy i tłumacze; filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy; geodeci i kartografowie; inżynierowie chemicy i chemicy; kierowcy samochodów osobowych; malarze budowlani; mechanicy pojazdów samochodowych; nauczyciele języków obcych i lektorzy; nauczyciele nauczania początkowego; nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących; ogrodnicy i sadownicy; operatorzy maszyn włókienniczych; pedagodzy; plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków; pracownicy administracyjni i biurowi; pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej; pracownicy ds. budownictwa drogowego; pracownicy ds. ochrony środowiska i bhp; pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych; pracownicy myjni, pralni i prasowni; pracownicy przetwórstwa spożywczego; pracownicy socjalni; prawnicy; ratownicy medyczni; rolnicy i hodowcy; sekretarki i asystenci; socjologowie i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych; specjaliści administracji publicznej; specjaliści ds. organizacji produkcji; specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji; specjaliści rolnictwa i leśnictwa; specjaliści technologii żywności i żywienia; sprzętaczkę i pokojowe; sprzedawcy i kasjerzy; technicy budownictwa; technicy informatycy; technicy mechanicy

Źródło: <https://barometr.zawodow.pl>, „Barometr zawodów” opracowany przez WUP Rzeszów na zlecenie MRPiPS

Zawody lub grupy zawodów wyodrębnione w „Informacjach sygnałnych” oraz w badaniu „Barometr zawodów” mogą ulegać zmianom pod wpływem oddziaływania systemu edukacji i innych czynników rynku pracy.

4 Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu oferuje wsparcie w wejściu lub powrocie na rynek pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy poprzez zastosowanie różnych form i działań aktywizacyjnych oraz wykorzystanie instrumentów i usług rynku pracy. Poniższe zestawienie zawiera wszystkie formy kierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy mające na celu umiejscowienie osób zarejestrowanych w Urzędzie na rynku pracy.

Tabela 50 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu realizowane przez PUP Jarosław w latach 2007-2016

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Szkolenia										
Liczba osób skierowanych na szkolenie (bezrobotni i poszukujący pracy)	311	351	404	471	52	261	369	361	122	79
w tym w ramach bonu szkoleniowego	-	-	-	-	-	-	-	-	36	38
Prace interwencyjne										
Liczba bezrobotnych skierowanych do zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych	247	355	349	331	220	271	285	138	260	169
Roboty publiczne										
Liczba bezrobotnych skierowane do zatrudnienia w ramach robót publicznych	9	178	201	406	141	388	312	302	374	442
Staż										
Liczba osób skierowanych na staż (bezrobotnych i poszukujących pracy)	444	657	695	1189	283	1033	1025	1001	1146	834
w tym w ramach bonu stażowego	-	-	-	-	-	-	-	41	-	-
Przygotowanie zawodowe										
Liczba osób skierowanych na przygotowanie zawodowe	301	478	15	29	2	5	21	0	-	-
Prace społecznie użyteczne, w tym w ramach PAI										
Liczba osób skierowanych na prace społecznie użyteczne	8	123	118	151	0	77	90	0	10	7
Podjęcie działalności gospodarczej										
Liczba osób, które otrzymały środki (bezrobotni i poszukujący pracy)	71	92	129	190	52	177	110	204	233	260
Wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy w tym ze środków PFRON										
Liczba skierowanych osób (bezrobotnych i poszukujących pracy)	185	177	170	312	153	242	165	397	327	324
Bon na zasiedlenie										
Liczba osób, które podjęły pracę w ramach bonu	-	-	-	-	-	-	-	3	36	67
Dofinansowanie pracodawcy lub przedsiębiorcy wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż.										
Liczba skierowanych bezrobotnych	-	-	-	-	-	-	-	1	1	0
Refundacja pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. (art. 150f)										
Liczba skierowanych bezrobotnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	283
Liczba osób, którym udzielono wsparcia	1 576	2 411	2 081	3 079	903	2 454	2 377	2 407	2 509	2 465

Źródło: Dane PUP Jarosław, opracowanie własne

W 2016 roku ze wsparcia Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w postaci aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, tj. szkoleń, staży, prac interwencyjnych, robót publicznych, jednorazowych środków na założenie działalności gospodarczej, wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy, bonu na zasiedlenie skorzystało 2 465 osób, w tym:

- ✓ 2 456 osób bezrobotnych;
- ✓ 9 osób poszukujących pracy.

Łącznie w 2016 roku na formy aktywizacji skierowano 44 osoby mniej, niż w roku poprzednim (2 509). W roku 2016 tutaj Urząd nie realizował wsparcia w postaci kierowania osób bezrobotnych na przygotowanie zawodowe dorosłych oraz na bon stażowy.

Z przedstawionych danych wynika, że od wielu lat największym zainteresowaniem osób bezrobotnych i pracodawców cieszy się forma wsparcia w postaci organizacji stażu. W roku 2016 na staż skierowano 830 osób bezrobotnych i 4 osoby poszukujące pracy.

W 2016 roku utrzymała się wysoka liczba osób bezrobotnych, które otrzymały środki na założenie własnej działalności gospodarczej. Z możliwości samozatrudnienia skorzystało 260 osób (2 poszukujące pracy), tj. o 27 więcej niż w 2015 roku.

Nadal dużym zainteresowaniem pracodawców w 2016 roku cieszyła się możliwość refundacji kosztów doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, pracodawcy zatrudnili 324 osoby (2 poszukujące pracy) w ramach ww. formy, w tym 319 osób bezrobotnych w ramach środków Funduszu Pracy.

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu rozpoczął realizację nowej formy aktywizacji osób bezrobotnych, która zyskała duże zainteresowanie wśród pracodawców. W ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. (art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) skierowano do pracy 283 osoby.

Z organizacji robót publicznych skorzystały w 2016 roku 422 osoby bezrobotne, tj. o 48 więcej niż w 2015 roku. Ponadto w celu nabycia lub poszerzenia kwalifikacji w 2016 roku skierowano na szkolenie 79 osób, w tym 1 osobę poszukującą pracy. Z osób kierowanych na szkolenie 38 bezrobotnych skorzystało z bonu szkoleniowego. W 2016 roku 67 osób bezrobotnych podjęło również zatrudnienie w ramach bonu na zasiedlenie.

Oprócz wsparcia przy zatrudnianiu pracowników, do pracodawców w 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu skierował środki w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego – formy wprowadzonej od dnia 27 maja 2014 roku znowelizowaną ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.). Przy realizacji nowej formy wsparcia dla pracowników i pracodawców w 2016 roku obowiązywały następujące priorytety wydatkowania środków KFS:

- ✓ wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego, tj. pozostającego w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem, mającego na celu uzyskanie lub uaktualnienie kompetencji do celów zawodowych,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników, którzy mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub

o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej,

- ✓ wsparcie młodych, nowozatrudnionych pracowników na podstawie umów, o których mowa w art. 150f ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2016 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wpłynęły od Pracodawców 143 wnioski o przyznanie środków w ramach KFS, podpisano 88 umów, tj. o 38 mniej niż w 2015 roku (126). Łącznie w ramach zawartych w 2016 roku umów przeszkolono 844 pracowników, w tym 574 kobiety oraz 31 pracodawców (ogółem 875 osób). Dla porównania w 2015 roku objęto kształceniem 844 pracowników i 51 pracodawców (ogółem 895 osób).

W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2016 roku sfinansowano:

- ✓ kursy - 28 pracodawców i 814 pracowników, w tym 552 kobiety,
- ✓ studia podyplomowe - 3 pracodawców i 42 pracowników, w tym 34 kobiet,
- ✓ egzaminy - 1 pracodawca i 5 pracowników,
- ✓ badania lekarskie i/lub psychologiczne - 2 pracodawców i 5 pracowników.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej otrzymał na 2016 rok limit środków w kwocie 1.200.000,00 zł.

Zaangażowanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na dzień 31.12.2016 r. wynosiło 1.193.043,12 zł. Dla porównania zaangażowanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na dzień 31.12.2015 r. wynosiło 2.156.384,44 zł, przy limicie środków na 2015 rok w kwocie 2.200.000,00 zł.

5 Podsumowanie

Powiat jarosławski od 2010 roku notuje spadek liczby mieszkańców, który wg danych prognostycznych GUS będzie utrzymywał się w kolejnych latach. Ludność powiatu na koniec grudnia 2015 r. (brak danych na koniec 2016 r.) liczyła 121 508 osób, tj. o 287 osób mniej niż na koniec 2014 r. (121 795 osób). Wg prognoz w ciągu najbliższych 14 lat liczba mieszkańców powiatu jarosławskiego spadnie do około 116 tys. osób. Głównymi przyczynami obniżenia liczby ludności w powiecie jest postępujący proces starzenia się społeczeństwa oraz migracje (wewnętrzne i zewnętrzne).

Wraz z liczbą ludności powiatu jarosławskiego zmienia się jej struktura:

- ✓ spada liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (2010 – 20,6%; 2015 – 18,7%);
- ✓ spada liczba osób w wieku produkcyjnym (2010 – 63,8%; 2014 – 63,2%);
- ✓ wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym (2010 – 15,7%; 2014 – 18,1%).

Zmiany w strukturze ludności powiatu wpływają na zmiany w strukturze osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu.

W powiecie jarosławskim w 2016 roku zarejestrowano 718 podmiotów, tj. o 7 mniej niż w 2015 roku, natomiast wyrejestrowano 579 podmiotów, tj. o 47 mniej niż w roku 2015. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu jarosławskiego na koniec 2016 roku wyniosła 8 715 i była wyższa o 103 w porównaniu do grudnia 2015 roku (8 612). handlu (2 668), budownictwa (1 172), przetwórstwa przemysłowego (687) i usług (653).

W poziomie stopy bezrobocia oraz liczbie zarejestrowanych osób bezrobotnych na koniec 2016 roku w powiecie jarosławskim utrzymała się tendencję spadkową względem lat poprzednich.

Pod względem wysokości stopy bezrobocia, biorąc pod uwagę wartości od najwyższej do najniższej (im wyższa wartość wskaźnika, tym trudniejsza sytuacja gospodarcza regionu, im niższa wartość wskaźnika, tym lepsza sytuacja gospodarcza regionu) powiat jarosławski uplasował się na koniec 2016 roku na 9 miejscu wśród 25 powiatów województwa podkarpackiego, tj. o 1 pozycję wyżej niż na koniec 2015 roku.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec roku 2016 wyniosła 7 748 i była niższa o 567 w stosunku do grudnia 2015 roku. Kobiety figurujące na koniec 2016 roku w ewidencji tut. Urzędu (3 911) stanowiły 50,5% ogółu zarejestrowanych (7 748), a ich udział w grupie osób bezrobotnych wzrósł o 1.5 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2015 roku (49%).

W 2016 roku nastąpił spadek liczby rejestrujących się osób bezrobotnych oraz liczby osób wyłączanych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Łącznie w 2016 roku zarejestrowano w tut. Urzędzie 9 626 osób bezrobotnych, w tym 4 254 kobiety, tj. o 58 osób mniej niż w 2015 roku (9 684). Liczba osób wyrejestrowanych w 2016 roku wyniosła 10 193, w tym 4 417 kobiet, tj. o 396 mniej niż w 2015 roku (10 589). Głównym powodem wyrejestrowań z ewidencji tut. Urzędu Pracy było podjęcie zatrudnienia, łącznie w roku 2016 z tytułu podjęcia pracy zostało wyłączonych 5 615 osób bezrobotnych (55,1% ogółu wyrejestrowanych osób), tj. o 389 osób więcej niż w 2015 roku (5 226).

W 2016 roku na terenie powiatu jarosławskiego okres pobierania zasiłku wynosił 365 dni. Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w tut. Urzędzie na koniec 2016 roku w porównaniu do końca 2015 roku podwoiła się. Na koniec grudnia 2016 roku w ewidencji Urzędu figurowało 1 088 osób, którym przysługiwał zasiłek dla bezrobotnych, tj. o 544 więcej niż na koniec 2015 roku (544). Wzrost liczby osób bezrobotnych z prawem do zasiłku świadczy o napływie do ewidencji tut. Urzędu osób z doświadczeniem zawodowym, co może wskazywać na trudną sytuację na lokalnym rynku pracy. Jednocześnie duża liczba osób z prawem do zasiłku na koniec 2016 roku jest wynikiem dłuższego niż w 2015 roku okresu przysługiwania prawa do pobierania świadczenia.

Na koniec 2016 roku największą grupę bezrobotnych stanowiły:

- ✓ osoby w wieku 25-34 lata – 2 421 bezrobotnych (31,2% ogółem zarejestrowanych osób),
- ✓ osoby ze stażem pracy powyżej 1 roku, a poniżej 5 lat – 1 773 bezrobotnych (22,9% ogółu zarejestrowanych osób),
- ✓ osoby z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” – 2 295 bezrobotnych (29,6% ogółu zarejestrowanych osób),
- ✓ osoby pozostające bez pracy dłużej niż 12 m-cy – 3 908 bezrobotnych (50,4% ogółu zarejestrowanych osób).

W strukturze osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu nadal utrzymuje się wysoka liczba bezrobotnych kwalifikujących się do kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, czyli osób, dla których powrót lub wejście na rynek pracy jest szczególnie trudne i w znacznym stopniu uwarunkowane od pomocy różnych instytucji, w tym Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Na koniec grudnia 2016 roku liczba osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyniosła 6 916, w tym 3 576 kobiet. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2016 roku stanowiły 89,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (7 748), tj. o 2.1 punktu procentowego mniej niż w 2015 roku. Bezrobotne kobiety zaliczane do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec grudnia 2016 roku 46,2% ogółu zarejestrowanych, tj. o 0.6 punktu procentowego więcej niż w 2015 roku.

Najliczniejsze grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2016 roku, to:

- ✓ długotrwale bezrobotni – 4 927, w tym 2 664 kobiet (63,6% ogółu zarejestrowanych),
- ✓ osoby do 30 roku życia – 2 389, w tym 1 262 kobiety (30,8% ogółu zarejestrowanych),
- ✓ osoby powyżej 50 roku życia – 1 719, w tym 658 kobiet (22,2% ogółu zarejestrowanych).

Problemy osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, warunkujące aktywność zawodową tych osób są często złożone, a ich rozwiązanie wymaga szerokiego, długotrwałego i zindywidualizowanego wsparcia płynącego ze strony Urzędu, instytucji i pracodawców.

W celu lepszego, efektywniejszego dopasowania usług kierowanych do osób bezrobotnych znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.) wprowadziła profilowanie usług. Działając w zgodzie z ustawą Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu w 2016 roku prowadząc wywiady z osobami bezrobotnymi przy pomocy „Kwestionariusza” określał profile usług i opracowywał indywidualne plany działania.

łącznie od 2014 przeprowadzono 34 125 wywiadów, w tym 11 780 wywiadów przeprowadzono do końca 2014 roku, 9 481 wywiadów przeprowadzono w 2015 roku, natomiast 12 864 wywiady przeprowadzono w 2016 roku.

Z przeprowadzonych w 2016 roku 12 864 wywiadów:

- ✓ 36 wywiadów, tj. 0,3% ogólnej liczby wywiadów (12 864) zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy,
- ✓ 7 418 wywiadów, tj. 57,7% ogólnej liczby wywiadów (12 864) zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 5 410 wywiadów, tj. 42% ogólnej liczby wywiadów (12 864) zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy.

Na koniec grudnia 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 737 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym:

- ✓ 7 osób z I profilem pomocy;
- ✓ 3 201 osób z II profilem pomocy;
- ✓ 4 529 osób z III profilem pomocy.

Bez względu na wyznaczony profil osoby bezrobotne najczęściej zwracały uwagę na następujące bariery utrudniające im znalezienie zatrudnienia:

- ✓ zbyt mała ilość ofert pracy na lokalnym rynku;
- ✓ propozycje ofert pracy bez uzyskania umowy;
- ✓ duża liczba osób ubiegająca się o pracę (konkurencja);
- ✓ propozycje zatrudnienie na umowę zlecenie, umowę o dzieło lub współpracę po założeniu własnej działalności gospodarczej.

W zależności od ustalonego dla osoby bezrobotnej profilu pomocy, w opracowanym indywidualnym planie działania zawierane są najbardziej adekwatne i możliwe do zastosowania w odniesieniu do sytuacji osoby bezrobotnej usługi i instrumenty aktywizacji.

W roku 2016 doradcy klienta przygotowali 12 085 Indywidualnych Planów Działania, tj. o 3 065 więcej niż w 2015 roku (9 020). Na koniec grudnia 2016 roku Indywidualne Plany Działania realizowały 7 692 osoby bezrobotne.

W 2016 roku nastąpił wzrost w napływie ofert pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. W okresie od stycznia do grudnia 2016 roku pracodawcy zgłosili 4 536 ofert, tj. o 904 więcej niż w analogicznym okresie roku 2015. 47,3% ogólnej liczby ofert zgłoszonych do tut. Urzędu, tj. 2 147 ofert dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego. Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert pracy w 2016 roku zmniejszył się o 14 punktów procentowych w porównaniu z 2015 rokiem. Pracodawcy w 2016 roku częściej niż w roku poprzednim oferowali osobom bezrobotnym zatrudnienie z własnych środków. Wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 865 dotyczyło organizacji stażu, 7 ofert dotyczyło organizacji prac społecznie użytecznych. W okresie od stycznia do grudnia 2016 roku pracodawcy zgłosili 121 ofert dla osób niepełnosprawnych, tj. o 56 więcej niż w 2015 roku (65).

Najwięcej ofert pracy w 2016 roku wpłynęło w zawodach:

- ✓ szwaczka maszynowa;
- ✓ sprzedawca ;

- ✓ robotnik gospodarczy;
- ✓ pomocniczy robotnik budowlany;
- ✓ pozostali pracownicy obsługi biurowej;
- ✓ kierowca samochodu ciężarowego;
- ✓ cieśla;
- ✓ pomocniczy robotnik drogowy;
- ✓ spawacz
- ✓ zbrojarz.

Utrzymuje się duże zainteresowanie pracodawców wsparciem Urzędu przy zatrudnianiu pracowników. Pracodawcy starając się o uzyskanie środków w ramach zatrudnienia subsydiowanego chcą utrzymać prawidłowe funkcjonowanie firmy lub wspierać jej rozwój. Niestety wynagrodzenie oferowane przez pracodawców odbiega znacznie od poziomu przeciętnego wynagrodzenia, choć proponowane w 2016 roku przez pracodawców stawki wynagrodzenia były wyższe niż w roku poprzednim. W 2016 roku w 59,3% zgłoszonych ofert pracy proponowane wynagrodzenie nie przekraczało lub wynosiło 1 850 zł, w 31,3% zgłoszonych ofert pracodawcy proponowali wynagrodzenie w przedziale od 1 850 zł do 2 500 zł, w 8% zgłoszonych ofert proponowane wynagrodzenie wynosiło od 2 500 zł do 5 000 zł, natomiast w 1,4% zgłoszonych ofert proponowane wynagrodzenie przekraczało 5 000 zł. Brak lub zbyt mała ilość ofert pracy oraz niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawców to jedne z najczęściej wymienianych przez osoby bezrobotne barier w podjęciu zatrudnienia.

W 2016 roku formami wspomagającymi wejście na rynek pracy objęto 2 465 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, tj. o 44 mniej niż w 2015 roku (2 509). Najwięcej osób skierowano na: staż – 834 osoby (w tym 4 osoby poszukujące pracy), zatrudnienie w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy (ze środków FP i PFRON) – 324 osoby (w tym 2 osoby poszukujące pracy), roboty publiczne – 442 osoby, zatrudnienie w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. – 283 osoby, prace interwencyjne – 169 osób. Ponadto udzielono 258 osobom bezrobotnym i 2 poszukującym pracy wsparcia w postaci jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. 79 osób (w tym 1 poszukujący pracy) zostało skierowanych w 2016 roku na szkolenia, a 67 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie w ramach bonu na zasiedlenie. Wszystkie działania podejmowane przez tut. Urząd mają na celu ograniczanie negatywnych skutków bezrobocia, a zainteresowanie zarówno pracodawców, jak i osób bezrobotnych oferowanym wsparciem z roku na rok jest coraz większe, co świadczy o potrzebie kontynuacji podejmowanych inicjatyw.

W 2016 roku pracodawcy chętnie korzystali ze środków w ramach Krajowe Funduszu Szkoleniowego, umożliwiających kształcenie ustawiczne pracodawcy i pracowników. Na kursy, studia podyplomowe, egzaminy, badania lekarskie i/lub psychologiczne dla pracodawców i ich pracowników wydatkowano kwotę 1.178.213,64 zł. Łącznie wsparciem objęto 844 pracowników, w tym 574 kobiety oraz 31 pracodawców. Przez realizację działań

w ramach KFS potencjał kadrowy wielu firm działających na jarosławskim rynku pracy zostanie wzmocniony, co umożliwi dalszy rozwój przedsiębiorczości na obszarze powiatu.

Wskaźniki płynące z jarosławskiego rynku pracy, choć lepsze w porównaniu z latami ubiegłymi wciąż pokazują trudną sytuację na jarosławskim rynku pracy. Pomimo spadku liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie w roku 2016, nadal ta liczba jest wysoka – 7 748 osób bezrobotnych na koniec grudnia 2016 roku, a wielu bezrobotnych przez długi czas, bezskutecznie poszukuje zatrudnienia (4 927 osób długotrwale bezrobotnych na koniec 2016 roku). Coraz większego wsparcia ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oczekują zarówno osoby bezrobotne, jak i pracodawcy. Osoby bezrobotne poprzez korzystanie z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu chcą trwałego umiejscowienia na rynku pracy, a pracodawcy oczekują od Urzędu pomocy w znalezieniu odpowiednich kandydatów na oferowane stanowiska oraz pomocy w formie zatrudnienia subsydiowanego umożliwiającego pracodawcy obniżenie kosztów prowadzenia działalności. Współdziałanie Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oraz pracodawców w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, a tym samym efektywne aktywizowanie osób bezrobotnych jest niezwykle ważne dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej gospodarki, ale przede wszystkim jest istotne dla bezrobotnych i ich rodzin, zagrożonych coraz częściej problemem ubóstwa.

Opracowanie:

Justyna Podolak, Starszy Inspektor

Spis tabel:

Tabela 1 Struktura mieszkańców powiatu jarosławskiego w latach 2010-2015, prognoza na lata 2020, 2025, 2030.....	4
Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne) według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz województw, podregionów, powiatów i gmin (grudzień 2015, grudzień 2016).....	6
Tabela 3 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu (rok 2015, 2016).....	11
Tabela 4 Napływ osób bezrobotnych w 2015 i 2016 roku	12
Tabela 5 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu	14
Tabela 6 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku (grudzień 2016)	15
Tabela 7 Podział bezrobotnych ze względu na wiek (IV kwartał 2015 r., 2016 r.)	16
Tabela 8 Podział bezrobotnych ze względu na staż pracy (IV kwartał 2015 r., 2016 r.)	17
Tabela 9 Podział bezrobotnych ze względu na wykształcenie (IV kwartał 2015 r., 2016 r.)	18
Tabela 10 Osoby bezrobotne pozostające bez pracy w miesiącach (IV kwartał 2015 r., 2016 r.)	19
Tabela 11 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (XII 2015 r., XII 2016 r.)	21
Tabela 12 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2016 rok)	21
Tabela 13 Bezrobotni do 30 r. ż. (2015 i 2016 rok)	24
Tabela 14 Bezrobotni do 30 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2016 rok)	25
Tabela 15 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób do 30 r. ż. (grudzień 2016 r.)	28
Tabela 16 Bezrobotni długotrwale (2016 rok)	29
Tabela 17 Bezrobotni długotrwale wg wieku, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2016 rok)	30
Tabela 18 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób długotrwale bezrobotnych.....	34
Tabela 19 Bezrobotni powyżej 50 roku życia (2016 rok).....	36
Tabela 20 Bezrobotni powyżej 50 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2016 rok)	37
Tabela 21 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób pow. 50 r. ż. (grudzień 2016 r.) ...	40
Tabela 22 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (2016 rok).....	41
Tabela 23 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2016 rok)	42
Tabela 24 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (grudzień 2016 r.).....	45
Tabela 25 Bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną (grudzień 2016 rok)	46
Tabela 26 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (grudzień 2016 rok)	48
Tabela 27 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (grudzień 2016 rok).....	49

Tabela 28 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną.....	52
Tabela 29 Bezrobotni niepełnosprawni (2016 rok).....	54
Tabela 30 Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy, wykształcenia (grudzień 2016 rok).....	55
Tabela 31 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób niepełnosprawnych (grudzień 2016 r.)	58
Tabela 32 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015 i 2016 rok).....	60
Tabela 33 Profil I pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015 i 2016 rok).....	61
Tabela 34 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym I profilem pomocy (2014, 2015 i 2016 rok)	61
Tabela 35 Profil II pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015 i 2016 rok).....	62
Tabela 36 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym II profilem pomocy (2014, 2015 i 2016 rok)	63
Tabela 37 Profil III pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015 i 2016 rok).....	65
Tabela 38 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym III profilem pomocy (2014, 2015 i 2016 rok)	65
Tabela 39 Osoby bezrobotne wyłączone z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2015 i 2016 roku.....	67
Tabela 40 Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji PUP w 2016 r. wg przyczyn wyłączeń.....	68
Tabela 41 Liczba osób poszukujących pracy w 2015 i 2016 roku.....	70
Tabela 42 Napływ i odpływ osób poszukujących pracy w 2015 i 2016 roku.....	71
Tabela 43 Przyczyny wyrejestrowań osób poszukujących pracy w 2015 i 2016 roku.....	72
Tabela 44 Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej (2015 i 2016 rok).....	73
Tabela 45 Oferty pracy wg sekcji PKD zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu.....	74
Tabela 46 Informacja sygnałna za I półrocze 2016 r. dla powiatu jarosławskiego.....	78
Tabela 47 Informacja sygnałna za II półrocze 2016 r. dla powiatu jarosławskiego.....	79
Tabela 48 Informacja sygnałna roczna za 2016 r. dla powiatu jarosławskiego.....	80
Tabela 49 Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe w powiecie jarosławskim - prognozy na 2017 r.	81
Tabela 50 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu realizowane przez PUP Jarosław w latach 2007-2016	82

Spis wykresów:

Wykres 1 Stopa bezrobocia (w %) w Polsce i województwach na koniec 2016 r.	7
Wykres 2 Stopa bezrobocia w powiatach województwa podkarpackiego (grudzień 2016 r.).....	8
Wykres 3 Stopa bezrobocia w Polsce, woj. podkarpackim, powiecie jarosławskim (2016 rok)	9
Wykres 4 Osoby bezrobotne w powiatach województwa podkarpackiego na koniec 2016 roku (w tys.)	10
Wykres 5 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław w 2015 i 2016 roku	11

Wykres 6 Bezrobotne kobiety zarejestrowane w PUP Jarosław w 2015 i 2016 roku	11
Wykres 7 Liczba zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania (dane na koniec 2015 i 2016 roku)	12
Wykres 8 Udział osób bezrobotnych wg wieku w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2016 roku)	16
Wykres 9 Udział osób bezrobotnych wg stażu pracy w ogóle zarejestrowanych	17
Wykres 10 Udział osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie w ogóle zarejestrowanych.....	19
Wykres 11 Udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy w miesiącach w ogóle zarejestrowanych	20
Wykres 12 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (grudzień 2016 r.).....	23
Wykres 13 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób do 30 r. ż. w 2016 r.....	27
Wykres 14 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych	33
Wykres 15 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób pow. 50 r. ż. w 2016 r.....	39
Wykres 16 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w 2016 r.	44
Wykres 17 Ewidencja osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną	51
Wykres 18 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych w 2016 r.	57
Wykres 19 Napływ oraz wyłączenia osób bezrobotnych w 2016 r.	68
Wykres 20 Najliczniej wpływające w 2016 roku oferty pracy dla danego zawodu, napływ osób bezrobotnych dla danego zawodu	77

Dane źródłowe:

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.)

<http://www.starostwo.jaroslaw.pl/>

<http://www.stat.gov.pl/>

<http://www.stat.gov.pl/bdl/>

<http://www.pup.jaroslaw.pl/>

<https://barometrzwodow.pl/>

mz.praca.gov.pl

Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 – (2015, 2016)

Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01 – za IV kwartał 2015 roku, I, II, III i IV kwartał 2016 roku

Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – za I i II półrocze 2015 i 2016 roku

Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – za I i II półrocze 2015 i 2016 roku

Załącznik 6 do sprawozdania MPiPS-01 – za lata 2007-2015

„Barometr zawodów”, opracowanie WUP Rzeszów na zlecenie MPiPS, 2017 rok